

Abordări propuse pentru

Măsurarea impactului social



Abordări propuse pentru măsurarea impactului social în legislația Comisiei Europene și în practică în ceea ce privește EuSEFs și EaSI

Subgrupul GECES privind măsurarea impactului 2014

Comisia Europeană
Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune
Unitatea C2.

Manuscris finalizat în octombrie 2014

Această publicație a beneficiat de sprijin financiar din partea Programului Uniunii Europene pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială „EaSI” (2014-2020).

Pentru mai multe informații, mergeți la: http://ec.europa.eu/social/easi_social/easi

Acest ghid este rezultatul activității subgrupului de experți GECES privind măsurarea impactului social (http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/expert-group/social_impact/index_en.htm) și a personalului Comisiei. Lucrările au fost realizate în special de Jim Clifford OBE, moderator științific și tehnic al subgrupului de experți GECES (în calitate de autor/redactor principal), cu sprijinul și contribuția prețioasă a Dr. Lisa Hehenberger și Marco Fantini.

Nici Comisia Europeană, nici orice persoană care acționează în numele Comisiei nu poate fi considerată responsabilă pentru utilizarea care poate fi făcută din informațiile conținute în această publicație.

Legăturile din această publicație erau corecte în momentul în care manuscrisul a fost finalizat.

© Fotografie copertă: Shutterstock

Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor care nu fac obiectul drepturilor de autor din Uniunea Europeană, trebuie solicitată permisiunea direct de la titularul (titularii) drepturilor de autor.

*Europe Direct este un serviciu care vă ajută să găsiți
răspunsuri la întrebările dumneavoastră despre
Uniunea Europeană.*

Număr de telefon gratuit (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Informațiile oferite sunt gratuite, la fel ca majoritatea
apelurilor (deși unii operatori, cabine telefonice sau hoteluri vă
pot percepe taxe).

Mai multe informații despre Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2014

ISBN 978-92-79-38893-4 - doi:10.2767/29691 (print) ISBN
978-92-79-38888-0 - doi:10.2767/28855 (online)

© Uniunea Europeană, 2014

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Tipărit în Luxemburg

TIPĂRIT PE HÂRTIE ALBITĂ FĂRĂ CLOR ELEMENTAR (ECF)

Cuprins

Sumar	5
Glosar de termeni și abrevieri	11
1. Introducere și obiective	14
2. Context și cerințe legislative.....	17
<i>Context general</i>	17
<i>Legislația UE</i>	17
<i>Mediul în care va funcționa legislația</i>	19
3. Abordarea generală a activității și structura orientărilor	22
<i>Programul de lucru al subgrupului</i>	22
<i>Stadiul actual al tehnicii de măsurare a impactului social</i>	24
4. Principii de măsurare și definiții	28
<i>Beneficiile măsurării</i>	28
<i>Principiile de bază ale impactului social</i>	30
<i>Caracteristicile unei măsurători eficiente</i>	33
<i>Un proces comun</i>	35
<i>Validare, revizuire independentă sau asigurare de audit</i>	37
<i>Capcane în realizarea unei măsurători eficiente</i>	37
5. Părțile interesate și nevoile lor	39
6. Aspecte de control	41
7. Domeniul de aplicare al SE care necesită măsurare	43
8. Definirea unei bune măsurători	44
<i>În general</i>	44
<i>Un considerent primordial</i>	45
<i>Un proces comun</i>	45
<i>Caracteristici comune: standarde pentru raportarea măsurătorilo</i>	46
<i>Implicarea părților interesate</i>	46
<i>Proporționalitate</i>	47
<i>Control</i>	50
<i>Principii de confidențialitate, intimitate și legalitate</i>	51
Sumar	51
9. Specifice EuSEF	52
10. Specifice EaSI	53

11. Roluri și responsabilități ale diferitelor părți	54
12. Definirea standardelor de raportare: principiile de angajament.....	57
13. Orientări mai largi	59
<i>Indicatori de măsurare</i>	59
<i>Utilizarea cadrelor pentru măsurare</i>	62
<i>Măsurarea impactului pentru administratorii de fonduri și investitori</i>	63
14. Legătura cu ESMA.....	68
15. Puncte pentru Dezvoltare Ulterioară	69
Anexe.....	71

Rezumat

Contextul politic

Actul privind Piața Unică II ⁽¹⁾ prevede că: „Comisia va elabora o metodologie pentru a măsura beneficiile socio-economice create de întreprinderile sociale. Dezvoltarea unor măsurători riguroase și sistematice ale impactului întreprinderilor sociale asupra comunității ... este esențială pentru a demonstra că banii investiți în întreprinderile sociale generează economii și venituri ridicate”. Programul pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială ⁽²⁾ prevede, de asemenea, în cadrul celei de-a treia axe (microfinanțare și antreprenoriat social), ca rapoartele de implementare care trebuie trimise Comisiei de către instituțiile financiare și administratorii de fonduri să prezinte, de asemenea, rezultatele în ceea ce privește impactul social. Prin urmare, subgrupul GECES privind măsurarea impactului social a fost înființat în octombrie 2012 pentru a conveni asupra unei metodologii europene care să poată fi aplicată în întreaga economie socială europeană.

Subgrupul are mandatul de a elabora o metodologie de măsurare a impactului social al activităților întreprinderilor sociale până la sfârșitul anului 2013. Această metodologie este foarte necesară în două contexte:

- În primul rând, pentru dezvoltarea Fondurilor europene pentru antreprenoriat social (EuSEF), unde ar putea fi necesare criterii suplimentare pentru o mai bună coordonare a modului în care managerii fondurilor sociale decid dacă pot investi într-o anumită întreprindere și monitorizează și raportează rezultatele acestor investiții, precum și pentru a le permite acestor manageri de fonduri să se responsabilizeze în mod corespunzător în fața investitorilor și a publicului larg.
- În al doilea rând, în contextul Programului pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI), care pune la dispoziție peste 86 de milioane de euro sub formă de granturi, investiții și garanții în perioada 2014-2020 pentru întreprinderile sociale care pot demonstra că au un „impact social măsurabil”.

EuSEF și EaSI diferă în ceea ce privește nevoile, obiectivele și aplicațiile lor, iar subgrupul GECES a fost conștient de faptul că acestea ar putea necesita soluții diferite. Pentru EuSEF, standardul de măsurare creează un standard de calificare pentru a aprecia dacă o întreprindere socială se califică pentru sprijin financiar, precum și pentru a colecta informații și a raporta cu privire la acestea. În cadrul Inițiativei europene de stimulare a ocupării forței de muncă, necesitatea de măsurare se referă la colectarea de informații, pentru a permite Comisiei și agenților desemnați să gestioneze fondurile în statele membre să raporteze în ce măsură sunt îndeplinite obiectivele de impact social ale întregului fond.

Elaborarea unui standard pentru măsurarea impactului depășește nevoile EuSEF și ale EaSI, iar acesta este un beneficiu suplimentar important al acestei activități. Nu există nicăieri în lume un standard agreat pentru măsurarea impactului social. Elaborarea unui astfel de raport ar aduce coerență în raportare, ar constitui o bază pentru gestionarea performanței în cadrul întreprinderilor sociale de toate dimensiunile (îmbunătățind astfel eficiența) și ar încuraja un angajament mai bine informat cu partenerii, investitorii și finanțatorii din sectorul public.

(1) http://ec.europa.eu/internal_market/smact/docs/single-market-act2_en.pdf

(2) <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&langId=en&newsId=1093&furtherNews=yes>

Concepte și terminologie

Măsurarea impactului are o terminologie care este folosită în mod curent în mare parte din sectorul social, deși în unele cercuri există o anumită îmbinare a acestora. Există cinci termeni-cheie, care sunt adoptați aici:

- **Intrări:** ce resurse sunt utilizate pentru realizarea intervenției
- **Activitate:** ce face întreprinderea socială cu aceste resurse (intervenția)
- **Leșire:** modul în care activitatea respectivă atinge beneficiarii vizați
- **Rezultatul:** schimbarea care apare în viața beneficiarilor și a altor persoane
- **Impactul:** măsura în care schimbarea respectivă rezultă din intervenție

În evaluarea impactului pe baza rezultatelor, sunt luate în considerare încă trei ajustări:

- **Deadweight:** ce schimbări s-ar fi produs oricum, indiferent de intervenție
- **Alternative attribution:** deducerea efectului obținut prin contribuția și activitatea altora
- **Drop-off:** permite scăderea efectului unei intervenții în timp

Pentru a ajunge la un set de standarde care să poată fi aplicate la scară largă în cadrul EuSEF, EaSI și nu numai, se face o distincție între patru elemente pentru a produce o măsurare semnificativă a impactului social. Acestea sunt următoarele:

- **PROCES** - Seria de etape sau stadii prin care o întreprindere sau un fond social investighează, înțelege și prezintă modul în care activitățile sale realizează schimbări (rezultate) și au impact în viața utilizatorilor de servicii și a părților interesate;
- **CADRU** - Pentru fiecare domeniu major de intervenție al întreprinderilor sociale, o listă a celor mai frecvente rezultate vizate și, pentru fiecare dintre aceste rezultate, o serie de sub-rezultate care apar cel mai des. Exemplele ar putea include, pentru o intervenție referitoare la sprijinirea foștilor deținuți cu risc de recidivă, rezultate cum ar fi lipsa de recidivă pe o perioadă de douăsprezece luni și obținerea unui loc de muncă cu normă întreagă, cu sub-rezultate precum angajarea în reconversie profesională pentru locul de muncă, menținerea unui program de sprijin pentru abuzul de substanțe și schimbarea cercului social pentru a se angaja cu mentori;
- **INDICATOR** - Un mod special de a atribui o valoare sau o măsură acestor rezultate și impacturi. Printre exemple se numără măsurile financiare de economisire a fondurilor de stat sau creșteri de productivitate, scoruri de bunăstare etc.
- **CARACTERISTICI** (ale unei bune măsurări) - acele caracteristici ale măsurării raportate a rezultatelor și a impactului unei intervenții sau activități care fac ca aceasta să fie recunoscută și considerată validă.

Analiză și recomandări

Subgrupul a constatat că nu se poate concepe un set rigid de indicatori, de sus în jos și de tip „universal”, pentru a măsura impactul social în toate cazurile. Acest lucru se datorează faptului că:

- în primul rând, varietatea impactului social urmărit de întreprinderile sociale este substanțială și este dificil să se surprindă toate tipurile de impact în mod corect sau obiectiv;
- în al doilea rând, deși există unii indicatori cantitativi care sunt utilizați în mod obișnuit, aceștia nu reușesc adesea să surprindă unele aspecte calitative esențiale sau, prin accentul pus pe aspectele cantitative, pot denatura sau subaprecia aspectele calitative care stau la baza acestora;
- în al treilea rând, pentru că, din cauza muncii și a caracterului intensiv al datelor de măsurare a impactului, obținerea unei evaluări precise este adesea în contradicție cu nevoia esențială de proporționalitate: timpul petrecut și

gradul de acuratețe urmărit și atins în orice exercițiu de măsurare trebuie să fie proporțional cu dimensiunea întreprinderii, precum și cu riscul și domeniul de aplicare al intervenției care se realizează;

- în al patrulea rând, deoarece într-un domeniu caracterizat de o mare varietate în ceea ce privește natura și obiectivele activităților și tipurile de SE care le desfășoară, există un compromis clar între realizarea comparabilității între activități prin utilizarea unor indicatori comuni și utilizarea unor indicatori care sunt utili și relevanți pentru gestionarea întreprinderii sociale; creșterea comparabilității (artificiale) poate duce la pierderea relevanței;
- în al cincilea rând, pentru că măsurarea impactului și, de fapt, lumea întreprinderilor sociale a evoluat foarte rapid, ceea ce face dificilă menținerea unui singur standard timp de mai mulți ani.

Caracteristicile cheie ale întreprinderilor sociale, consacrate în Inițiativa privind întreprinderile sociale, constituie baza pentru o serie de criterii de bază (a se vedea punctul 1.1. de mai jos) care pot fi utilizate ca și criterii de selecție pentru finanțatorii întreprinderilor sociale. Măsurarea impactului social merge dincolo de a defini dacă o întreprindere socială îndeplinește aceste criterii, iar acest raport dezvoltă un proces de măsurare a impactului. În mod specific, pentru o întreprindere socială, impactul social este efectul social (schimbarea), atât pe termen lung, cât și pe termen scurt, obținut pentru populația țintă ca urmare a activității întreprinse - luând în considerare atât schimbările pozitive, cât și cele negative, și ajustând pentru atribuirea alternativă, efectul de deadweight, deplasarea și abandonul (a se vedea Glosarul).

În elaborarea standardului propus în prezentul raport, a fost esențial să se găsească un echilibru între nevoia finanțatorilor, a investitorilor și a factorilor de decizie politică de a obține informații solide privind impactul social măsurabil și nevoia de proporționalitate și de practicitate. Nu prea are rost să se stabilească standarde de măsurare care sunt excesiv de costisitoare pentru a fi îndeplinite sau care sunt nepractice, întrucât necesită o analiză atât de complexă încât nu poate fi susținută de informații de la întreprinderea socială și de la beneficiarii acesteia. Un alt aspect cheie al mediului întreprinderilor sociale din statele membre care a fost important de abordat a fost diversitatea sectorului. Oricare ar fi standardul stabilit, acesta trebuie să răspundă nevoilor întreprinderilor sociale mari și mici, ale celor care operează într-o gamă largă de nevoi și intervenții sociale, ale statelor membre care dispun de finanțare publică și de infrastructură cu experiență în acest domeniu, precum și ale statelor membre în care aceasta este nouă și este încă în curs de dezvoltare și înțelegere.

Prezentul standard stabilește un proces universal și caracteristicile raportării, ale căror detalii sunt prezentate mai jos. Aceasta necesită elaborarea unui cadru care să acopere probabil 80% din rezultatele măsurabile. Acest lucru ar oferi rezultate și subrezultate care ar putea fi măsurabile pentru majoritatea întreprinderilor sociale. O întreprindere socială poate folosi și altele, dar trebuie să explice de ce acestea sunt mai potrivite decât cele din cadrul Comisiei Europene. Acest lucru se aliniază cu alte metodologii de raportare, cum ar fi raportarea financiară, care utilizează procese și prezentări comune, dar care nu prescriu neapărat calculele care sunt utilizate în cazuri specifice. În ceea ce privește indicatorii, întreprinderea socială trebuie să convină cu părțile interesate (inclusiv cu investitorii și administratorii fondurilor de investiții în cadrul EuSEF). Comparabilitatea evaluării se realizează prin intermediul unui proces comparabil și consecvent utilizat pentru evaluare și prin raportarea consecventă a evaluării realizate.

Procesul implică cinci etape:

- identificarea obiectivelor: ale diferitelor părți care doresc să fie măsurate și ale serviciului măsurat.
- identificarea părților interesate: cine câștigă și cine dă ce și cum?
- stabilirea de măsurători relevante: întreprinderea socială își va planifica intervenția și modul în care activitatea atinge rezultatele și impactul de care au nevoie cel mai mult beneficiarii și părțile interesate. Această legătură de la activitate la impact reprezintă teoria schimbării întreprinderii sociale. Acesta va decide acest lucru și va stabili măsurătorile cele mai potrivite pentru a explica **teoria schimbării și impactul** obținut, după care va conveni cu principalele părți interesate.
- măsurarea, validarea și valorizarea: evaluarea faptului că rezultatele vizate sunt efectiv obținute în practică, dacă acestea sunt evidente pentru părțile interesate care ar trebui să beneficieze de ele și dacă sunt valoroase pentru acestea.
- raportarea, învățarea și îmbunătățirea: pe măsură ce serviciile sunt prestate și apar măsurători ale eficacității lor, aceste rezultate sunt raportate în mod regulat și semnificativ către publicul intern și extern.

Procesul în cinci etape (din EVPA 2012)



Procesul comun descris mai sus este relevant atât la nivelul investitorilor/fondurilor, cât și la nivelul întreprinderilor sociale. La ambele niveluri, ar trebui să se ia în considerare riscul ca rezultatele sociale să nu fie atinse, ca daunele sociale (rezultate negative neplanificate) să nu apară și ca stabilitatea financiară să fie atinsă.

În toate cele cinci etape, vor fi implicate părțile interesate identificate în cadrul procesului, iar IS și administratorul de fond vor analiza cel mai bun mod de a comunica și de a se implica cu acestea și, într-adevăr, de a explica modul în care se realizează această implicare. Acest aspect este abordat mai detaliat în raport. În primul rând, prin dinamica implicării tuturor părților interesate (de la investitori la utilizatorii de servicii), se realizează și se menține echilibrul între nevoia primordială de a obține un impact social măsurabil și nevoia de a avea o activitate profitabilă care să răspundă așteptărilor investitorilor.

Legenda imaginii Procesul în cinci etape (din EVPA 2012)

1. SETTING OBJECTIVES	1. STABILIREA OBIECTIVELOR
2. ANALYSING STAKEHOLDERS	2. ANALIZA PĂRȚILOR INTERESATE
3. MEASURING RESULTS	3. MĂSURAREA REZULTATELOR
4. VERIFYING & VALUING IMPACT	4. VERIFICAREA ȘI EVALUAREA IMPACTULUI
5. MONITORING AND REPORTING	5. MONITORIZARE ȘI RAPORTARE
MANAGING IMPACT	MANAGEMENTUL IMPACTULUI

Dezvăluirea (raportarea) comună a măsurării

Toate raportările privind măsurătorile, fie că sunt realizate între o întreprindere socială și investitorii săi, fie că sunt prezentate în cadrul unor rapoarte publice mai largi, ar trebui să includă dovezi adecvate și proporționale care să susțină fiecare punct important și, în special:

- o explicație a modului în care a fost aplicat procesul: ce s-a făcut în fiecare dintre cele cinci etape;
- o explicație clară a efectelor intervenției (rezultate și beneficiari identificați, explicând, de asemenea, cel puțin în termeni calitativi, efectul de inerție, dezvoltarea și scăderea);
- o explicație a modului în care s-a întâmplat acest lucru: ce activitate a dus la obținerea acelor rezultate și impactul acestora, precum și modelul logic al întreprinderii sociale (teoria schimbării sau ipoteza) care explică de ce activitatea a cauzat sau a contribuit la obținerea rezultatului;
- o identificare a oricăror părți terțe care au un rol în obținerea efectivă a acestor rezultate și impacturi, explicând modul în care acestea au contribuit (atribuire alternativă);
- o identificare a părților interesate ale căror interese sunt măsurate și a naturii câștigului pentru acestea, clasificându-le în mod corespunzător;
- o selecție bine explicată, proporțională, a indicatorilor pentru impacturile identificate pentru părțile interesate respective, identificând modul în care indicatorul este legat atât de impact, cât și de nevoile și interesele părților interesate, precum și modul în care acestea au fost convenite cu părțile interesate respective;
- o explicație a riscului social și financiar (riscul ca rezultatele sociale și financiare să nu fie obținute) cuantificat, dacă este util și proporțional, cu o evaluare a probabilității și a impactului, precum și cu o analiză de sensibilitate care să arate efectul asupra rezultatelor vizate, a impactului și a rezultatelor financiare în cazul în care riscurile apar.

Rezultatele și impactul trebuie descrise întotdeauna împreună cu modul în care acestea rezultă din activitățile întreprinderii sociale. În cazul în care este posibil și dacă este proporțional (adică atunci când se poate face fără costuri excesive în comparație cu beneficiile pe care le aduce măsurarea), se vor cuantifica atât rezultatele, cât și impactul. Chiar și în cazul în care anumite aspecte ale rezultatului și ale impactului nu vor fi cuantificate, măsurarea raportată ar trebui să identifice toate rezultatele și impacturile care sunt relevante pentru public (ținând cont de proporționalitate) și să explice de ce acestea nu sunt cuantificate.

Standardele conțin îndrumări privind măsurarea, dovezile justificative și validarea acestora, proporționalitatea, precum și rolurile și responsabilitățile diferitelor părți implicate în măsurare. În ceea ce privește aspectul important al validării, raportul recunoaște trei niveluri de asigurare. Primul, validarea, care reprezintă principiul normal bazat pe cercetare, de obținere a dovezilor care să susțină afirmațiile făcute, trebuie să se aplice în toate situațiile. Al doilea, revizuirea și comentariile independente, și al treilea, asigurarea de audit care are ca rezultat o opinie formală, ar trebui să fie utilizate în cazul în care IS și administratorul de fonduri convin cu părțile interesate că una sau cealaltă este necesară și proporțională.

Urmărire

Există șapte domenii în care este necesară o monitorizare:

1. **Note de orientare** din acest raport pentru GECES și Comisia Europeană, care să elaboreze o serie de scurte documente de orientare sau broșuri pentru a ajuta întreprinderile sociale, finanțatorii, managerii de fonduri și investitorii să respecte aceste standarde. Aceste documente de orientare sau broșuri vor fi mai utile dacă vor fi elaborate cu secțiuni sau adaptări specifice pentru diferite sectoare sau state membre;
2. **Un centru de cunoștințe**, consultanță accesibilă, dar nu doar o facilitare bazată pe internet pentru a pune la dispoziție în mod pasiv cunoștințe. Aceasta trebuie să fie o facilitare cu personal permanent care să ofere:
 - i. o sursă de orientări actualizate în permanență în formă scrisă;
 - ii. un depozit central pentru rapoartele copiate de la întreprinderile și fondurile sociale din statele membre. Depunerea ar trebui să fie încurajată, dar să rămână opțională (nu obligatorie);
 - iii. o linie de consiliere (telefonică și prin e-mail) pentru a sprijini întreprinderile și fondurile sociale în aplicarea standardelor.
3. **Dezvoltarea și consolidarea cadrelor de măsurare pentru a forma** unul care să ofere un set adecvat de rubrici și subrubrici pentru a forma un set preferat de măsurători la nivel european. Orice măsurătoare va trebui să se încadreze în acest cadru sau să includă o explicație a motivelor pentru care o altă rubrică se potrivește mai bine cu intervenția și rezultatele vizate în cazul respectiv;
4. **Formatele de raportare** ar trebui să fie elaborate în funcție de standardele propuse în prezentul raport. Acestea ar trebui să includă:
 - o serie de modele alternative (construite pe baza exemplurilor existente de bune practici) care oferă o gamă de formate de prezentare pentru principalele informații;
 - o serie de rubrici orientative pentru explicațiile de susținere a principalelor prezentări de informații;
 - orientări privind raportarea integrată, în cazul în care întreprinderea socială alege să facă acest lucru.

Acestea vor fi diferite pentru raportarea destinată diferitelor părți interesate.
5. **EuSEF (și poate și EaSI) urmărește**, prin asistarea acestor agenții ale Comisiei și a altora care solicită acest lucru, să integreze în mod eficient măsurarea impactului social în mod corespunzător în orice proces dezvoltat, dacă și când acest lucru va fi necesar;
6. **Menținerea și dezvoltarea unei rețele de cunoștințe la nivelul UE** - subgrupul consideră că este recomandabil să se mențină și să se dezvolte la nivelul UE o rețea de experți în domeniul măsurării impactului social. O astfel de rețea sau un astfel de grup de experți ar putea oferi sprijin pentru:
 - Gândire și dezvoltare ulterioară;
 - Diseminarea constatărilor și a politicilor;
 - Îndrumarea, în calitate de grup director, a celorlalte activități propuse menționate mai sus;
 - Să constituie un punct de referință pentru Comisie și agențiile sale, pe măsură ce acestea răspund la standardele propuse.

7. În cele din urmă, **poziția din prezentul raport** necesită o revizuire și o actualizare periodică. Acesta este un domeniu care se dezvoltă rapid, atât din punct de vedere științific, cât și din punct de vedere al scopurilor în care este aplicat. Având în vedere accentul pus la nivel mondial pe investițiile sociale, care trebuie să se bazeze pe măsurarea impactului social (în etapele de planificare, de investiție, de monitorizare intermediară, de raportare și de învățare), este probabil ca eforturile de dezvoltare a măsurătorilor să continue sau să se accelereze. Prin urmare, este oportună o revizuire anuală de către subgrup sau de către un grup similar de experți.

Bruxelles, februarie 2014

Glosar de termeni și abrevieri

Definiții

Domeniul măsurării impactului și-a dezvoltat propria terminologie, care în unele cazuri diferă de la un stat membru la altul și de la o aplicație la alta. Definițiile pentru intrare, activitate, ieșire, rezultat și impact sunt dezvoltate mai detaliat, cu exemple, în secțiunea 4.5 a raportului de mai jos. Următorii termeni sunt termenii cheie din acest raport. Deși există diferențe de definiție a unora dintre termeni în diferite contexte (de exemplu, întreprindere socială), în acest context, aceștia au fost definiți după cum urmează:

Caracteristici (de bună publicare a măsurătorilor)	Acele caracteristici ale măsurării raportate a rezultatelor și a impactului unei intervenții sau activități care fac ca aceasta să fie recunoscută și considerată valabilă.
Cooperativă	O asociație autonomă de persoane unite în mod voluntar pentru a-și satisface nevoile și aspirațiile economice, sociale și culturale comune prin intermediul unei întreprinderi deținute în comun și controlate în mod democratic (<i>ILO R 193/2002, art. 2</i>). Toate statele membre ale UE au o legislație care reglementează cooperativele, deși există unele diferențe între activitatea și guvernarea practică în fiecare dintre ele.
Cadru	O matrice de rezultate așteptate și subrezultate stabilite în cadrul fiecărui domeniu major de intervenție (de exemplu: educație, implicarea tinerilor și ocuparea forței de muncă) care enumeră majoritatea rezultatelor pe care o întreprindere socială le-ar putea viza.
Fond	Un fond colectiv în care investesc mai mulți investitori și care continuă să investească într-un portofoliu de întreprinderi în așa fel încât să gestioneze riscul, randamentul și obținerea rezultatelor dorite în cadrul unui portofoliu de astfel de investiții.
Fond de fonduri	Un fond colectiv care investește exclusiv sau preponderent în alte astfel de fonduri.
Finanțator (sau ordonator)	Un deținător de fonduri publice care plătește o întreprindere socială pentru a furniza servicii sau produse, excluzând astfel (în contextul prezentului raport) un investitor.
Indicator	Un mod special de a atribui o valoare acestor rezultate și impacturi.
Raportare integrată	Raportare care combină sau prezintă împreună rapoarte privind impactul social, efectul financiar sau economic și efectul asupra mediului.
Intervenție sau activitate	Activitatea desfășurată de o întreprindere socială care vizează obținerea unui rezultat social pentru un anumit grup de utilizatori de servicii sau de beneficiari.

Investitor	Un furnizor de investiții, adică un sprijin financiar sau de altă natură acordat unei întreprinderi sociale sau pentru o întreprindere socială pentru capital fix sau capital de lucru, asumându-și un anumit risc de investiție (care poate varia de la caz la caz) și așteptând un randament sub formă de dobândă, profit sau câștig de capital. În prezentul raport se face distincție între acesta și finanțator, care este o entitate din sectorul public care plătește pentru servicii publice (sociale) care urmează să fie furnizate de o întreprindere socială. Un investitor poate oferi consultanță, spații de birouri sau alte valori în natură, pe lângă sprijinul financiar. Și aceasta este o investiție.
leșire/rezultat	Produsele sau serviciile tangibile rezultate din activitatea (întreprinderii sociale): efectiv, punctele în care serviciile furnizate intră în viața celor afectați de acestea.
Proces	Seria de etape sau stadii prin care o întreprindere socială sau un fond social investighează, înțelege și prezintă modul în care activitățile sale generează schimbări (rezultate) și impact în viața utilizatorilor de servicii și a părților interesate.
Utilizator de servicii	O persoană sau o organizație care alege să fie beneficiarul serviciilor furnizate de întreprinderea socială. „Utilizatorul serviciului” poate fi un client sau un consumator care utilizează serviciul în mod voluntar sau poate fi o persoană care beneficiază direct de acesta, dar nu alege să facă acest lucru.
Social	Referitor la indivizi și comunități, precum și la interacțiunea dintre acestea; în contrast cu economic și de mediu.
Întreprindere socială (definiția SBI)	<p><i>"O întreprindere socială este un operator din economia socială al cărui obiectiv principal este de a avea un impact social, mai degrabă decât de a obține profit pentru proprietarii sau acționarii lor. Își desfășoară activitatea prin furnizarea de bunuri și servicii pentru piață într-un mod antreprenorial și inovator și își folosește profiturile în principal pentru a atinge obiective sociale. Aceasta este gestionată într-un mod deschis și responsabil și, în special, implică angajații, consumatorii și părțile interesate afectate de activitățile sale comerciale. Comisia utilizează termenul „întreprindere socială” pentru a acoperi următoarele tipuri de întreprinderi:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>cele pentru care obiectivul social al binelui comun este motivul activității comerciale, adesea sub forma unui nivel ridicat de inovare socială;</i>• <i>cele în care profiturile sunt reinvestite în principal în vederea atingerii obiectivului social;</i>• <i>și în cazul în care metoda de organizare sau sistemul de proprietate reflectă misiunea lor, utilizând principii democratice sau participative sau punând accentul pe justiția socială" [Inițiativa privind întreprinderile sociale, COM(2011) 682 final, p. 2-3].</i>
Impactul social	Reflectarea rezultatelor sociale ca măsurători, atât pe termen lung, cât și pe termen scurt, ajustate în funcție de efectele obținute de alții (atribuire alternativă), de efectele care ar fi avut loc oricum (deadweight), de consecințele negative (deplasare) și de efectele care scad în timp (scădere).
Investiție socială	O investiție (definită la „investitor” de mai sus) care urmează să fie aplicată în mod specific pentru a obține unul sau mai multe rezultate sociale.

Rezultat social	Efectul (schimbarea) social, atât pe termen lung, cât și pe termen scurt, obținut pentru populația țintă ca urmare a activității întreprinse în vederea schimbării sociale, luând în considerare atât schimbările pozitive, cât și cele negative.
Parte interesată	Orice parte interesată, din punct de vedere financiar sau de altă natură, de întreprinderea socială sau de rezultatele și impactul pe care aceasta le obține.
Teoria schimbării / Modelul logic	Mijloacele (sau lanțul causal) prin care activitățile obțin rezultate, și folosesc resursele (inputuri) în acest scop, ținând cont de variabilele din cadrul furnizării serviciilor și de libertatea de alegere a utilizatorilor de servicii. Acesta constituie atât un plan privind modul în care trebuie atins rezultatul, cât și o explicație a modului în care acesta s-a produs (explicat după eveniment).

Abrevieri

EaSI	Programul pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială
EuSEF	Fondul european pentru antreprenoriat social
ESMA	Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe
IF	Intermediar financiar (în contextul EaSI)
GECES	Groupe d'experts de la Commission sur l'entrepreneuriat social (a se vedea http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/expert-group/index_en.htm)
KPI	Indicator cheie de performanță
SBI	Inițiativa privind întreprinderile sociale a Comisiei Europene
IS	Întreprindere socială
SIB	Obligațiuni cu impact social
SROI	Randamentul social al investiției
VCS	Sectorul voluntar și comunitar

1

Introducere și obiective



1.1. Acesta este raportul subgrupului înființat de GECES pentru a elabora un standard pentru măsurarea impactului social. Acest standard se va utiliza:

- ca parte a calificării pentru întreprinderile sociale și pentru fondurile din cadrul legislației EuSEF;
- ca raportare publică sau furnizare de informații pentru întreprinderile sociale sprijinite de EaSI.

Raportul este împărțit în patru secțiuni:

A. O explicație a misiunii subgrupului și a motivelor pentru care este necesar;

B. O evaluare a stadiului de dezvoltare a măsurării impactului social, în special în ceea ce privește legislația EuSEF și EaSI;

C. Standardele elaborate de acest grup ca răspuns, care arată:

- *un proces standard minim pentru măsurarea impactului social;*
- *un set standard de criterii care ar trebui să fie prezentate în toate rapoartele de măsurare a impactului social.*

D. Necesitatea unor orientări și discuții mai ample privind aplicarea procesului și a standardelor.

Pe baza acestui raport, se intenționează să se elaboreze note de orientare pentru întreprinderile sociale, finanțatori, administratori de fonduri și alte părți interesate. Acestea se vor baza pe rezumat și pe secțiunea C, dar vor trebui reformulate în unele părți pentru a se potrivi publicului.

Caracteristicile care definesc o „*întreprindere socială*”, consacrate în Inițiativa privind întreprinderile sociale (SBI, a se vedea secțiunea de mai sus „*Glosar de termeni și abrevieri*”), constituie baza pentru definirea întreprinderilor sociale și a serviciilor pe care acestea le furnizează populației UE. Măsurarea impactului trebuie să ia în considerare aceste caracteristici în felul următor.

Definiția SBI⁽³⁾ a întreprinderii sociale este alcătuită din trei dimensiuni:

1. *Obiectiv social al binelui comun este motivul activității comerciale, adesea sub forma unui nivel ridicat de inovare socială;*

SBI menționează „*obiectivul social al binelui comun*” ca fiind chiar motivul activității comerciale a întreprinderilor sociale. În consecință, majoritatea întreprinderilor sociale (definite conform criteriilor SBI și reprezentate în cadrul GECES și la Conferința de la Strasbourg „*Antreprenori sociali, spuneți-vă părerea!*” - 16-17 ianuarie 2014) se caracterizează prin furnizarea de servicii de interes general (servicii sociale, integrarea profesională a persoanelor cu handicap și a persoanelor defavorizate, sănătate, educație, mediu, dezvoltare locală etc.) pentru cetățenii UE. Astfel, măsurarea impactului social în domeniul întreprinderilor sociale ar trebui să măsoare gradul în care întreprinderile sociale realizează

(3) Inițiativa privind afacerile sociale, COM(2011) 682 final, p. 2-3. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0682:FIN:EN:PDF>

obiectivele lor sociale. Obiectivele sociale specifice vor fi diferite pentru fiecare întreprindere socială. Raportul recunoaște o serie de factori care contribuie la perpetuarea și extinderea impactului, producând astfel un impact mai mare și mai durabil pe termen lung, printre care se numără următorii:

- acoperirea geografică și modul în care serviciile sunt distribuite în cadrul comunităților;
- accesibilitatea serviciilor;
- numărul de beneficiari ai serviciilor la care se participă.

2. **Profiturile sunt în principal reinvestite în vederea atingerii obiectivului social;**

A doua dimensiune a definiției întreprinderii sociale se referă la durabilitatea financiară și la alinierea obiectivelor financiare și sociale ale modelului de afaceri. Raportul recunoaște următorii factori legați de sustenabilitatea financiară și de alinierea misiunii ca fiind factori care contribuie la obținerea și susținerea impactului social:

- calitatea serviciilor;
- durabilitatea serviciilor în timp;
- durabilitatea economică a acestora;
- reinvestirea profiturilor întreprinderii sociale în misiunea lor socială.

3. **Metoda de *organizare* sau *proprietate* reflectă misiunea, utilizând principii democratice sau participative sau concentrându-se pe justiția socială;**

A treia dimensiune a definiției întreprinderii sociale se referă la structura de guvernare, în special pentru a asigura o organizare participativă și democratică și/sau un sistem de proprietate. Factorii care trebuie luați în considerare pentru a contribui la realizarea impactului social sunt următorii:

- înregistrarea lor sub controlul continuu al proprietarilor lor, pentru a garanta continuitatea misiunii lor de bază;
- participarea beneficiarilor și a furnizorilor, precum și feedback-ul din partea beneficiarilor cu privire la nevoile lor în continuă schimbare.

Măsurarea impactului social merge dincolo de măsurarea îndeplinirii criteriilor de bază de mai sus, care pot fi utilizate ca și criterii de selecție de către finanțatori și investitori. Aceasta dezvoltă o viziune asupra măsurii în care întreprinderea socială răspunde nevoilor sociale și societale și obține rezultate (schimbări) în viața celor pe care îi atinge. Acest impact poate fi văzut direct și indirect în viața persoanelor și a comunităților deservite, atât a beneficiarilor, cât și a personalului și a altor persoane implicate în furnizarea serviciilor. De asemenea, poate fi observată în efectele pe care întreprinderea socială le are asupra altor organizații și persoane din ecosistemul său: aceasta realizează schimbarea prin prezența și prin desfășurarea activităților sale într-un mod democratic și incluziv din punct de vedere social.

- 1.2. Obiectivele acestei revizuirii sunt de a stabili o abordare a măsurării impactului social care să sprijine dezvoltarea practicii cu sau fără legislație de nivel 2 în cadrul EuSEF și EaSI ⁽⁴⁾ ale Comisiei Europene. Ambele programe fac parte din Inițiativa privind afacerile sociale și sunt axate pe sprijinirea dezvoltării întreprinderilor sociale în statele membre ale UE. În acest context, o „întreprindere socială” este „un operator din economia socială al cărui obiectiv principal este de a avea un impact social mai degrabă decât de a obține profit pentru proprietarii sau acționarii săi. Își desfășoară activitatea prin furnizarea de bunuri și servicii pentru piață într-un mod antreprenorial și inovator și își folosește profiturile în principal pentru a atinge obiective sociale.

(4) <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=1093&furtherNews=yes>

Este gestionată într-un mod deschis și responsabil și, în special, implică angajații, consumatorii și părțile interesate afectate de activitățile sale comerciale..."⁽⁵⁾ Această definiție este similară cu o definiție anterioară a OCDE.⁽⁶⁾

1.3. Abordarea sau abordările de măsurare trebuie să fie echilibrate:

- 1.3.1.** satisfacerea nevoilor întreprinderilor sociale și ale beneficiarilor serviciilor de interes general pe care acestea le furnizează (a se vedea punctul 1.1. de mai sus), ale investitorilor, ale administratorilor de fonduri și ale altor părți interesate în cadrul celor două programe;
- 1.3.2.** dorința de a obține comparabilitate în ceea ce privește raportarea și monitorizarea;
- 1.3.3.** costurile măsurării în raport cu beneficiile acestea;
- 1.3.4.** diversitatea nevoilor, serviciile furnizate, geografia și demografia, echilibrul dintre serviciile oferite de stat și cele oferite de sectorul voluntar și comunitar (VCS), precum și finanțarea de stat și de altă natură în toate statele membre;
- 1.3.5.** stabilirea unei abordări clare și sigure, dar care să poată face față schimbărilor și îmbunătățirilor.

1.4. În cazul tuturor părților interesate, o nevoie esențială de măsurare a impactului social poate fi observată în procesul decizional. Investitorul trebuie să evalueze avantajele impactului obținut în raport cu riscurile investiției. Managerul fondului trebuie să analizeze dacă o anumită investiție oferă atât randamente sociale, cât și financiare acceptabile, precum și dacă aceasta îndeplinește obiectivele de politică și de orientare a fondului. Utilizatorul serviciului trebuie să înțeleagă natura intervenției și avantajele pe care le va obține prin implicarea în serviciu. Finanțatorul serviciului, fie că este un organism public, un utilizator de servicii sau o altă parte, trebuie să înțeleagă valoarea pe care o obține și pentru care plătește. Ar trebui recunoscute și echilibrate nevoile tuturor acestor părți interesate. Pentru a face o paralelă cu principiile contabile, toate au ca scop obținerea tuturor informațiilor fiabile (cu tot ceea ce înseamnă obiectivitate și consecvență între persoane și în timp) relevante pentru luarea deciziilor.

1.5. Orientările ulterioare trebuie să reunească punctele de vedere ale experților din întreaga UE și să găsească cât mai multe puncte comune posibil. Evitând munca inutilă, ar trebui să reunească cunoștințele și abordările existente și, ori de câte ori este posibil, să nu inventeze soluții noi.

1.6. În elaborarea soluțiilor la această problemă, s-a recunoscut că cunoștințele nu sunt la același nivel în toate statele membre, fie între diferite state, fie între diferite organizații din cadrul fiecăruia. Măsurarea impactului social nu este, fără îndoială, un domeniu nou. Ca o fațetă a evaluării economice a impactului, aceasta își poate urmări rădăcinile încă de la dezvoltarea gândirii economice moderne în secolul al 18-lea. În forma sa actuală, a început să apară în urmă cu douăzeci și cinci de ani, mai devreme decât oricare dintre standardele de contabilitate financiară actuale. Cu toate acestea, s-a dezvoltat și s-a schimbat rapid în ultimii cinci până la zece ani pentru a răspunde nevoilor sociale, politice și de investiții în schimbare și pentru a furniza cunoștințe esențiale în economia socială și de piață de după 2008.

(5) Comunicare din partea Comisiei: Inițiativa pentru afaceri sociale Crearea unui climat favorabil pentru întreprinderile sociale, pentru părțile interesate cheie din economia socială și pentru inovare. Bruxelles 2011/682 final, citat în Policy Brief on Social Entrepreneurship: Entrepreneurial Activities in Europe.

(6) "... orice activitate privată desfășurată în interes public, organizată conform unei strategii antreprenoriale, dar al cărei scop principal nu este maximizarea profitului, ci atingerea anumitor obiective economice și sociale, și care are capacitatea de a aduce soluții inovatoare la problemele de excludere socială și șomaj" OCDE (1999). Întreprinderile sociale. Paris. OCDE.

2

Context și cerințe legislative



Context general

- 2.1. În septembrie 2000, ONU a reunit liderii mondiali la New York pentru a conveni și a semna Declarația Mileniului. De aici a derivat o serie de opt obiective de dezvoltare ale mileniului, care constituie punctul central al unui efort concertat de îmbunătățire a condițiilor de trai și a speranței de viitor pentru toți oamenii din toate țările. Acestea sunt limitate în timp până în 2015.⁽⁷⁾
- 2.2. În legătură cu aceasta este recunoașterea în întreaga UE a importanței întreprinderilor sociale și, în sens mai larg, a întreprinderilor sociale pentru statele membre. Acest lucru este relevant pentru capacitatea lor de a atinge Obiectivele Mileniului, dar și pentru economiile lor, ale căror părți semnificative există în aceste sectoare.⁽⁸⁾
- 2.3. Pentru a dezvolta coerența și eficiența și pentru a concentra resursele (în special cele financiare) în modul cel mai adecvat, au fost elaborate diverse programe de activitate. Printre acestea se numără două programe special concepute pentru a facilita accesul întreprinderilor sociale la finanțare din partea unei game mai largi de surse de investiții și pentru ca aceste surse să își selecteze mai eficient investițiile. Primul abordează structura și funcționarea fondurilor destinate investițiilor de portofoliu în întreprinderi sociale, permițând astfel funcționarea transfrontalieră a acestora. Cel de-al doilea, un fond de granturi, investiții și garanții, sprijină întreprinderile sociale să se pregătească pentru a obține și a primi aceste investiții. În fiecare caz, legislația impune instituirea unor sisteme de măsurare și demonstrare a impactului social al investiției respective. De asemenea, acestea impun fondurilor de investiții atât obligația de a investi în acele întreprinderi sociale care vor face acest lucru, cât și de a măsura și raporta modul în care acestea și-au atins impactul social.

Legislația UE

- 2.4. Actul privind Piața Unică II prevede astfel: „Comisia va elabora o metodologie pentru a măsura beneficiile socio-economice create de întreprinderile sociale. Dezvoltarea unor măsurători riguroase și sistematice ale impactului întreprinderilor sociale asupra comunității ... este esențială pentru a demonstra că banii investiți în întreprinderile sociale generează economii și venituri ridicate”. Prin urmare, subgrupul GECES a fost înființat în octombrie 2012 pentru a conveni asupra unei metodologii europene care să poată fi aplicată în întreaga economie socială europeană.
- 2.5. Subgrupul are mandatul de a elabora o metodologie de măsurare a impactului social al activităților întreprinderilor sociale până la sfârșitul anului 2013. Această metodologie este extrem de necesară în două contexte: în primul rând, pentru dezvoltarea fondurilor europene pentru antreprenoriat social (EuSEF), unde ar putea fi necesare criterii suplimentare pentru o mai bună coordonare a modului în care managerii fondurilor sociale decid dacă pot investi într-o anumită întreprindere și monitorizează și raportează rezultatele acestor investiții, precum și pentru a le permite acestor manageri de fonduri să răspundă în mod corespunzător în fața investitorilor și a publicului larg. În al doilea rând, în contextul EaSI, începând cu 2014, vor fi puse la dispoziție subvenții în valoare de 85 de milioane de euro pentru întreprinderile sociale care pot demonstra că au un „impact social măsurabil”.

(7) <http://www.un.org/millenniumgoals/>

(8) http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/index_en.htm#maincontentSec3

EuSEF și EaSI diferă în ceea ce privește nevoile, obiectivele și aplicațiile lor, iar subgrupul GECES a fost conștient de faptul că acestea ar putea necesita soluții diferite.

2.6. Pentru EuSEF, principalele dispoziții stau la baza întrebării dacă un EuSEF poate investi într-o anumită întreprindere socială ca „întreprindere de portofoliu eligibilă (QPU)”⁽⁹⁾. Cele care afectează acest brief sunt:

- 2.6.1.** Articolul 3 1 litera (d) (ii) Definiții: „... are ca obiectiv principal obținerea unor efecte sociale pozitive și măsurabile..”
- 2.6.2.** Articolul 10 1: „Managerii unui fond de antreprenoriat social calificat (QSEF) trebuie să utilizeze pentru fiecare...proceduri pentru a măsura în ce măsură QPU... realizează impactul social pozitiv pentru care s-au angajat.....”
- 2.6.3.** Articolul 13 2 (a): „Raportul anual [pentru QSEF]include... detalii, după caz, privind rezultatele sociale obținute prin politica de investiții și metoda utilizată pentru a măsura aceste rezultate...”
- 2.6.4.** Articolul 14 1: „Managerii [QSEF-urilor] trebuie săinformeze investitorii lor, înainte de decizia de investiție a acestora din urmă: tipurile de QPU în care intenționează să investească... impactul social pozitiv vizat de politica de investiții a QSEF, inclusiv, dacă este cazul, previziuni ale unor astfel de rezultate, după cum este rezonabil... [și] metodologiile care urmează să fie utilizate pentru a măsura impactul social”

2.7. În ceea ce privește programul pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială, acesta oferă, în cadrul celei de-a treia dintre cele trei axe de dezvoltare (microfinanțare și antreprenoriat social)⁽¹⁰⁾ sprijin financiar pentru persoanele juridice sau fizice angajate în întreprinderi sociale, care sunt definite la articolul 2.

Obiectivele axei „Microfinanțare și antreprenoriat social” sunt următoarele (articolul 22):

- Creșterea accesului la microfinanțare (inclusiv garanții, împrumuturi de microcredite de până la 25 000 EUR), capitaluri proprii și cvasi-capitaluri pentru cei care au dificultăți în accesarea creditelor;
- Consolidarea capacității instituționale a furnizorilor de microcredite;
- Sprijinirea dezvoltării pieței de investiții sociale ... prin punerea la dispoziția întreprinderilor sociale a unor instrumente de capital, cvasi-capital, instrumente de împrumut și granturi de până la 500 000 EUR.

Pentru cea de-a treia rubrică, întreprinderile sociale sunt cele care:

- nu sunt un organism de plasament colectiv (de fapt, un fond comun multipartit); și
- au o cifră de afaceri anuală care nu depășește 30 de milioane EUR; sau
au un bilanț anual total care nu depășește 30 de milioane EUR.

Sprijinul financiar este condiționat de diverse condiții.

În conformitate cu articolul 25, finanțarea EaSI poate fi aplicată direct de către Comisie sau prin intermediari financiari reglementați. Administratorii de fonduri pot fi utilizați ca și intermediari financiari sau în locul acestora. În ambele cazuri (conform articolului 26), întreprinderea socială va trebui să furnizeze informațiile necesare pentru a întocmi rapoarte privind „...acțiunile finanțate și rezultatele, inclusiv în ceea ce privește ... impactul social, crearea de locuri de muncă și durabilitatea ...”

(9) Regulamentul EuSEF, versiunea 15, martie 2013. Articolul 3 1 litera (d).
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0194&language=EN>

(10) Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Programul Uniunii Europene pentru schimbări sociale și inovare socială 11757/13 Bruxelles, 9 iulie 2013.

În mod realist, este probabil ca cerințele privind măsurarea impactului social în cadrul EaSI să fie mai mici decât cele pentru EuSEF. Acest lucru se datorează faptului că:

- cerințele nu sunt calificări pentru finanțare, ci cerințe mai largi de informare pentru a permite finanțatorilor să raporteze eficiența globală;
- sumele finanțate ar putea fi (poate semnificativ) mai mici, astfel încât proporționalitatea sugerează standarde de măsurare și raportare mai mici.

Mediul în care va funcționa legislația

- 2.8.** Fiecare stat membru va încerca să aplice atât legislația EuSEF și EaSI, cât și măsurarea impactului social în general, în contextul propriei situații. Deoarece piețele și funcțiile sociale ale acestora interacționează, se anticipează că această legislație nu va funcționa în mod izolat în fiecare stat membru. Vor fi incluse întreprinderile sociale care își desfășoară activitatea dincolo de frontierele de stat și se preconizează că vor fi create fonduri care nu vor fi limitate la investiții în întreprinderi sociale din propriul stat membru. Măsurarea impactului social avută în vedere trebuie să includă acești factori.
- 2.9.** Diversitatea dintre statele membre, în ceea ce privește aplicarea acestei legislații, poate fi clasificată în patru domenii: contextul geografic/demografic; structura pieței pentru furnizarea și finanțarea serviciilor; contextul legislativ și de reglementare; și controlul, guvernanța și responsabilitatea. Fiecare dintre acestea este descrisă mai jos:

2.9.1. Contextul geografic și demografic

Acesta poate fi subcategorizată în patru domenii de similaritate și diferență între statele membre, între regiunile din fiecare stat membru și între comunitățile ⁽¹¹⁾ din cadrul acestora:

- Nevoia socială, care variază în funcție de natură, de profunzime și de soluția care este susceptibilă de a obține ce efecte;
- Dispozițiile disponibile pentru a răspunde acestei nevoi și mijloacele de acces la acestea pentru cei care au nevoie de ele.
- Măsura în care se așteaptă ca serviciile de stat să răspundă sau răspund la această nevoie, fie direct, fie prin finanțarea altora pentru a o satisface;
- Locațiile, concentrațiile și tipurile de populații, precum și comunicațiile dintre acestea.

2.9.2. Structura pieței pentru furnizarea și finanțarea serviciilor

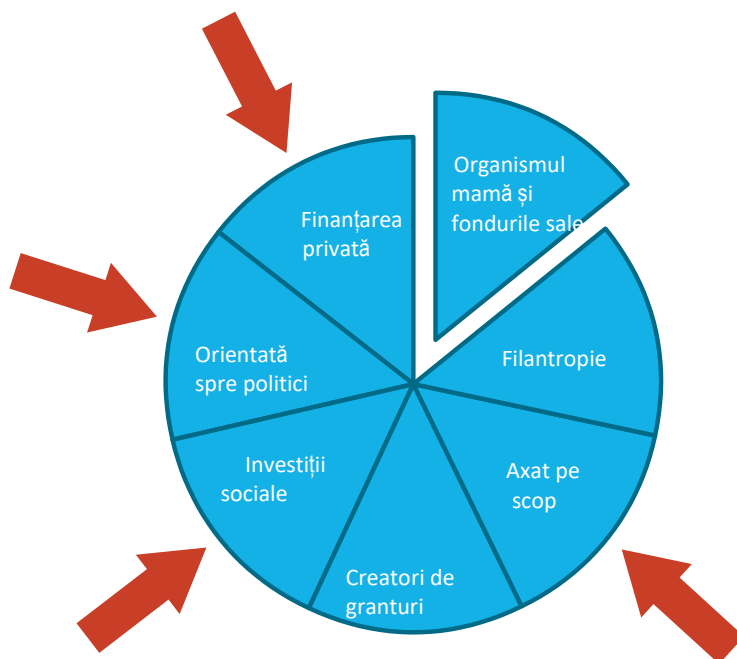
Întreprinderile sociale aleg să îndeplinească roluri diferite, atât în ceea ce privește furnizarea de servicii, cât și în ceea ce privește influența și politica, și sunt percepute în mod diferit în statele membre. De asemenea, în cea mai mare parte, aceștia nu acționează în mod izolat, ci în rețele (informale sau în colaborare deliberată) pentru a furniza servicii eficiente. Implicarea în cadrul acestor rețele poate fi în calitate de conducător de servicii, de co-furnizor sau de lider care îi influențează sau controlează pe ceilalți în realizarea colectivă a schimbării sociale.

În ceea ce privește modelele de finanțare, în multe state membre se înregistrează schimbări pe măsură ce mijloacele tradiționale de finanțare a serviciilor sau de investiții în acestea se dezvoltă și apar noi surse. În ansamblu, acestea pot fi clasificate în șapte domenii generale, după cum se arată în figura 1. Finanțarea orientată spre politici și orientată spre un scop anume provine în general din surse publice și poate fi sub formă de investiții, dar, în general, este mai degrabă o plată pentru serviciile furnizate. Ca atare, ele se întind pe:

- grantul de bază (un grant de finanțare pentru înființarea și menținerea unui furnizor de servicii, care nu este un grant specific unui serviciu),
- o finanțare pentru costurile directe de livrare sau
- o plată pentru rezultate sau succese obținute.

(11) O comunitate poate fi reală (în sensul de oameni care locuiesc într-o anumită zonă), socio-demografică (atrași împreună de o nevoie comună, împărtășită sau similară, dar care nu le oferă o interacțiune socială) sau virtuală (comunități precum industriile sau comunitățile online care împărtășesc nevoi comune, un scop comun și diferite grade de interacțiune, fără a se întâlni în mod regulat în sens fizic).

Figura 1: Surse de finanțare și investiții pentru întreprinderile sociale (Clifford 2013)



Creatorii de granturi au îndeplinit în mod tradițional o gamă similară de oferte de finanțare fără investiții, dar acum se orientează și către investiții. Furnizorii de investiții sociale sunt alături de aceste surse de finanțare și de sursele de finanțare private, care au susținut timp de mulți ani furnizarea de servicii publice din sectorul voluntar și comunitar (VCS) în mai multe state membre, precum și furnizarea de finanțare pentru furnizorii de servicii publice.

2.9.3. Contextul legislativ și de reglementare

În diferite state membre, întreprinderile sociale au forme diferite de constituire și sunt supuse unor medii legislative și de reglementare diferite. Apar noi forme de constituire în societate pentru a răspunde nevoilor în curs de dezvoltare ale piețelor întreprinderilor sociale (de exemplu, Charitable Incorporated Organisations și Community Interest Companies din Regatul Unit, precum și Société d'Impact Sociétal din Luxemburg). Altele primesc un nou scop și se dezvoltă în contexte diferite (de exemplu, utilizarea, din nou în Regatul Unit, a societăților industriale și de providență pentru investiții comunitare în energiile regenerabile, departe de originile lor din secolul al XIX-lea în investițiile cooperative colective în industria locală și în societățile mutuale).

În anumite state membre există deja practici de măsurare a impactului social în IS, care au fost testate și utilizate cu succes timp de unul sau două decenii pe o scară substanțială (sute sau mii de întreprinderi). Printre acestea se numără *révision coopérative* din Franța, care este obligatorie pentru toate SCIC (Sociétés Coopératives d'Intérêt Collectif, versiunea franceză a cooperativelor sociale) și bilancio Sociale din Italia, care este obligatorie pentru IS în temeiul legii privind întreprinderile sociale și pentru cooperativele sociale din regiunile caracterizate de o concentrație mare de cooperative sociale, cum ar fi Lombardia și Friuli Venezia Giulia.

2.9.4. Control, guvernanță și responsabilitate

În cazul în care se utilizează bani publici și în cazul în care un număr mai mare sau mai mic de persoane din rândul publicului este vizat ca beneficiar, factorii de guvernanță și responsabilitate sunt esențiali. În acest document, termenul „control” este utilizat pentru a cuprinde:

- obligația furnizorilor de servicii de a fi responsabili (și de a recunoaște această responsabilitate) pentru banii publici pe care îi cheltuiesc și pentru serviciile pe care le furnizează;

- necesitatea ca acestea să fie transparente în explicarea modului în care cheltuiesc aceste fonduri și în furnizarea de servicii care răspund nevoilor publice, inclusiv a rezultatelor pe care le obțin;
- necesitatea ca aceste organizații să încurajeze și să faciliteze implicarea publicului, atât a utilizatorilor de servicii, cât și a altor persoane, în exprimarea nevoilor lor și în implicarea în modul în care acestea sunt satisfăcute; și
- necesitatea de a structura guvernanța în cadrul organizațiilor și rețelelor implicate pentru a obține rezultate eficiente în ceea ce privește primele trei dintre acestea.

În acest cadru, există diferite cerințe legale și extra-statutare în diferite state membre în ceea ce privește:

- raportarea măsurării impactului social: în cazul în care puține state membre (în principal Franța și Italia, după cum s-a menționat mai sus) au cerințe formale;
- metodele prin care furnizorii sunt trași la răspundere publică pentru cheltuirea fondurilor publice;
- structurile corporative în care pot fi încorporate organismele finanțate din fonduri publice; și
- controlul public și validarea sau standardele de audit și modul în care acestea sunt legate de organismele de elaborare a politicilor și de guverne,

2.10. Este foarte important ca nici domeniul de aplicare al legislației sau al regulamentelor de nivelul 2, nici orientările practice din cadrul acestora să nu fie structurate astfel încât să excludă anumite întreprinderi sociale din cauza formei lor juridice sau a altor factori care sunt corespunzători misiunii și funcționării lor eficiente ⁽¹²⁾. Un domeniu special în care este nevoie de atenție este forma juridică a organizațiilor. Orice limitare în acest sens ar trebui să fie determinată doar de cerințele de responsabilitate și guvernanță și, deoarece acest lucru poate fi realizat printr-o mare varietate de structuri, este puțin probabil să fie adecvată limitarea disponibilității investițiilor EuSEF sau a sprijinului EaSI din cauza structurii corporative. Mai degrabă, întreprinderea socială trebuie definită și calificată în funcție de funcție, principiu și scop principal, iar măsurarea impactului ar trebui să se bazeze pe acestea și să rezulte din ele.

(12) În Regatul Unit, de exemplu, o întreprindere socială (care este, în general, o activitate comercială (întreprindere) desfășurată cu scopul principal de a genera valoare sau schimbare socială) poate exista într-o mare varietate de forme juridice și constituționale. Un seminar recent privind întreprinderile sociale, desfășurat la Universitatea Coventry, a sugerat peste o duzină, atunci când distincția „caritate sau nu” se suprapune peste structurile corporative stricte. Există apoi o serie de structuri fără personalitate juridică care sunt totuși întreprinderi sociale valide.

3

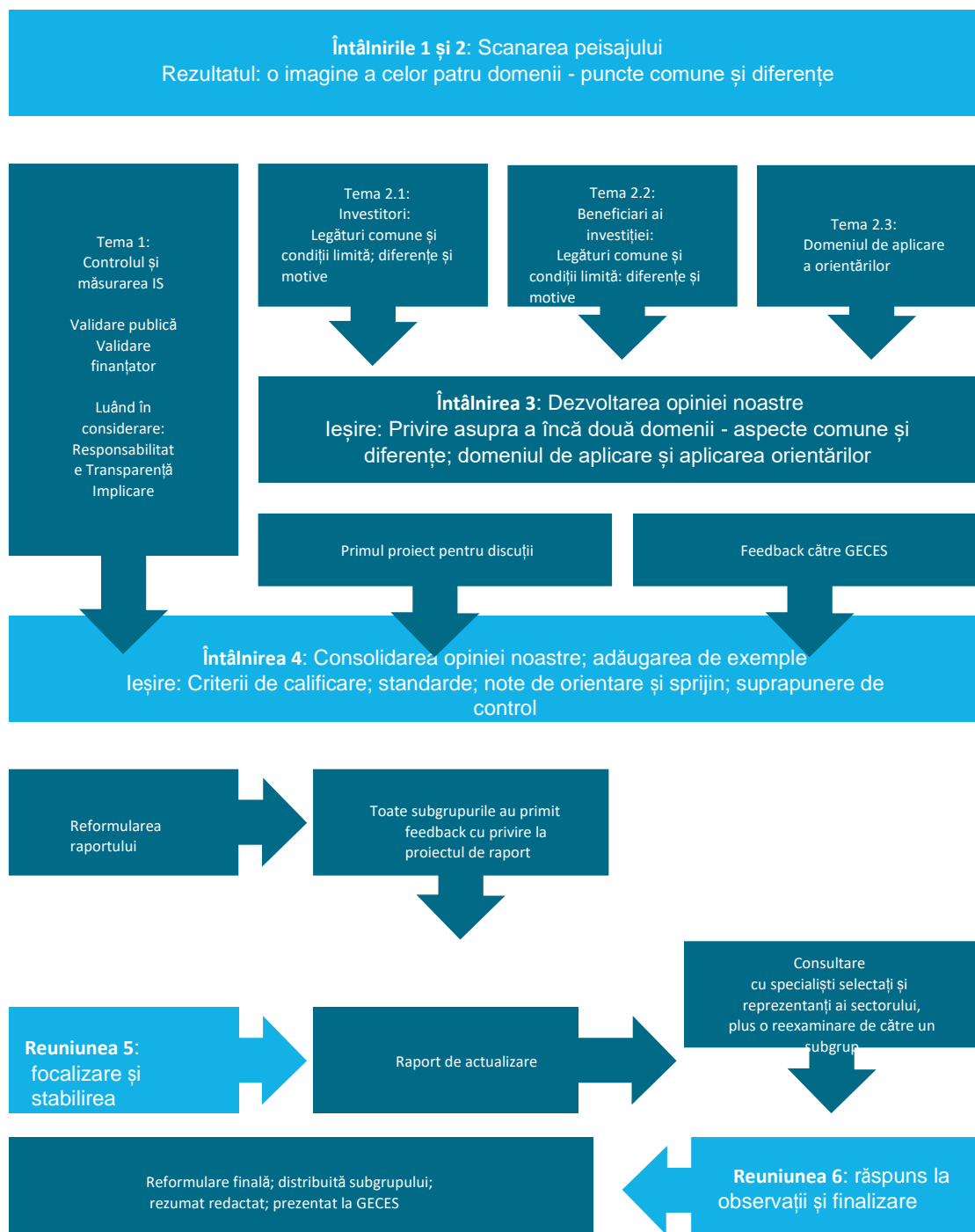
Abordare generală la activitate și structura orientării



Programul de lucru al subgrupului

- 3.1. Subgrupul s-a reunit de șase ori, la următoarele date: 26 noiembrie 2012, 1 Martie 2013, 19 aprilie 2013, 5 iunie 2013, 27 septembrie 2013 și 24 Octombrie 2013. Programul de lucru a fost cel prezentat în diagrama din figura 2.
- 3.2. Revizuirea a fost împărțită într-o serie de direcții de lucru, după cum se arată în diagramă. Prima reuniune a fost dedicată în principal explicării, pentru experții participanți, a obiectivelor și nevoilor Comisiei în acest context și, în special, a cerințelor pentru EuSEF și EaSI. De asemenea, acesta a stabilit organizarea de bază și calendarul subgrupului (se preconizează patru până la șase reuniuni de o zi întreagă ale subgrupului, cu raportare la sfârșitul anului 2013). În cadrul celei de-a doua reuniuni, subgrupul a făcut bilanțul abordărilor privind măsurarea impactului social care au fost adoptate cel mai des în toate sectoarele și în toate țările. Acesta a abordat cele mai importante dintre acestea într-o serie de prezentări în cadrul celei de-a doua și a treia reuniuni. În plus, în cadrul celei de-a doua reuniuni au fost create grupuri de lucru tematice, care au lucrat între reuniuni și au raportat rezultatele reflecției lor în cadrul celei de-a treia reuniuni. Între cea de-a treia și cea de-a patra reuniune, membrii subgrupului au luat legătura pentru a clarifica aspectele esențiale și a fost elaborat primul proiect de lucru al prezentului raport. Un al patrulea grup de lucru, care s-a ocupat de aspectele legate de control, a raportat la cea de-a patra reuniune.
- 3.3. Constatările inițiale au fost transmise spre dezbateri GECES, iar observațiile au fost transmise subgrupului. Între cea de-a patra și cea de-a cincea reuniune, membrii grupului au fost invitați să comenteze aspecte specifice ridicate în urma discuțiilor din cadrul celei de-a patra reuniuni și a feedback-ului GECES, iar la cea de-a cincea reuniune a fost distribuit un proiect revizuit pentru discuții.
- 3.4. În cadrul celei de-a cincea întâlniri, proiectul de raport a fost revizuit împreună cu subgrupul, iar toți au contribuit cu observații verbale și scrise. Între a cincea și a șasea întâlnire:
 - raportul a fost actualizat ca răspuns la observațiile primite;
 - raportul actualizat a fost revizuit de:
 - membrii subgrupului și,
 - un grup mai larg de experți (întreprinderi sociale, finanțatori, administratori de fonduri și alții), propus de membrii subgrupului. (A se vedea Anexa 1).
- 3.5. În urma prezentării concluziilor subgrupului în cadrul ședinței plenare a GECES din 28 noiembrie 2013, au fost primite observații suplimentare. De asemenea, raportul a fost prezentat Grupului operativ al G8 pentru investiții de impact social în cadrul reuniunii de la Londra din 5 iunie, Decembrie și, din nou, în cadrul Atelierului 11 din cadrul conferinței Comisiei Europene „Antreprenori sociali: Spuneți-vă părerea”, care va avea loc la Strasbourg la 16 și 17 Ianuarie 2014. Au fost primite observații suplimentare cu ambele ocazii.

Figura 2: Planul de lucru al subgrupului privind măsurarea impactului social



3.6. În acest raport și în standardele propuse în cadrul acestuia și prezentate în secțiunea C de mai jos, se face o distincție între patru elemente pentru a produce o măsurare semnificativă a impactului social. Pentru fiecare dintre ele am ales un cuvânt care le descrie și le distinge. Acestea sunt următoarele:

PROCES - Seria de etape sau stadii prin care o întreprindere socială sau un fond social investighează, înțelege și prezintă modul în care activitățile sale generează schimbări (rezultate) și impact în viața utilizatorilor de servicii și a părților interesate.

CADRU - O matrice de rezultate și subrezultate preconizate, stabilite în cadrul fiecărui domeniu major de intervenție (de exemplu: educație, implicarea tinerilor și ocuparea forței de muncă), care enumeră majoritatea rezultatelor pe care o întreprindere socială le-ar putea viza.

INDICATOR - Un mod special de a atribui o valoare sau o măsură acestor rezultate și impacturi. Printre exemple se numără măsurile financiare de economisire a fondurilor de stat sau de creștere a productivității, precum și scorurile de bunăstare și diverse alte scoruri specifice intervenției.

CARACTERISTICI (ale unei bune măsurări) - acele caracteristici ale măsurării raportate a rezultatelor și a impactului unei intervenții sau activități care fac ca aceasta să fie recunoscută și considerată validă.

Stadiul actual al tehnicii de măsurare a impactului social

- 3.7.** S-a înregistrat o creștere semnificativă a interesului pentru măsurarea impactului social. Acest lucru se datorează în parte crizei financiare mondiale și dorinței crescute a finanțatorilor și investitorilor (publici sau privați) de a concentra resursele limitate pe inițiative cu un impact care poate fi demonstrat. În plus, și, în opinia subgrupului, este mai important, se recunoaște faptul că măsurarea clară a impactului permite furnizorului de servicii și comisarului să urmărească o mai bună eficacitate în furnizarea de servicii și să își concentreze mai bine eforturile pentru a răspunde nevoilor întreprinderilor sociale.
- 3.8.** În plus, finanțatorii și investitorii, atât la inițiativa lor, cât și a celor implicați în furnizarea de servicii, sunt din ce în ce mai mult încurajați să lucreze cu măsurători care:
- 3.8.1.** provin din serviciile care sunt măsurate,
 - 3.8.2.** în măsura în care este posibil, aliniază nevoile unui finanțator cu cele ale altui finanțator și ale unui investitor cu cele ale altui investitor, evitând astfel cerințe de măsurare multiple și divergente și contribuind la comparabilitatea între finanțatori sau investitori,
 - 3.8.3.** evită ca diferiți finanțatori sau investitori să ceară măsurători diferite pentru aceeași intervenție,
 - 3.8.4.** sunt concepute pentru a face serviciile mai eficiente în ceea ce privește satisfacerea nevoilor utilizatorilor de servicii și pentru a extinde calitatea și sfera de acțiune a acestora.
- 3.9.** În mai multe state membre, există o tendință clară de aliniere și coordonare a practicilor investitorilor și finanțatorilor din sectorul public cu cele ale celor implicați în furnizarea de servicii, astfel încât măsurarea impactului să se potrivească în mod eficient ambelor seturi de nevoi. ⁽¹³⁾
- 3.10.** Subgrupul este de acord cu faptul că există o serie de abordări pentru măsurarea impactului social, fiecare dintre acestea promovând anumite tipuri de indicatori, dar că niciunul dintre acestea nu a ajuns încă la stadiul de „standard de aur”. În timp ce unele dintre acestea devin mai utilizate decât altele, este puțin probabil ca vreuna dintre ele să devină un „standard de aur”, deoarece diversitatea nevoilor sociale, a intervențiilor, a dimensiunilor și a interesului părților interesate necesită informații și prezentări diferite. În plus, subgrupul împărtășește un puternic scepticism față de ideea că impactul social ar putea fi sintetizat într-o singură măsurătoare capabilă să susțină comparații corecte și obiective între diferite tipuri de întreprinderi și diferite tipuri de impact social.
- 3.11.** În schimb, se pare că există o convergență de bază între diferitele abordări în ceea ce privește principalele etape ale procesului care ar trebui să constituie fundamentul pentru orice măsurare a impactului social. Aceste etape implică, în linii mari, identificarea clară a impactului social urmărit, a părților interesate afectate, a unei „teorii a schimbării” pentru impactul social ⁽¹⁴⁾ punerea în aplicare a unei proceduri precise și transparente de măsurare și raportare a intrărilor, a produselor și a rezultatelor și de evaluare a impactului obținut efectiv, urmată de o etapă de „învățare” pentru a îmbunătăți impactul și a perfecționa procesul. Acest lucru este recunoscut ca un proces iterativ.

(13) Clifford, J., Markey, K., et Malpani, N. (2013), *Measuring Social Impact in Social Enterprise: The state of thought and practice in the UK*, E3M, Londres; Hehenberger, L., Harling, A.-M., et Scholten, P. (2013), *A Practical Guide to Measuring and Managing Impact*, EVPA Knowledge Centre; Ní Ógáin, E., Hedley S., and T. Lumley, (2013) *Mapping Outcomes for Social Investment*. Londra. NPC. www.thinknpc.org

(14) adică o analiză detaliată și o descriere a modului și a motivelor pentru care inițiativa luată în considerare poate avea un impact asupra părților interesate, astfel încât obiectivele sale să fie atinse.

3.12. „Schimbarea” făcută - rezultatul;

- este între ceea ce s-ar fi întâmplat în lipsa intervenției și ceea ce s-a întâmplat în realitate; și
- poate fi, prin urmare, mai degrabă o conservare a resurselor sau o situație decât o schimbare.

3.13. Se consideră pe scară largă că nu se poate elabora un set unic de indicatori de sus în jos pentru a măsura impactul social în toate cazurile. Acest lucru este valabil din mai multe motive:

3.13.1. În primul rând, varietatea impactului social urmărit de întreprinderile sociale este foarte mare și nicio metodologie unică nu poate surprinde toate tipurile de impact în mod corect sau obiectiv;

3.13.2. În al doilea rând, deși există unii indicatori cantitativi care sunt utilizați în mod obișnuit, aceștia nu reușesc adesea să surprindă unele aspecte calitative esențiale sau, prin accentul pus pe aspectele cantitative, pot denatura sau subaprecia aspectele calitative care stau la baza acestora;

3.13.3. În al treilea rând, pentru că, din cauza muncii și a caracterului intensiv al evaluării impactului, obținerea unei evaluări precise este deseori în contradicție cu nevoia esențială de proporționalitate. Timpul petrecut și gradul de precizie urmărit și atins în orice exercițiu de măsurare trebuie să fie proporționale cu dimensiunea întreprinderii, precum și cu riscul și domeniul de aplicare al intervenției care se realizează;

3.13.4. În al patrulea rând, deoarece într-un domeniu caracterizat de o mare varietate în ceea ce privește natura și obiectivele activităților și tipurile de SE care le desfășoară, există un compromis clar între realizarea comparabilității între activități prin utilizarea unor indicatori comuni și utilizarea unor indicatori care sunt utili și relevanți pentru gestionarea întreprinderii sociale; creșterea comparabilității (artificiale) poate duce la pierderea relevanței; și

3.13.5. În al cincilea rând, pentru că măsurarea impactului și, de fapt, lumea întreprinderilor sociale a evoluat foarte rapid, ceea ce face dificilă menținerea unui singur standard timp de mai mulți ani.

3.14. Ar trebui să facem o distincție între un singur indicator (un sistem de calcul și evaluare), care nu este recomandat, și un cadru pentru indicatori, care este recomandat. Aceasta din urmă oferă o structură generală în care ar trebui să se încadreze majoritatea cazurilor, arătând diferențele dintre diferitele tipuri de intervenție, dar recunoscând că, pentru fiecare astfel de tip, este probabil ca indicatorii să fie selectați dintr-o gamă de posibilități.**3.15.** În general, practicienii, administratorii de fonduri și IS consideră că orice încercare de a impune „de la vârf” un set prestabilit și închis de indicatori cantitativi riscă să fie extrem de contraproductivă. Acest lucru se datorează faptului că se crede că indicatorii aleși ar fi, în multe cazuri, nepotriviiți cu nevoile și obiectivele întreprinderilor sociale. Impunerea unui indicator nepotrivit ar putea deveni o cerință pur „birocrațică”, cu o valoare redusă pentru întreprinderea socială, impunând costuri care nu contribuie la realizarea obiectivelor sociale ale întreprinderii sociale, ci chiar consumând fonduri care ar trebui să fie utilizate în mod corespunzător pentru realizarea impactului social. Mai rău, s-ar putea dovedi a fi un stimulent pervers, care ar putea conduce comportamente în direcția greșită și ar putea îndepărta de obținerea eficientă a unor rezultate valoroase. De asemenea, ar putea duce la „jocuri de noroc” pentru întreprinderi, care se organizează astfel încât să își maximizeze realizările în funcție de măsurători, mai degrabă decât să obțină cel mai mare impact social în ochii lor.**3.16.** În cazul în care plățile finanțatorilor se bazează pe indicatori de performanță derivați din evaluările de impact social și din teoria schimbării, riscul unor stimulente perverse este considerabil. Acest lucru se întâmplă, de exemplu, în cazul instrumentelor de plată în funcție de rezultate, cum ar fi obligațiunile cu impact social. În astfel de circumstanțe, este important să se ia măsuri adecvate pentru ca măsurarea să rămână fidelă rezultatelor și impactului urmărit și să nu se concentreze exclusiv pe declanșatoarele de plată ale finanțatorului.**3.17.** Există o îngrijorare în rândul practicienilor (și al furnizorilor și al administratorilor de fonduri) că Comisia ar putea impune o procedură greoaie și costisitoare care, în cele din urmă, este străină de nevoile IS și de interesele beneficiarilor acestora. Într-o oarecare măsură, acest lucru ar putea reflecta o tendință a finanțatorilor existenți de a impune uneori cerințe de măsurare pentru propriile cerințe presupuse, fără a fi clar cum vor fi utilizate și fără a le utiliza efectiv odată ce au fost elaborate. Aceasta în contextul în care, în practică, multe

organizații se confruntă în prezent cu dificultăți în urmărirea rezultatelor, ca să nu mai vorbim de cuantificarea impactului - în condițiile în care acesta din urmă poate fi un exercițiu foarte sofisticat care necesită cunoștințe de specialitate.⁽¹⁵⁾

3.18. Pentru ca măsurarea impactului social să aibă o valoare durabilă, măsurarea ar trebui să contribuie în mod vizibil la o bună gestionare a IS. Este remarcabil faptul că acest lucru reflectă atât opiniile IS înseși, cât și ale investitorilor sociali care le finanțează. Dacă se realizează acest lucru, măsurarea impactului social nu este doar un instrument de accesare a finanțării, ci și un instrument care ajută organizația să fie mai performantă și să învețe. Aceasta este o condiție importantă pentru a obține o adeziune reală din partea IS. IS, în special cele mai mici, ar putea avea încă multe de învățat din adoptarea unor standarde mai bune de gestionare și raportare; prin urmare, inițiativa Comisiei ar trebui privită din perspectiva dezvoltării „know-how-ului”, mai degrabă decât ca un instrument de selecție.

3.19. Un alt beneficiu important al inițiativei Comisiei ar putea fi acela că, în cazul în care ar putea fi elaborat un standard care să fie acceptat pe scară largă, acesta ar avea avantajul de a simplifica peisajul. Acest lucru ar putea oferi potențialul de a reduce costurile de raportare, deoarece, în prezent, fiecare finanțator și mulți investitori își impun propriile cerințe de raportare și de finanțare, adesea diferite, ceea ce duce la irosirea resurselor IS pentru raportarea în cadrul mai multor cerințe. De asemenea, ar putea accelera adoptarea unei mai bune raportări de către întreprinderile sociale, deoarece, în prezent, IS sunt adesea confuze cu privire la abordarea pe care trebuie să o adopte, dacă este cazul, și, prin urmare, sunt reticente în a investi în cunoștințele necesare pentru a dobândi competențe într-o anumită abordare de măsurare. Cu toate acestea, o astfel de simplificare nu ar trebui să fie un scop în sine: nu ar trebui să conducă la o standardizare excesivă a acțiunilor.

3.20. În pofida acestor preocupări, există un punct comun, valabil în toate statele membre, conform căruia elementele fundamentale ale unei bune măsurători a impactului social constau în relatarea (povestea) intervenției și a vieților schimbate de aceasta.⁽¹⁶⁾ Dacă acest lucru este bine cercetat și explicat, validat și folosit ca bază, atunci se poate alege o cuantificare care să se potrivească nevoilor publicului, fie el intern sau extern. Chiar dacă intervenția și rezultatele acesteia sunt determinate, măsurarea lor poate varia în funcție de:

3.20.1. perioada de timp în care este recunoscută evaluarea;

3.20.2. măsura aleasă (financiară sau nefinanciară)⁽¹⁷⁾, precum și diversele forme de evaluare și de prezentare în cadrul fiecăreia;

3.20.3. punctul de vedere (din punctul de vedere al cui este luată în considerare măsurarea; de exemplu, finanțatorul public al serviciilor care caută o combinație de economii în numerar și rezultate; sau utilizatorul serviciului care caută eficacitatea intervenției în ceea ce privește implicarea sa și a familiilor sale și schimbarea vieții); și/sau

3.20.4. sfera de cuprindere (câmpul, viziunea sau orizontul vizat: cât de larg este recunoscut efectul de antrenare în cadrul abordării de măsurare de bază).

Exemplu de măsurare 1

De la Eurodiaconia (membru Diukonie Austria).

Investițiile sociale reprezintă un mod de creștere pentru locuri de muncă, calitatea vieții și durabilitatea regională.

În ultimul deceniu, în Europa, locurile de muncă din sistemele sociale și de sănătate au crescut mai mult decât în alte sectoare. În plus, investițiile în aceste sectoare generează mai multe locuri de muncă - la fiecare milion de euro investit se creează 17 noi locuri de muncă, față de 13 locuri de muncă în sectorul energetic și 11 în alte sectoare. Aceste servicii reduc inegalitatea în fiecare țară prin intermediul sănătății publice, al îngrijirii copiilor și al educației, printre altele. În plus, persoanele care lucrează în sectorul sanitar și social locuiesc acolo unde este cea mai mare nevoie, adică, de obicei, în regiunile defavorizate. Acest lucru introduce noi surse esențiale de venit în aceste zone.

Impactul investiției în serviciile sociale, în special în prevenirea timpurie, este imens - randamentul investiției în copii poate fi între opt și șaisprezece euro pentru fiecare euro investit. Beneficiul este reciproc: oamenii obțin venituri mai mari și mai multe locuri de muncă, există o posibilitate sporită pentru regiunile dezavantajate de a-și îmbunătăți infrastructura și un randament ridicat pentru investitori

(15) Principalele dificultăți în cuantificarea impactului constau în definirea teoriei schimbării și în elaborarea unei strategii de măsurare a rezultatelor și a impactului acesteia. În cele mai multe cazuri, teoria conștientă a schimbării este în mare parte calitativă. În plus, în timp ce măsurarea intrărilor și a ieșirilor necesită, în principal, doar o bună organizare (de exemplu, o bună urmărire a cheltuielilor, a numărului de intervenții realizate etc.), în unele cazuri poate fi mai dificil să se urmărească rezultatele, deoarece acest lucru necesită adesea urmărirea beneficiarilor de ajutor care, cu ușurință, ar putea să nu fi fost văzuți de către IS pentru o perioadă lungă de timp. Dificultăți analitice mai mari pot apărea în cuantificarea (financiară) a impactului, deoarece acest lucru necesită în mod inevitabil estimarea unor factori greu de măsurat, cum ar fi „deadweight”, „atribuirea”, „deplasarea” și „durata” impactului. Cu toate acestea, în cele mai multe cazuri, este posibil să se poată înțelege cine contribuie la obținerea de rezultate.

(16) Unii cercetători în domeniul social și al managementului se referă la acest aspect ca la „povestea” intervenției; cum influențează activitățile sale viața utilizatorilor de servicii și ce se întâmplă cu aceștia ca urmare.

(17) De exemplu: indicatori de bunăstare sau o serie de abordări de evaluare în sectorul sănătății, cum ar fi BRIEF pentru cogniție și funcționare executivă.

De o importanță capitală este faptul că măsurarea trebuie să se potrivească intervenției și scopului pentru care se face măsurarea.

3.21. Răspunzând cerințelor legislației EuSEF și EaSI, dar reflectând, de asemenea, realitățile măsurării într-o arenă foarte divers populată, recomandările subgrupului acoperă cele patru elemente prezentate la punctul 3.5 de mai sus, după cum urmează:

4 ELEMENTE	STANDARDUL PROPUȘ	EuSEF	EaSI
Proces	Un proces clar în cinci etape care se aplică tuturor măsurătorilor IS. Aprobarea și validarea corespunzătoare a acestor etape.	Se aplică un proces în cinci etape.	Se aplică un proces în cinci etape.
Cadru	Elaborarea unei matrici de rezultate așteptate și subrezultate care să ofere indicatori potriviți în cadrul fiecăreia. IS poate alege să folosească altele, dar trebuie să explice de ce acestea sunt mai potrivite pentru circumstanțele respective.	Utilizarea preconizată a cadrului sau explicații de ce un alt indicator de rezultat este mai bun.	Utilizarea preconizată a cadrului sau explicații de ce un alt indicator de rezultat este mai bun.
Indicatori	Libertate în ceea ce privește alegerea indicatorului care trebuie utilizat, pentru ca măsurarea să rămână adecvată intervenției și nevoilor părților interesate.	În timp ce indicatorii de măsurare financiară pot fi favorizați în parte, investitorii nu par să insiste asupra acestora, preferând o serie de indicatori. Administratorii de fonduri vor colabora cu IS pentru a selecta indicatorii corespunzători.	Din nou, indicatorul trebuie să fie specific intervenției, dar există pentru a sprijini raportarea CE cu privire la eficacitatea finanțării în realizarea politicii CE. Prin urmare, indicatorul este selectat pe baza interacțiunii dintre intervenția și rezultatele politice ale EaSI în materie de microfinanțare și inovare socială.
Caracteristici	Standarde minime clare de publicare a informațiilor pentru a menține transparența.	Se aplică standardele de informare.	Standardele de informare sunt (poate) mai scăzute pentru niveluri mai mici de investiții sau subvenții.

3.22. Această abordare va oferi certitudinea că măsurarea se face la standarde acceptabile, dar va rămâne flexibilă în ceea ce privește nuanțele și diferențele dintre intervențiile măsurate.

3.23. Pentru a fi clar, acest lucru impune un standard minim pe care toate măsurătorile de impact social trebuie să îl investigheze și să îl explice:

- rezultatele pe care le obține;
- pentru cine (care părți interesate);
- modul în care le realizează; și
- impactul acestora, luând în considerare identificarea altor factori sau intervenții care ar putea contribui la rezultatele observate, schimbarea impactului către alte zone sau grupuri din cauza intervenției, impact care ar fi avut loc în mod natural, fără intervenția proiectului sau programului și întreruperea impactului în timp.

O IS sau un administrator de fonduri trebuie să le demonstreze și, în general, se va concentra pe rezultate și indicatori în cadrul unui cadru, dar nu este obligat să utilizeze un anumit indicator.

4

Principii de măsurare și definiții

Beneficiile măsurării

4.1. Beneficiile rezultă din măsurarea de către o organizație a impactului pe care îl are în raport cu intențiile sale, atât pentru organizația însăși (intern), cât și în relația cu părțile interesate (extern). Aceste beneficii apar în fiecare dintre cele cinci etape de măsurare a impactului, după cum se arată în figura 3.

4.2. Privind la fiecare în parte:

4.2.1. În etapa de **planificare** părțile interesate externe pot să înțeleagă și să decidă să sprijine serviciul propus, iar în unele cazuri, utilizatorii serviciilor pot decide cum vor utiliza serviciul pentru a obține un efect maxim. Pe plan intern, planificarea permite ca resursele (sporite de un angajament extern eficient în etapa de planificare) să fie gestionate și aplicate mai eficient la ceea ce are cele mai mari șanse de a produce rezultatele dorite.

4.2.2. În etapa de **implicare**, sunt identificate părțile interesate, este recunoscută natura beneficiului pentru acestea și se solicită un răspuns din partea lor. În parte, acest lucru se realizează prin dezvoltarea ideii că munca în comun are beneficii potențiale. În mod similar, părțile interesate interne - angajați, conducere, voluntari și administratori, actuali și trecuți - află împreună despre intervenția propusă și împărtășesc așteptările privind valoarea pe care o poate aduce.

4.2.3. În etapa de **stabilire a măsurilor relevante**, intervenția planificată, precum și rezultatele și impactul pe care le poate produce, în concordanță cu părțile interesate care vor beneficia, pot fi reexamine pentru a elabora măsuri. Acest proces devine o experiență de unire și de învățare. Aceasta permite, de asemenea, planificarea exercițiului de măsurare, precum și îmbunătățirea dezvoltării serviciului pe măsură ce este măsurat. Acest lucru oferă o bază solidă pentru alocarea resurselor și deciziile de investiții.

4.2.4. Etapa de **măsurare, validare și evaluare** ajută părțile interne și externe să își concentreze eforturile asupra a ceea ce va produce rezultatele dorite. Aceasta va permite îmbunătățirea continuă a serviciilor și a angajamentului față de acestea și va atrage părțile să se sprijine reciproc.

Figura 3: Etapele de măsurare a impactului și beneficiile pentru părțile interesate, de la Clifford (2013) la Bulgaria ITC și Seminarul internațional al Ministerului Muncii privind valoarea în întreprinderile sociale (aprilie 2013), actualizat după EVPA (2013)

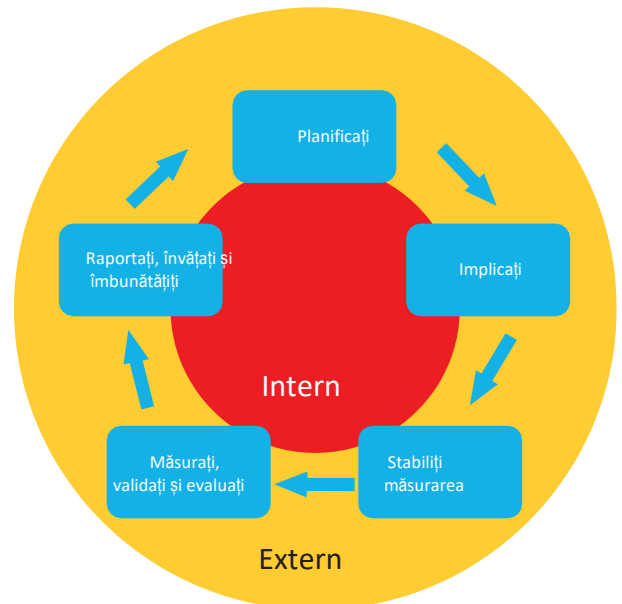
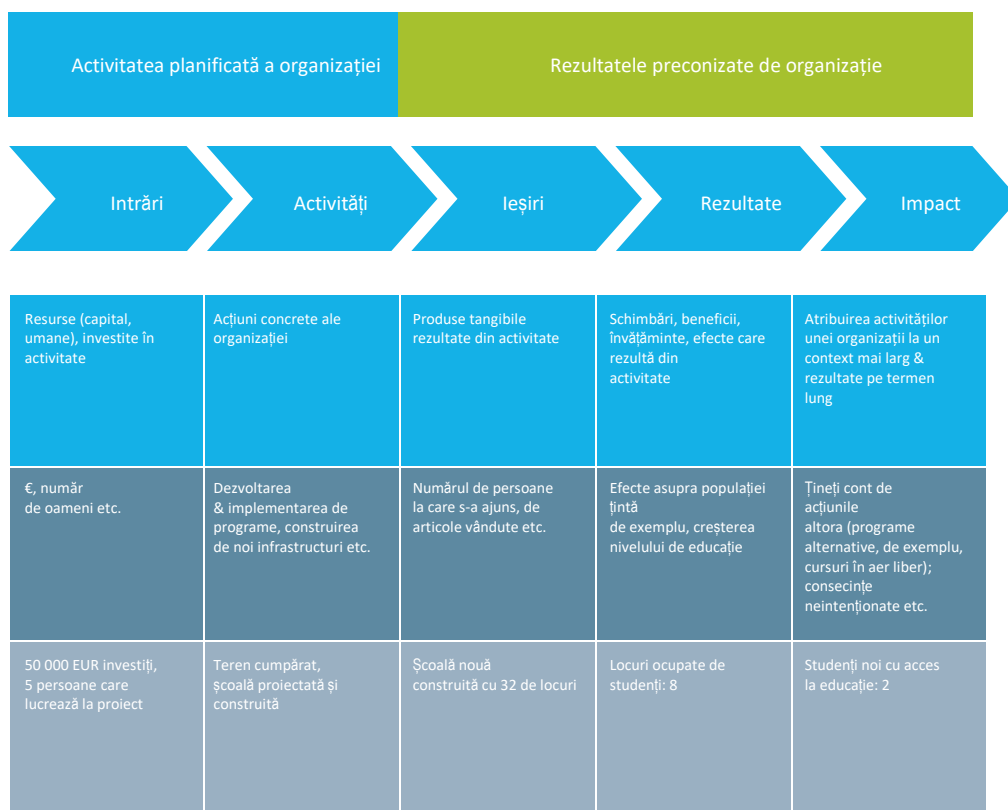


Figura 4: Definiții cheie în măsurarea impactului (din Ghidul EVPA (proiect) 2012)



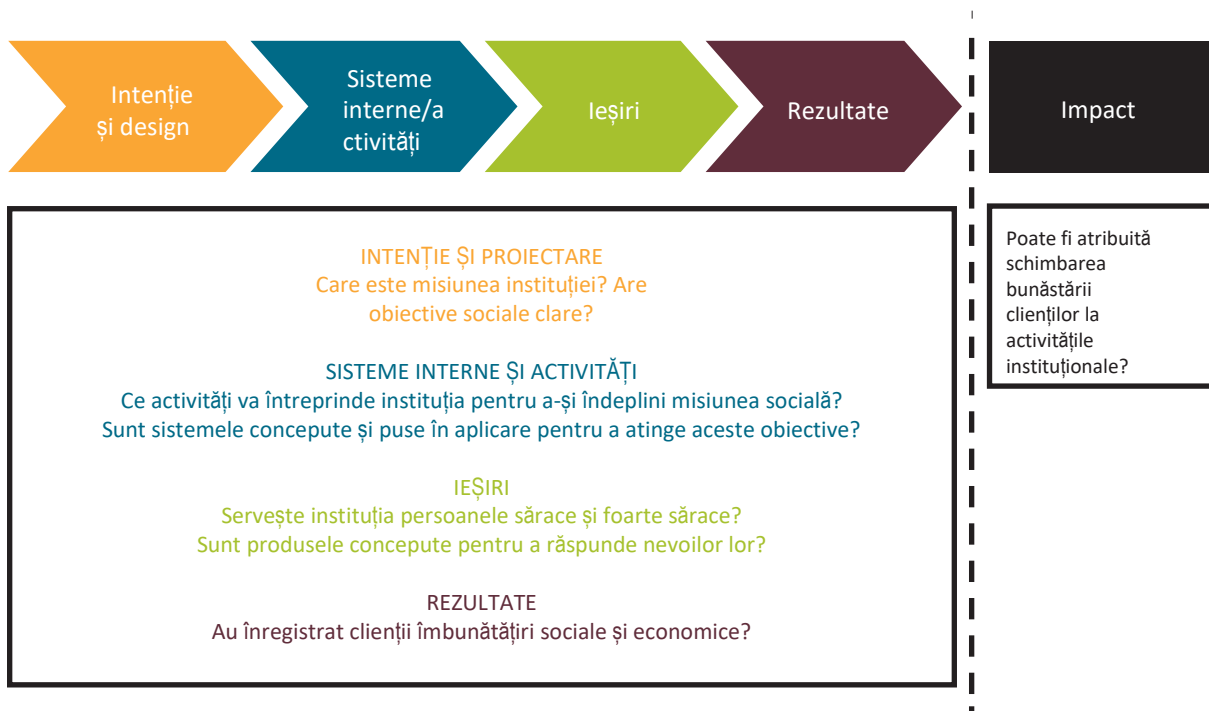
4.2.5. În cele din urmă, etapa de **raportare, învățare și îmbunătățire** sprijină activitățile de sensibilizare, atât pentru a ajunge la mai mulți potențiali parteneri și utilizatori de servicii, cât și pentru a ridica nivelul personalului și al conducerii interne de furnizare a serviciilor, deoarece aceștia văd cât de valoroasă este munca pe care o fac. De asemenea, ajută investitorii și finanțatorii să tragă învățăminte de o utilitate mai largă și poate, de asemenea, să dezvolte parteneriate utile la nivelul furnizorilor de servicii.

4.3. Cinci puncte cheie generale sunt clare în ceea ce privește măsurarea impactului ⁽¹⁸⁾:

- 4.3.1. Măsurarea ar trebui să fie determinată de relatarea („povestea”) intervenției și de nevoile organizațiilor care o furnizează: prin urmare, relevanța primară a indicatorilor de impact se află la nivelul IS;
- 4.3.2. Măsurarea există într-o lume reală definită de contextul pieței și de dinamica politicilor, de cultură și de contextul social;
- 4.3.3. Măsurarea variază pentru a răspunde diferitelor domenii de punere în funcțiune, dar ar trebui să fie sensibilă la acestea și nu să fie determinată de ele;
- 4.3.4. Opiniile investitorilor sunt în curs de dezvoltare și afectează modul în care se poate și ar trebui să se facă măsurătorile în viitor, dar se concentrează asupra modului în care IS realizează obiectivele și țintele sale preconizate; și
- 4.3.5. Nevoile de măsurare ale investitorilor trebuie, de asemenea, să fie echilibrate cu nevoile și așteptările altor părți interesate, inclusiv ale IS însăși și ale beneficiarilor acestora.

(18) Clifford J., Markey K., și N. Malpani. (2013). Measuring Social Impact in Social Enterprise: The state of thought and practice in the UK. Londra. E3M

Figura 5: Dimensiuni ale performanței sociale (din SPTF)



Principiile de bază ale impactului social

4.4. Măsurarea impactului se bazează pe un flux recunoscut pe scară largă, cunoscut sub numele de lanțul valoric al impactului, teoria schimbării sau modelul logic. Fluxul este prezentat în figura 4, preluată din Ghidul EVPA. ⁽¹⁹⁾ O altă prezentare utilă a acesteia este prezentată în Dimensiunile performanței sociale din cadrul SPTF francez, la Figura 5, ambele corespunzând cu comentariile din alte ghiduri, inclusiv cel recent Avise-Essec-Mouves din Franța. ⁽²⁰⁾

- 4.4.1.** O întreprindere socială, sau un proiect din cadrul acesteia, dispune de o rezervă de resurse, cunoscute sub numele de intrări. Acestea pot fi financiare, intelectuale, umane, locale sau altele.
- 4.4.2.** Cu ajutorul acestora se desfășoară activități. Dezvoltate după un model financiar echilibrat și finanțat în mod corespunzător, acestea se concentrează în primul rând pe crearea de îmbunătățiri - schimbări - în viața beneficiarilor.
- 4.4.3.** Aceste activități au puncte de contact cu acei beneficiari, cunoscute sub numele de realizări. Acestea pot fi participarea unui utilizator de servicii la un curs sau program, livrarea unui produs pentru utilizarea viitoare a acestuia, dezvoltarea unei interacțiuni sociale - o comunitate - pentru a-l sprijini sau un proces de schimbare a vieții, cum ar fi o procedură medicală combinată cu fizioterapie și alte terapii pentru a ajuta la recuperarea completă, de exemplu. În fiecare caz, rezultatul este mijlocul de obținere a rezultatului și a impactului, nu rezultatul în sine.
- 4.4.4.** Prin intermediul activităților și al rezultatelor, se realizează schimbări în viața beneficiarilor (atât a utilizatorilor direcți de servicii, cât și a altor părți interesate, cum ar fi familiile lor, comunitățile, angajatorii, statul și alți furnizori de servicii). Aceste schimbări reprezintă rezultatele și sunt prezentate ca fiind diferența de situație între ceea ce s-ar fi întâmplat dacă nu ar fi existat serviciul sau produsul în cauză și ceea ce s-a realizat efectiv cu ajutorul acestuia. Aceste rezultate pot fi pe termen scurt sau pe termen lung, pentru a se potrivi cu nevoia care este satisfăcută și cu serviciul sau produsul furnizat. În mod obișnuit, rezultatele sunt de obicei descrise ca fiind primare (în viața utilizatorului direct al serviciului și ca o consecință directă rezonabilă

(19) Hehenberger, L., Harling, A.-M. și Scholten, P. (2013). A Practical Guide to Measuring and Managing Impact. EVPA Knowledge Centre.

(20) Leclair, C., Dupon, A., Sibeude, T., și H. Sibille. 2013. Petit Précis de L'évaluation de L'impact social. De la www.avise.org.

a serviciului sau produsului) sau secundare (un efect de consecință în viața utilizatorului serviciului – „... și astfel au putut să...”, sau în viața altora).

4.4.5. Rezultatele pot fi apoi evaluate în funcție de impactul asupra vieții persoanei respective în ceea ce privește valoarea obținută pentru o anumită parte interesată (persoană) ca urmare a serviciului sau produsului furnizat. Aceasta este netă de câștigul adus de intervenția altora și ia în considerare atât efectele pozitive, cât și cele negative (cunoscute sub numele de deplasare), precum și:

- Alternative attribution: măsura în care întreprinderea socială este responsabilă pentru rezultatul obținut, spre deosebire de faptul că acesta se datorează intervenției altora;
- Deadweight: rezultate care ar fi apărut oricum, indiferent de intervenție;
- Drop-off: tendința ca efectele unei intervenții la un moment dat să se diminueze în timp.

4.5. Fluxul logic care leagă cele cinci este cunoscut sub numele de **teoria schimbării**. Acest lucru este fundamental. Acesta arată și explică legătura de cauzalitate dintre activitățile întreprinse și rezultatele și impactul vizate. Raționamentul din spatele acestui lucru trebuie înțeles și explicat întotdeauna. Acesta trebuie să fie întotdeauna susținut de dovezi proporționale care să arate de ce se crede că aceste rezultate rezultă din activitatea respectivă.

4.6. Trebuie remarcat faptul că unii practicieni fuzionează și nu fac diferența între rezultate și impact. Aceștia aplică atribuirea alternativă și alte ajustări, așa cum sunt prezentate în figurile 3, 4 și chiar 6, dar nu identifică rezultatele și impactul ca fiind lucruri diferite. O altă confuzie terminologică constă în tendința unora de a identifica realizările, dar de a le numi rezultate. Acest lucru este probabil cel mai frecvent făcut de finanțatorii din sectorul public. În ambele cazuri, acest raport urmărește cele mai răspândite interpretări și utilizări ale cuvintelor.

4.7. Cele cinci etape care conduc la teoria schimbării pot fi definite și ilustrate în tabelele de pe paginile următoare:

	Definiție	Figura 1: suport pentru îngrijire la domiciliu pentru cei care se recuperează în urma unui accident vascular cerebral (accident vascular cerebral sau AVC)	Figura 2: integrarea tinerilor în câmpul muncii prin intermediul sprijinului și al mentoratului
Intrare	Ce se utilizează: Resursele investite în activitate, care pot include banii, expertiza și timpul persoanelor și organizațiilor, clădirile și alte active fixe, cum ar fi echipamentele. În cadrul resurselor utilizate pot exista, de asemenea, și rezultate, - în cazurile în care personalul sau voluntarii au de câștigat de pe urma voluntariatului lor. Un exemplu ar putea fi un program de reabilitare pentru alcoolicii care folosesc mentori care îi ajută să se mențină abinenți prin responsabilitățile lor de mentorat.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Este nevoie de finanțare (€, \$, £) pentru a pune la dispoziție terapeuți ocupaționali care să lucreze cu pacientul cu accident vascular cerebral, ■ spațiile și instrumentele cu care lucrează, ■ timpul și expertiza terapeuților și a prietenilor și familiei victimei accidentului vascular cerebral. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Finanțarea (€, £, \$) este necesară pentru a finanța locurile la cursurile de formare, precum și timpul sau formarea mentorilor, ■ spațiile și alte instrumente resurse esențiale, ■ timpul și expertiza formatorilor și a mentorilor, dintre care unii pot fi voluntari. În cazul în care sunt implicați voluntari, părțile interesate pot prefera să utilizeze o valoare teoretică pentru timpul lor, pentru a reflecta faptul că aceștia ar putea fi voluntari pentru o altă activitate utilă.
Activitate	Ce se face: Activitatea desfășurată cu ajutorul acestor resurse în scopul obținerii rezultatului dorit.	<p>Terapeuții lucrează la domiciliu și în bazele sportive locale pentru a sprijini victima accidentului vascular cerebral în dezvoltarea strategiilor de adaptare și a regimurilor de exerciții fizice care ajută la o recuperare mai rapidă.</p> <p>Aceștia lucrează cu prietenii și familia victimei pentru a le permite să înțeleagă ceea ce este necesar, astfel încât să se poată implica și să ajute, adică ajută la crearea unor rețele de sprijin în jurul victimei accidentului vascular cerebral, extinzând astfel aria de acoperire a îngrijirii.</p>	<p>Un program combinat de:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ activitate de grup pentru a dezvolta sprijinul grupului de colegi, ■ dezvoltarea competențelor de bază pentru a consolida încrederea și a îmbunătăți accesul la învățare, ■ implicarea directă a angajatorilor în program, care oferă o formare reală și acces direct la locuri de muncă, și ■ persoane care oferă îndrumare, de la mentori desemnați de angajator.

Ieșire	<p>Cum îl afectează pe beneficiarul vizat:</p> <p>Rezultatele activității: punctele de interfață cu beneficiarul direct. Indicatori care arată că beneficiarii au fost atinși de activitate.</p> <p>Totuși, acest lucru nu se extinde și la eficacitatea intervenției. Acest aspect este acoperit la capitolul rezultate și impact.</p>	<p>Câte victime ale accidentului vascular cerebral sunt examinate și câte cursuri sau sesiuni frecventează.</p> <p>Câți îngrijitori participă cu ei.</p>	<p>Câți tineri participă la cursuri; câți dintre ei încep să lucreze la angajatorii din cadrul programului.</p>
Rezultatul (social)	<p>Schimbarea rezultată ca urmare:</p> <p>Efectul social (schimbarea), atât pe termen lung, cât și pe termen scurt, care rezultă ca urmare a activității întreprinse în vederea schimbării sociale, luând în considerare atât schimbările pozitive, cât și cele negative, precum și consecințele intenționate și cele neintenționate, și atât efectele asupra beneficiarilor vizati, cât și asupra altor persoane.</p> <p>Rezultatul poate fi obținut prin furnizarea de servicii sau produse, sau prin implicarea oamenilor ca factori de producție în furnizarea acestor servicii.</p>	<p>Modul în care victimele accidentului vascular cerebral își pot schimba comportamentul în urma activității, astfel încât să se recupereze mai repede sau să facă față mai bine unui eventual handicap rezidual.</p> <p>Rezultatul este un stil de viață schimbat, cu activități diferite și sarcini de sprijin diferite, mai mici, pentru îngrijitori. Acest lucru poate însemna o probabilitate mai mică de depresie, o povară mai mică asupra sprijinului financiar din partea statului pentru îngrijirea lor. Aceasta poate însemna că se pot întoarce la locul de muncă sau că pot face acest lucru mai repede decât ar fi făcut-o altfel. De asemenea, poate însemna schimbări în stilul de viață pentru îngrijitori și familie, deoarece aceștia sunt liberi să se întoarcă la locul de muncă sau să aibă grijă de alte persoane din familie, cum ar fi copiii.</p> <p>Un aspect negativ ar putea fi o schimbare în relațiile din cadrul unei familii, ceea ce ar putea duce la pierderea rolului unui îngrijitor în conducerea unui regim de îngrijire.</p> <p>În acest caz, indicatorii ar putea fi axați pe măsuri relevante ale costurilor și efectelor evitării îngrijirii alternative a sănătății și a sănătății mintale. Acestea ar putea include, de asemenea, măsurători ale productivității victimei accidentului vascular cerebral sau a celor care o îngrijesc. Alți indicatorii ar putea include măsuri adecvate de îmbunătățire a angajamentului școlar pentru copii sau, într-adevăr, măsuri de sănătate mintală pentru aceștia.</p>	<p>Schimbările realizate de indivizi în:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ nu doar câștigarea, ci și menținerea locurilor de muncă (indicator: productivitate suplimentară); ■ și-au schimbat atitudinea față de ocuparea forței de muncă, astfel încât să creadă că pot obține și menține un loc de muncă remunerat (indicator: măsura bunăstării); ■ o capacitate mai mare de a dezvolta competențe suplimentare și, prin urmare, de a progresa în cadrul aceluși loc de muncă (indicator: potențial de productivitate suplimentară); ■ economiile în beneficiile de stat pentru șomerii (indicator: beneficii de stat economisite în perioada respectivă). <p>Efectele asupra familiilor și comunităților lor, atât acasă, cât și la locul de muncă, în domeniul precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ influențarea fraților mai mici în ocuparea forței de muncă (indicator: productivitate suplimentară; bunăstare); ■ reducerea comportamentelor antisociale din partea individului, prin obținerea unui loc de muncă remunerat și schimbarea atitudinii care a dus la ... reducerea angajamentului cu poliția și servicii publice similare (indicatori: reducerea costurilor serviciilor); ■ reduceri ale pagubelor materiale cauzate de vandalism și furt (costuri mai mici ale pagubelor materiale; altele în funcție de circumstanțe).
Impact (social)	<p>Măsura în care rezultatele pot fi atribuite activităților specifice desfășurate de întreprinderea socială respectivă:</p> <p>Rezultatele ajustate pentru a elimina ceea ce s-ar fi întâmplat oricum, efectul implicării altor persoane și orice reducere a efectului în timp.</p> <p>Acest lucru permite părților interesate să evalueze contribuția activităților la obținerea rezultatelor identificate și cât timp poate dura acest efect.</p>	<p>Rolul terapeuților este ajutat de cel al îngrijitorilor (prietenii și familia), astfel încât o parte din câștig ar trebui să le fie atribuită acestora. Cu toate acestea, sprijinul celor care îi îngrijesc este mai eficient dacă sunt implicați în terapie: sunt instruiți pentru a asista și sprijini. Împărțirea sau atribuirea rezultatelor se evaluează prin înțelegerea contribuțiilor relative ale diferitelor părți și a costurilor acestora.</p> <p>În evaluarea impactului, luăm în considerare și perioada în care se înregistrează câștigul. În unele cazuri, victima accidentului vascular cerebral devine mai aptă din punct de vedere fizic și mai puțin traumatizată, datorită terapiei. Acest lucru oferă o schimbare pe termen lung în ceea ce privește s-ar fi realizat. În alte cazuri, munca terapeuților are același efect final, dar permite victimei accidentului vascular cerebral să se recupereze mai repede decât ar fi făcut-o altfel.</p>	<p>Reducerea rezultatelor generale pretinse prin efectele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ acei tineri care participă la program și care ar fi obținut oricum un loc de muncă durabil (reducerea indicatorului de rezultat); ■ efectul sprijinului din partea familiilor, a prietenilor și a altor părți cheie, cum ar fi angajatorii care oferă locuri de muncă garantate și mentorat. Cu toate acestea, recunoaștem că programul a fost inițiatorul sprijinului acordat acestor persoane, astfel încât acest lucru se reflectă într-o atribuire ușor mai mare a câștigului la program (reducerea indicatorului de rezultat); ■ Câștigul este recunoscut pe o perioadă îndelungată, deoarece oferă, pentru cei ale căror vieți sunt profund schimbate, o ieșire din ciclul șomajului și al privațiunilor.

Caracteristicile unei măsurători eficiente

4.8. Pentru ca măsurarea să fie eficientă, trebuie să fie:

- 4.8.1. relevantă:** legată de rezultatele pe care le măsoară și care decurg din acestea;
- 4.8.2. utilă:** pentru a răspunde nevoilor părților interesate, atât interne, cât și externe;
- 4.8.3. simplă:** atât în ceea ce privește modul în care se face măsurarea, cât și modul în care este prezentată;
- 4.8.4. naturală:** decurge din fluxul normal al activității spre rezultat;
- 4.8.5. sigură:** atât în ceea ce privește modul în care este derivată, cât și modul în care este prezentată;
- 4.8.6. înțeleasă și acceptată:** de toate părțile interesate relevante;
- 4.8.7. transparentă și bine explicată:** astfel încât metoda prin care se realizează măsurarea și modul în care aceasta este legată de serviciile și rezultatele în cauză să fie clare;
- 4.8.8. bazată pe dovezi:** astfel încât să poată fi testată, validată și să constituie baza pentru o îmbunătățire continuă.

4.9. Principiile SROI ⁽²¹⁾ pot servi, în unele cazuri, și ca un set util de principii de bază pentru măsurarea impactului social la alți indicatori. Acestea sunt (cu interpretarea grupului în paranteze):

- 4.9.1.** Implicați părțile interesate.
- 4.9.2.** Înțelegeți ce se schimbă.
- 4.9.3.** Valorificați lucrurile care contează (pentru părțile interesate).
- 4.9.4.** Includeți numai ceea ce este important (ceea ce schimbă punctul de vedere al părților interesate).
- 4.9.5.** Nu revendicați prea mult.
- 4.9.6.** Fiți transparentți (explicați în mod clar cum ați ajuns la răspuns, precum și incertitudinile din dovezile sau ipotezele dumneavoastră).
- 4.9.7.** Verificați rezultatele (pe baza unor bune principii de cercetare).

4.10. În plus, este esențial ca măsurarea să acopere și să cuantifice impactul unei IS, dacă se dorește formarea unei imagini complete și utile a impactului acesteia:

- 4.10.1.** impactul social asupra comunităților, precum și asupra indivizilor;
- 4.10.2.** impactul social pe termen lung și nu doar pe termen scurt;
- 4.10.3.** anvergura sau amploarea impactului social în ceea ce privește acoperirea geografică și profunzimea acestuia, intensitatea sau amploarea impactului într-o zonă restrânsă, în special în ceea ce privește acoperirea unor grupuri specifice ale populației (de exemplu, grupuri defavorizate, vulnerabile, aflate în situații de risc);
- 4.10.4.** impactul social direct separat de cel indirect, clarificând modul în care se produce cel indirect.

(21) Nicholls J., Lawlor, E., Neizert, E., și T. Goodspeed. (2012). A Guide to Social Return on Investment. 2^{ed}. Londra. SROI Network.

4.11. Aceste aspecte cheie ale impactului social fac necesară măsurarea nu numai a impactului social al intervenției, ci și a unor aspecte ale IS în sine, care sunt esențiale pentru a le face realizabile. Acestea sunt:

4.11.1. măsura în care impactul social se încadrează în misiunea de bază predefinită a IS, așa cum este consacrată în statutul sau în regulamentele sale (care, la rândul lor, pot fi sau nu definite de o legislație obligatorie);

4.11.2. măsura în care IS include în guvernanța sa diferitele părți interesate implicate (furnizori, utilizatori, reprezentanți ai comunităților locale, asociații etc.):

- pentru că implicarea părților interesate este cea care va permite redefinirea periodică a nevoilor comunității și, prin urmare, reajustarea periodică a rezultatelor IS în funcție de aceste nevoi, precum și reformularea periodică a impactului social urmărit;
- pentru că aceasta este cea care oferă întregul său potențial componentei cognitive (consolidarea capacităților) a procesului de măsurare a impactului social;
- pentru că generează o dinamică de incluziune care crește substanțial șansele ca impactul social să fie cunoscut, analizat și măsurat cu precizie;

4.11.3. măsura în care SE face parte dintr-o rețea antreprenorială orizontală mai mare sau dintr-un consorțiu sau grup de IS;

4.11.4. sănătatea economică a IS, în conformitate cu parametrii antreprenoriali convenționali (în ceea ce privește cifra de afaceri, profitul, ocuparea forței de muncă, gradul de îndatorare (raportul datoriei/capitaluri proprii), productivitatea muncii, diversitatea clienților etc.).

4.12. Lucrările din Spania, conduse de CIRIEC, dezvoltă în continuare acest aspect, analizând clasificarea nevoilor sociale care sunt satisfăcute și modul în care se realizează acest lucru. Aceasta analizează „dezvoltarea umană” (îmbunătățirea pentru indivizi și comunități în ceea ce privește, de exemplu, educația), „valorile umane” (cum ar fi respectul și susținerea demnității umane), „nevoile satisfăcute” (atât cele de bază, cum ar fi hrana, timpul liber și libertatea, cât și cele existențiale, cum ar fi dreptul la proprietate) și „satisfăcătorii” (mijloacele prin care acestea sunt satisfăcute).⁽²²⁾ Lucrările ulterioare privind elementul de dezvoltare umană evidențiază influența a trei factori-cheie în realizarea impactului social: existența IS și abordarea acesteia în vederea îndeplinirii scopului său, activitatea și modul în care aceasta produce impact social și modul în care activitatea respectivă se dezvoltă în timp.⁽²³⁾ În plus, lucrările lui Nittúa⁽²⁴⁾ analizează impactul *trabajador acompañante* (colegului de muncă).

Exemplu de măsurare 2

Conform studiilor de impact local realizate de Consiliul Național de Integrare prin Activitate Economică (CNIAE) în parteneriat cu statul francez și firma de consultanță AVISE, serviciile de integrare în muncă prin economie socială în Aquitania. Franche-Comte și Pays-de-la-Loire au permis integrarea a peste 50% dintre angajați pe piața muncii și, în același timp, economisirea unui total de 104 milioane de euro pentru națiune.

Acestea au oferit locuri de muncă pentru peste 60000 de angajați și au oferit peste 12000 de locuri de muncă full time pe anul studiului. Pe de o parte, acestea contribuie la economia locală, dacă generează un profit de 171 milioane de euro, ele reinjectează în economia locală 204 milioane de euro prin salariile angajaților lor (154 milioane de euro) și prin achizițiile făcute de la companiile de pe teritoriul lor (50 milioane de euro). Pe de altă parte, acestea economisesc unele costuri pentru națiune - dacă primesc sumele publice necesare (80 de milioane de euro) și scutiri (19 milioane de euro), sunt și plătitori de taxe (45 de milioane de euro). În plus, ele generează economii directe pentru dispozitive sociale și medico-sociale, dacă luăm ca referință costul pentru societate, în general avansat, de 18500 EUR pe șomer, aceste servicii ne par, prin urmare, contribuitori neși la bogăția națională.

Acest exemplu, ca și primul, aparține cazului WISEs. În acest caz, rezultatele pozitive asupra grupurilor vulnerabile și asupra comunităților și economiilor locale în general sunt bine detaliate, inclusiv în termeni economici și financiari. Astfel, în acest exemplu, managerii WISE, investitorii și celelalte părți interesate au găsit un nivel bun de proporționalitate

(22) <http://www.ciriec.ulg.ac.be/>

(23) Marcuello, C. și P. Nachar-Calderón. 2013. La contribución de las organizaciones económicas al desarrollo humano. Un modelo de evaluación. EMES-SOCENT Conference Papers LG 13-38. from www.emes.net and www.iap-socent.be

(24) <http://nittua.eu/moodle/course/view.php?id=2>

4.13. Teme comune actuale de măsurare în toate tipurile de intervenții și situații⁽²⁵⁾ sunt:

- 4.13.1. Măsurarea trebuie să se bazeze pe o înțelegere clară a rezultatelor care urmează să fie obținute și a impactului, identificând pentru cine se produc acestea.
- 4.13.2. Aceasta trebuie să vorbească în numele intervenției și să fie integrată în aceasta. Acesta ar trebui să se bazeze pe serviciile și produsele furnizate și să încurajeze eficiența și îmbunătățirea acestora.
- 4.13.3. Modul în care apar aceste efecte trebuie explicat în mod clar prin prezentarea intervenției și a vieților schimbate de aceasta: o teorie clară a schimbării.
- 4.13.4. Realizările informate pot fi utilizate ca măsuri de etapă, cu condiția ca acestea să fie derivate dintr-o înțelegere clară a modului în care activitățile creează realizări și, prin urmare, rezultate și impact. Acest fapt este posibil dacă există un punct pe drumul către rezultat în care devine rezonabil de sigur că rezultatul va fi obținut.
- 4.13.5. Măsurarea trebuie să fie stabilă în contextul și pentru a sprijini deciziile care urmează să fie luate și învățarea care se așteaptă să fie obținută din acestea.
- 4.13.6. Dovada măsurării trebuie să fie atât de necesară pentru (proporțională cu) scopul urmărit.
- 4.13.7. Măsurarea trebuie să fie adecvată utilizării la care urmează să fie folosită: trebuie să fie dezvoltată pentru a răspunde unei nevoi și utilizată pentru aceasta.
- 4.13.8. Proximele financiare și indicatorii financiari de măsurare (cum ar fi cei frecvent utilizați în SROI) ar trebui să fie utilizați numai dacă aduc valoare adăugată la punctul de vedere al principalelor părți interesate.

Un proces comun

4.14. Toate măsurătorile de impact social ar trebui să rezulte dintr-un proces comun, care să urmeze aceleași cinci etape de la punctul 4.2, în care se vorbește despre beneficiile interne și externe ale acestora. Acest lucru, precum și anumite caracteristici comune ale ieșirilor, reprezintă ceea ce definește o bună măsurare. Etapele acestui proces ar trebui să fie evidente pentru orice cititor al măsurătorilor publicate în urma acestuia. Acest proces comun este următorul și este prezentat în diagrama din figura 6:

Figura 6: Procesul în cinci etape pentru măsurarea impactului social din EVPA (2013)



4.14.1. **Identificarea obiectivelor:** ale diverselor părți care doresc să fie măsurate și ale serviciului care este măsurat - ce se intenționează să facă și cum? Aceasta va stabili beneficiarii țintă, rezultatele, activitățile și teoria schimbării.

4.14.2. **Identificați părțile interesate:** cine câștigă și cine dă ce și cum? Care este nivelul lor de implicare, de control și de contribuție la atingerea obiectivelor dorite, precum și a rezultatelor și impactului care le sunt asociate? Ghidul elaborat de EVPA oferă comentarii utile privind evaluarea importanței relative a diferitelor părți interesate și a nevoilor acestora în ceea ce privește măsurarea necesară. ⁽²⁶⁾

(25) Clifford J., Markey K., și N. Malpani. (2013). Measuring Social Impact in Social Enterprise: The state of thought and practice in the UK. Londra. E3M

Legenda figurii 6:

1. SETTING OBJECTIVES	1. STABILIREA OBIECTIVELOR
2. ANALYSING STAKEHOLDERS	2. ANALIZA PĂRȚILOR INTERESATE
3. MEASURING RESULTS	3. MĂSURAREA REZULTATELOR
4. VERIFYING & VALUING IMPACT	4. VERIFICAREA ȘI EVALUAREA IMPACTULUI
5. MONITORING AND REPORTING	5. MONITORIZARE ȘI RAPORTARE
MANAGING IMPACT	MANAGEMENTUL IMPACTULUI

4.14.3. Stabiliți măsurarea relevantă: Pornind de la această poveste a schimbării și de la rezultatele identificate, elaborați o serie de măsuri care să reflecte în mod corect și util ceea ce se realizează și stabiliți modul în care acestea ar trebui să fie prezentate simplu și clar pentru a răspunde nevoilor părților interesate. Pot fi acestea simplificate, dar să fie în același timp relevante și să reflecte în mod proporțional rezultatele și impactul care urmează să fie măsurat? Aceasta urmează cele trei etape de definire a rezultatelor, de selectare a celor relevante și de atașare a unor măsuri care sunt indicatori semnificativi ai rezultatelor care sunt realizate.

4.14.4. Măsurați, validați și evaluați: Acest lucru necesită evaluarea dacă rezultatele vizate sunt realizate efectiv în practică, dacă acestea sunt evidente pentru părțile interesate care ar trebui să beneficieze de ele și dacă sunt valoroase pentru aceste părți interesate. Valoarea este câștigul net pentru partea interesată: adică câștigurile obținute, fără costurile sau sacrificiile făcute pentru a le obține. Dovezile care stau la baza acestei măsurători trebuie să fie relevante pentru măsurare, transparente pentru părțile interesate și proporționale (în termeni de cost/exactitate/echilibru de detalii) cu utilizarea la care sunt destinate. Acesta este un proces continuu care trebuie realizat pe toată durata de viață a unei intervenții sociale și trebuie să fie integrat în sistemele operaționale normale ale întreprinderii sociale. Nu trebuie să se permită ca dorința de măsurare să umbrească faptul că este esențial ca aceasta să rezulte din povestea activității și din rezultatele obținute - viețile schimbate - prin aceasta.

4.14.5. Raportați, învățați și îmbunătățiți-vă: Pe măsură ce serviciile sunt prestate și rezultatele eficacității lor devin evidente, aceste rezultate sunt raportate cu regularitate și în mod semnificativ către publicul intern și extern. Acest lucru permite fiecărei părți interesate și, mai ales, celor mai direct implicați în furnizarea de servicii, să învețe și să revizuiască, să reorienteze și să îmbunătățească serviciile. Rapoartele trebuie să fie adecvate publicului și trebuie să fie prezentate în așa fel încât să fie transparente și utile și să încurajeze comportamentele viitoare cele mai utile pentru ca serviciul să fie eficient în obținerea rezultatelor dorite. Raportarea ar trebui să fie atentă până la punctul în care poate demonstra că rezultatele vizate, precum și mijloacele prin care acestea sunt obținute, nu sunt adecvate și trebuie modificate.

4.15. Mai multe detalii privind aceste etape și modul în care acestea sunt realizate sunt prezentate în Ghidul practic EVPA pentru măsurarea și gestionarea impactului. Acestea se aliniază cu etapele principale susținute de alte ghiduri publicate și de studii realizate de practicieni și IS de top.

4.16. Măsurarea rezultatelor, în sensul de schimbări față de situația care ar fi fost altfel, necesită ca măsurarea să se facă în raport cu un punct de referință. ⁽²⁷⁾ Acest lucru poate fi realizat prin utilizarea de măsurători paralele pentru un grup de control sau prin analizarea traiectoriei beneficiarilor înainte de a se confrunta cu intervenția IS. Această problemă este analizată în continuare în raportul E3M. ⁽²⁸⁾

4.17. Experiența acumulată în Regatul Unit în dezvoltarea de obligațiuni cu impact social, în special în ceea ce privește adoptarea de copii ⁽²⁹⁾, subliniază necesitatea de a utiliza ceea ce proiectanții obligațiilor de adoptare numesc „rezultate informate”. Acestea sunt repere derivate din înțelegerea procesului prin care se realizează impactul social, care arată o probabilitate ridicată ca serviciul sau produsul să fie pe calea cea bună pentru a produce rezultatele și efectele vizate.

(26) Hehenberger, L., Harling, A.-M. & Scholten, P. (2013). 'A Practical Guide to Measuring and Managing Impact'. Raportul Centrului de cunoștințe EVPA. <http://evpa.eu.com/knowledge-centre/publications/evpa-publications/>

(27) Maas K, & K. Liket. Do We Know What We are Talking About? Measurement Validity in Social Impact Research. Lucrare de conferință la ARNOVA 2011. Rotterdam, Erasmus Univ.

(28) Clifford J., Markey K., și N. Malpani. (2013). Measuring Social Impact in Social Enterprise: The state of thought and practice in the UK. Londra. E3M

(29) 'It's All About Me', elaborat de Consorțiul agențiilor de adopție voluntară (www.iaamadoption.org și http://data.gov.uk/sib_knowledge_box/node/183)

4.18. În acest proces este implicit faptul că măsurarea include o conștientizare a riscului. Aceasta ar trebui să includă:

4.18.1. riscul legat de viabilitatea financiară a intervenției și a IS care o furnizează și o promovează;

4.18.2. riscul ca un rezultat preconizat să nu fie obținut; și

4.18.3. riscul de a obține un rezultat neintenționat (negativ).

4.19. Toate cele trei elemente au o influență asupra riscului de investiții, primul dintre ele fiind la baza riscului de investiții financiare convenționale, iar ultimele două reprezintă riscul social ca obiectivele IS, ale Fondului și ale investitorilor să nu fie atinse. În anumite circumstanțe, poate fi posibil să se măsoare (de exemplu, folosind probabilitatea bazată pe studii anterioare) dacă este probabil ca un anumit impact să fie atins. De asemenea, ar putea fi posibil să se ia în considerare calitativ ce obstacole ar putea împiedica realizarea efectelor vizate și, eventual, să se ia în considerare probabilitatea ca acestea să apară. Indiferent dacă poate fi sau nu măsurat, riscul social ar trebui recunoscut și discutat în orice planificare și în rapoartele care explică rezultatele intervenției sociale.

Validare, revizuire independentă sau asigurare de audit

4.20. Fundamentarea probatorie este importantă. Cu o formă de măsurare bazată pe principiile cercetării sociale și de management, acest lucru este implicit. Modul în care se realizează acest lucru este o chestiune de echilibru între nevoile părților interesate, utilizarea la care se va recurge pentru măsurare și costuri.

4.21. IS și părțile sale interesate vor alege între trei opțiuni:

4.21.1. **Validare:** Acest lucru face parte din procesul normal de cercetare. Fie că este realizată la nivel intern în cadrul IS sau al Fondului, fie că face parte dintr-o cercetare externă, aceasta impune căutarea și prezentarea de dovezi justificative adecvate pentru toate aspectele materiale.

4.21.2. **Revizuire independentă:** Acest lucru presupune ca o parte independentă să revizuiască procesul de măsurare și constatările și să comenteze cu privire la caracterul complet al acestora și la logica care stă la baza concluziilor. Acesta este în esență un raport privind metoda și dovezile: procesul și documentarea constatrilor.

4.21.3. **Asigurarea auditului:** Aceasta este o abordare mai formalizată care necesită emiterea unei opinii preformulate, similară cu o opinie „corectă și fidelă” privind conturile financiare. Aceasta presupune ca evaluatorul să analizeze nu doar dacă rezultatele cercetării sunt solide în sine, ci și dacă acestea oferă o imagine completă și exactă, adecvată scopului urmărit. În general, aceasta impune examinatorului să ia în considerare scopul în care informațiile raportate vor fi utilizate de către părțile interesate relevante.

4.22. Prima este cea mai utilizată, deoarece este implicită în toate măsurătorile de impact social. Împreună cu declararea adecvată a elementelor de probă care stau la baza măsurării, aceasta poate fi necesară în toate situațiile și suficientă în multe situații, așa cum este cazul în multe cercetări de bună calitate. Cea de-a doua și cea de-a treia sunt utilizate în grade diferite și, în fiecare caz, vor fi căutate de una sau mai multe părți interesate, eventual atunci când cercetătorii sunt mai puțin experimentați sau când măsurarea poate avea mai puțină credibilitate, deoarece sunt persoane din interior. În cazul în care se efectuează a doua și a treia, este esențial ca persoanele care efectuează revizuirea sau auditul să înțeleagă intervenția și impactul acesteia.

Capcane în realizarea unei măsurători eficiente

4.23. Pentru ca măsurarea impactului social să fie eficientă, este necesar să se abordeze sau să se evite următorii factori:

4.23.1. **Măsurarea determină comportamente:** nerecunoașterea faptului că măsurarea determină și ar trebui să determine comportamente în rândul părților interesate, inclusiv al utilizatorilor de servicii. Comportamentele sunt determinate de activitatea de măsurare, de publicarea măsurătorilor și de discutarea rezultatelor, de dezvoltarea învățării și a schimbării pe baza acestora. Dacă acest lucru este înțeles, iar măsurarea este construită în jurul lui, poate fi folosit pentru a determina comportamente convergente, de susținere (de exemplu, un utilizator de serviciu care înțelege mai bine cum să utilizeze un serviciu și în ce mod acesta îi aduce beneficii va îmbunătăți eficacitatea acestuia).

- 4.23.2. Stimulente perverse:** având în vedere tendința naturală de a asocia măsurarea cu stabilirea de obiective și apoi de a determina diverse părți să le atingă, există preocupări generale că aceste părți pot fi înclinare să atingă obiectivul, indiferent dacă rezultatul dorit este sau nu urmat de acesta. O preocupare deosebită apare în legătură cu riscul ca obiectivele măsurate să determine întreprinderea socială să selecteze cohorțe mai ușoare de beneficiari cu care să furnizeze serviciile, astfel încât să atingă obiectivele, dar să nu obțină rezultate suficiente (denumit în mod diferit "creaming-off" sau "cherry-picking"). Măsura nu ar trebui să determine IS să selecteze o țintă pentru a se asigura că indicatorii sunt îndepliniți, mai degrabă decât pentru a obține impactul social dorit.
- 4.23.3. Manipulare sau „jocuri”:** în cazul oricărei măsurători, există persoane care vor încerca să se joace cu sistemul pentru a demonstra că obiectivele au fost atinse. Acest risc există întotdeauna, iar singurul sistem greșit este cel care ignoră acest risc și care nu prevede mecanisme de control și echilibru pentru a-l gestiona. Acestea trebuie să fie specifice IS și proiectului în cauză.
- 4.23.4. Leșirile sunt tratate ca rezultate sau impacturi:** deși o organizație de furnizare de servicii poate fi axată pe obținerea de rezultate, acestea nu reprezintă obiectivul în sine, ci un mijloc de a-l atinge. Deși acestea pot fi utilizate (cu grijă - a se vedea punctul 4.17) ca indicatori indirecti ai rezultatelor, ele riscă să abată atenția de la rezultatele în sine.
- 4.23.5. Inflexibilitate:** pe măsură ce rezultatele sociale preconizate sunt atinse sau eșuează, spațiul în care acestea funcționează se schimbă. Nevoile sociale merg mai departe în mod natural. Orice sistem de măsurare trebuie să accepte această nevoie de schimbare și îmbunătățire. Este de așteptat ca o astfel de revizuire să fie necesară pe o perioadă de trei până la cinci ani pentru majoritatea măsurătorilor și pe o perioadă mai scurtă pentru unele.
- 4.23.6. Cuantificarea în detrimentul înțelegerii:** În prezent, se acceptă pe scară largă faptul că, în ciuda dezvoltării unui număr de abordări utile pentru cuantificarea rezultatelor și a impactului, acestea sunt întotdeauna doar reflecții ale unei realități mai profunde și mai nuanțate în ceea ce privește poveștile intervenției și schimbarea pe care o realizează. Povestea schimbării vieților, atitudinilor și perspectivelor trebuie să fie întotdeauna pe primul loc și nu trebuie să fie omisă niciodată dintr-o explicație solidă a rezultatelor și a impactului.
- 4.23.7. Menținerea proporționalității:** efortul depus pentru măsurare și gradul de precizie obținut trebuie să fie proporțional cu utilizarea la care se recurge pentru măsurare. Aceasta este o paralelă exactă cu conceptul larg acceptat de semnificație în contabilitate (explicat în detaliu la punctul 8.16.)
- 4.23.8. Birocrația excesivă:** măsurătorile ar trebui să ajute, nu să ocupe resursele limitate și să încetinească procesul decizional pentru întreprinderile sociale, care ar trebui să reacționeze rapid și să fie flexibile la nevoile sociale în curs de dezvoltare.

5

Părțile interesate și nevoile lor

5.1. Părțile interesate sunt diferite de la o întreprindere socială la alta. Acestea variază în funcție de:

- 5.1.1.* Cadrul politic, de mediu și social în care își desfășoară activitatea (inclusiv variațiile dintre statele membre, demografia și geografia umană și naturală);
- 5.1.2.* Scopul intervenției și modul în care aceasta își atinge scopul;
- 5.1.3.* Gradul de implicare a utilizatorilor de servicii necesar pentru a fi eficient și cât de ușor se poate realiza acest lucru;
- 5.1.4.* Venitul care plătește pentru munca depusă și orice stimulente sau partajare a riscurilor incluse în acesta;
- 5.1.5.* Momentul în care se efectuează măsurarea (părțile interesate și natura interesului lor variază în timp); și
- 5.1.6.* Deciziile pe care le pot lua și comportamentele care li se cer ca urmare a măsurării.

5.2. Nevoile de măsurare ale părților interesate sunt determinate de natura interesului și a angajamentului lor față de întreprinderea socială care realizează intervenția, precum și față de beneficiarii acesteia. Acestea se împart în principal în următoarele rubrici:

- 5.2.1.* Eficacitatea intervenției și îmbunătățirea care poate fi obținută în acest sens (concentrarea și eficacitatea furnizării interne de servicii).
- 5.2.2.* Măsurarea investitorilor și concentrarea sprijinului.
- 5.2.3.* Controlul contractual în contractele de furnizare a serviciilor comandate de autoritățile publice.
- 5.2.4.* Eficacitatea politicii, inclusiv activități de sprijin, cum ar fi fondurile de granturi și inițiativele regionale.
- 5.2.5.* Stabilirea priorităților de aplicare a resurselor.
- 5.2.6.* În cadrul controlului public.

5.3. Părțile interesate sunt factorii de decizie. Aceștia decid să se implice în acest serviciu, să îl finanțeze sau să investească în el, de exemplu. Măsurătorile trebuie să sprijine acest proces decizional într-un mod semnificativ. Prin urmare, prima etapă în construirea oricărei măsurători este înțelegerea obiectelor serviciului sau produsului, precum și a pozițiilor și punctelor de vedere ale tuturor părților interesate relevante.

5.4. Pentru a ajunge la o astfel de înțelegere, întreprinderea socială trebuie să se implice cu părțile interesate pentru a testa și a le pune la încercare înțelegerea. Această implicare trebuie să aibă loc nu doar în etapa de planificare, ci pe parcursul întregului proces de măsurare.



5.5. Nevoile IS, ale administratorului de fonduri, ale finanțatorului și ale investitorului sunt diferite. Acestea pot fi rezumate după cum urmează:

	Nevoia de măsurare	De ce
IS	<ul style="list-style-type: none"> ■ O teorie clară a schimbării, care să facă legătura între activități și intrări și rezultate. ■ Capacitatea de a dezvolta rezultate bine informate ca repere pe drumul către obținerea de rezultate. ■ Măsură care poate fi utilizată în cadrul KPI-urilor <p>Toate acestea echilibrează nevoile tuturor părților interesate, și certitudine/coerență cu flexibilitate în funcție de circumstanțele în schimbare.</p> <p>Ciclul/regularitatea raportării trebuie să fie continuu.</p>	<p>SI trebuie să utilizeze acest lucru pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ planificarea serviciului; ■ îmbunătățirea alocării resurselor (intrări); ■ angajarea cu utilizatorii de servicii și partenerii; ■ managementul performanței; ■ îndeplinirea responsabilităților față de părțile interesate.
Finanțator (cumpărător de servicii, în mare parte din sectorul public)	<p>Nevoile sunt la fel ca în cazul IS, dar se concentrează asupra următoarelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Măsurarea rezultatelor politicii (mai restrânsă decât rezultatele sociale mai largi pentru IS); ■ Consecvența pe durata unui acord de finanțare. Raportarea trebuie să se bazeze pe condițiile de finanțare: o plată lunară necesită o raportare lunară sau trimestrială. 	<p>Finanțatorul trebuie să utilizeze acest lucru pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ raportarea privind eficacitatea finanțării în ceea ce privește punerea în aplicare a politicii; ■ controlul cheltuielilor; ■ informarea în cadrul elaborării politicii.
Fond și investitor	<p>Nevoile sunt la fel ca în cazul IS, dar se concentrează asupra următoarelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ explicații complete în momentul investiției; ■ pe indicatorii cheie de performanță și pe alte informații pentru a sprijini raportarea și monitorizarea investitorilor aleși de către administratorul de fonduri. Acestea sunt legate de interesele investitorilor. 	<p>Aceștia trebuie să utilizeze măsurători pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ evaluarea de la bun început a cererii de investiții a IS. ■ monitorizarea performanțelor IS; ■ echilibrarea riscurilor și atingerea obiectivelor fondului; ■ raportarea către investitori cu privire la: <ul style="list-style-type: none"> ■ investiție ■ realizarea rezultatelor IS; ■ realizarea globală a fondului.

5.6. Măsurarea selectată variază, de asemenea, în funcție de diferitele sisteme din cadrul întreprinderii sociale ⁽³⁰⁾ de exemplu:

- 5.6.1. **finanțe:** atât în ceea ce privește controlul finanțării în cadrul proiectului, cât și în ceea ce privește gestionarea acestuia din punct de vedere al finanțării și al relațiilor cu investitorii;
- 5.6.2. **governanță:** cum funcționează guvernanta organizației în ceea ce privește măsurarea, în condițiile în care diferite intervenții au grade foarte diferite de responsabilitate publică și de implicare a finanțatorilor și a utilizatorilor de servicii;
- 5.6.3. **procesul decizional:** cuprinde atât procesul decizional din cadrul organizației, cât și procesul decizional al părților interesate din exterior, inclusiv decizia utilizatorilor de servicii de a se angaja sau nu în serviciul respectiv. În diferite intervenții, nivelul de alegere al acestora în ceea ce privește atât participarea, cât și implicarea activă poate funcționa foarte diferit (de exemplu, niveluri ridicate de implicare voluntară în cadrul intervențiilor de îngrijire, în contrast cu o obligație ridicată de a participa, dacă nu neapărat de a se implica în gestionarea infractorilor).

(30) Clifford J., Markey K., și N. Malpani. (2013). Measuring Social Impact in Social Enterprise: The state of thought and practice in the UK. Londra. E3M

6

Aspecte de control

- 6.1.** Măsurarea impactului social afectează utilizarea fondurilor publice și furnizarea de servicii publice. Ca atare, trebuie să fie capabil să reziste unor grade adecvate de control public. Asta trebuie să îmbrățișeze:
- 6.1.1. Responsabilitate:** recunoașterea datoriei de a fi responsabil față de publicul pe care îl deservește.
- 6.1.2. Transparență:** modul în care este abordată această responsabilitate prin furnizarea de informații clare și explicative.
- 6.1.3. Implicare:** modul în care informațiile furnizate și modul în care acestea sunt furnizate solicită un răspuns din partea publicului în ceea ce privește implicarea și comportamentul.
- 6.2.** Controlul public este o parte esențială pentru a garanta că guvernul rămâne eficient și responsabil. Controlul public poate fi definit ca activitatea unei organizații sau a unei funcții alese sau numite care examinează și monitorizează întreaga activitate sau o parte a activității unui organism din sectorul public în scopul îmbunătățirii calității serviciilor publice. Un organism din sectorul public este un organism care îndeplinește funcții publice sau cheltuiește bani publici. Controlul asigură că executanții sunt trași la răspundere pentru deciziile lor, că procesul decizional este clar și accesibil publicului și că există oportunități pentru public și pentru reprezentanții acestuia de a influența și de a îmbunătăți politicile publice.
- 6.3.** Acum, mai mult ca oricând, principiile responsabilității, transparenței și implicării sunt esențiale pentru modul în care persoanele care planifică și furnizează servicii abordează provocările cu care ne confruntăm ca societate. Principiile bune examinări rămân fundamente solide în jurul cărora persoanele care utilizează serviciile și publicul se pot reuni cu profesioniștii și liderii politici pentru a rezolva problemele.
- 6.4.** Prin urmare, controlul public oferă o perspectivă unică asupra modului în care sunt furnizate serviciile publice și asupra modului în care acestea ar putea fi îmbunătățite, din punctul de vedere al celor care primesc și utilizează aceste servicii.
- 6.5.** Un control și o bună responsabilitate implică diferite persoane în diferite moduri, de exemplu, cetățeni, utilizatori de servicii, reprezentanți aleși, inspectori, autorități de reglementare etc. Patru principii care se consolidează reciproc și care conduc la îmbunătățirea serviciilor publice trebuie să fie integrate la fiecare nivel:
- Oferirea de provocări constructive;
 - Amplificarea vocilor și preocupărilor publicului;
 - Condușe de persoane independente care își asumă responsabilitatea pentru rolul lor;
 - Stimularea îmbunătățirii serviciilor publice.
- 6.6.** Având în vedere că, în multe state membre, se înregistrează o schimbare în favoarea unui model de furnizare a serviciilor publice care implică furnizarea de servicii de către organizații VCS sau din sectorul privat, trebuie să se dezvolte un control care să cuprindă prestarea de servicii de către aceste organizații. De asemenea, trebuie să acopere măsurarea impactului social, precum și aspectele financiare convenționale și de control bazat pe decizii.



6.7. Controlul apare în cadrul răspunsului EuSEF din partea subgrupului în trei etape cheie:

- 6.7.1.** Examinarea reglementară de către autoritățile de reglementare a valorilor mobiliare și a piețelor din fiecare stat membru, care supraveghează sistemele instituite de administratorul fondului pentru a sprijini decizia sa de a finanța și pentru a stabili dacă aceasta constituie o utilizare validă și adecvată a fondurilor, sub rezerva controalelor corespunzătoare, astfel încât să mențină fondul în limitele cerințelor definite de EuSEF. Adică, a investit administratorul de fond în mod corespunzător doar în IS eligibile? De asemenea, se analizează informațiile furnizate investitorilor pentru a le fundamenta decizia de a investi: dacă aceste informații au fost elaborate în conformitate cu standarde acceptabile, adecvate scopului lor.
- 6.7.2.** Controlul intern al EuSEF asupra deciziilor de a investi în anumite întreprinderi sociale. Aceste decizii au fost luate pe baza unor criterii adecvate, pe baza unor dovezi solide și relevante, iar procesul de luare a deciziilor a fost supus unor proceduri echitabile și deschise?
- 6.7.3.** Monitorizarea de către EuSEF a performanțelor entităților în care s-a investit și a rezultatelor vizate (financiare, de mediu și sociale). Acest lucru necesită o revizuire și o monitorizare a proceselor de control al activității întreprinderii sociale și o măsurare a rezultatelor obținute. Acesta poate include și utiliza propriile sisteme, informații și, într-adevăr, controlul intern al întreprinderii sociale pentru a evalua ce este proporțional în cadrul EuSEF.

6.8. Controlul în cadrul proceselor EaSI se concentrează asupra celui de-al treilea element de mai sus. Acesta prevede ca subvențiile să fie alocate întreprinderilor axate pe obținerea unui impact social măsurabil. Acest lucru este definit, sau cel puțin delimitat, de activitatea subgrupului. Ca atare, orientările subgrupului trebuie să faciliteze măsurarea de către EaSI în alocarea subvențiilor în două etape:

- 6.8.1.** se concentrează întreprinderea pe obținerea unui impact social măsurabil (un test orientat spre viitor)?
- 6.8.2.** a produs efectiv un impact social măsurat (o evaluare după eveniment)?

7

Domeniul IS care necesită măsurare



- 7.1.** Gama de IS din UE este largă. De la cele mai mici colective locale (cum ar fi o sală sau un han deținut de o comunitate) până la cele mai mari cooperative care reprezintă sute de milioane de euro din cheltuielile anuale ale statului, toate se încadrează în această definiție largă. O tipologie detaliată a acestora depășește domeniul de activitate al acestui subgrup și, prin urmare, nu este inclusă aici. Cu toate acestea, în propunerile sale, subgrupul s-a gândit la modul în care acestea pot funcționa bine pentru această gamă largă de subiecte.
- 7.2.** Diversitatea nu constă doar în mărimea IS. Este prezentă, de asemenea, în:
- 7.2.1.** Structura corporativă sau non-corporativă a IS: în ce formă juridică este constituită.
 - 7.2.2.** Zona sa de operare.
 - 7.2.3.** Rezultatele pe care le urmărește și grupul de beneficiari pentru care sunt urmărite.
 - 7.2.4.** Structura și nevoile sale de capital, precum și tipurile de investitori care o sprijină.
 - 7.2.5.** Durata de viață prevăzută și cea reală.
 - 7.2.6.** Amestecul său de fonduri de stat și nestatale.
 - 7.2.7.** Contextul legislativ în care este format și în care funcționează.

8

Definirea unei bune măsurători



În general

8.1. Pentru a obține un standard care să fie aplicabil în mod egal atât pentru întreprinderile mari, cât și pentru cele mici, pentru o gamă completă de tipuri de SE și de intervenții pe care le furnizează, precum și pentru toate teritoriile UE, subgrupul a convenit că acesta trebuie să se concentreze asupra următoarelor aspecte:

- 8.1.1.* un proces comun de măsurare conceput pentru a da seama de intervenție, de rezultatele acesteia și de modul în care le obține și
- 8.1.2.* anumite caracteristici comune care definesc o prezentare (raportare) a măsurătorilor de o calitate acceptabilă

Acestea trebuie să fie universale și obligatorii.

8.2. Alegerea cadrelor și a indicatorilor nu trebuie să fie obligatorie. Acestea vor fi necesare, dar cerința în cadrul acestor standarde este ca acestea să fie:

- 8.2.1.* selectate de către SE pentru adecvarea lor în raport cu intervenția în cauză, cu rezultatele vizate și cu părțile interesate afectate de aceasta;
- 8.2.2.* convenite între SE și administratorul de fonduri;
- 8.2.3.* să fie raportate și comunicate în mod eficient și regulat părților interesate; și
- 8.2.4.* să fie revizuite periodic pentru a se verifica dacă sunt adecvate și actualizate sau modificate, după caz.

8.3. În ceea ce privește cadrele, ar trebui să se stabilească unul, pornind de la alte cadre deja elaborate sau în curs de elaborare în statele membre, care să acopere majoritatea domeniilor de rezultate vizate care ar putea fi întâlnite în cadrul SE din toate statele membre. Nu trebuie să fie obligatoriu, dar:

- 8.3.1.* ar trebui să fie utilizate de SE și de administratorii de fonduri în cazul în care răspunde nevoilor de măsurare ale părților interesate.
- 8.3.2.* în cazul în care nu sunt utilizate:
 - acestea ar trebui să fie convenite cu principalele părți interesate și
 - orice raportare a rezultatelor și a impactului ar trebui să includă o explicație a motivelor pentru care rezultatele și indicatorii care nu se regăsesc în cadru sunt mai adecvați.

8.4. Nevoia de comparabilitate este satisfăcută de Procesul comun, pe care toate măsurătorile trebuie să îl urmeze, mai degrabă decât de un set comun de cadre și indicatori. Este clar că aceasta din urmă ar fi, în cel mai bun caz, lipsită de sens, deoarece ar impune indicatori pentru intervenții și rezultate cărora nu li se potrivesc. În cel mai rău caz, ar da impresia unei comparabilități între intervenții cu adevărat incomparabile, ceea ce ar fi înșelător.

8.5. În ceea ce privește validarea, revizuirea independentă sau asigurarea de audit, toate măsurătorile ar trebui să includă o validare proporțională, iar accentul ar trebui pus pe standarde interne adecvate de colectare și analiză a datelor. În cazul în care sunt semnificative, ar trebui să se raporteze dovezile justificative împreună cu măsurarea. IS și Fondul ar trebui să convingă cu toate părțile interesate cu interese semnificative dacă este necesară o analiză sau un audit independent și, în caz afirmativ, domeniul de aplicare al acestuia sau forma de opinie care urmează să fie emisă. Orice astfel de evaluare externă ar trebui să fie efectuată de către persoane care au experiență și înțeleg activitățile și efectele măsurate.

8.6. Aceste standarde ar trebui să se aplice:

8.6.1. La nivel de intervenție sau de activitate, sprijinirea deciziei IS de a investi într-o anumită intervenție;

8.6.2. La nivelul IS, pentru a asista conducerea IS, finanțatorul și investitorul în determinarea impactului global și a eficacității IS;

8.6.3. La nivelul administratorilor de fonduri, pentru a le permite să echilibreze obținerea de rezultate, sustenabilitatea financiară și riscul în cadrul fondului;

8.6.4. La nivelul fondurilor de fonduri și al investitorilor, pentru a sprijini raportarea semnificativă a eficienței cu care este utilizat capitalul investitorilor.

8.7. Secțiunile de mai jos explică în detaliu standardele obligatorii pentru:

8.7.1. Procesul de la punctul 8.9

8.7.2. Caracteristicile de la punctul 8.11

8.7.3. Implicarea părților interesate punctul 8.13

8.7.4. Proportionalitatea de la punctul 8.14

8.7.5. Controlul de la punctul 8.22

8.7.6. Confidențialitate, viață privată și legalitate de la punctul 8.23

Un considerent primordial

8.8. În pofida importanței de a obține un proces comun de măsurare și de a recunoaște ceea ce înseamnă o bună măsurare, există un considerent primordial. Finanțatorii, investitorii și, de fapt, managerii întreprinderilor sociale ar trebui să permită o finanțare suficientă pentru ca măsurătorile să fie efectuate în mod consecvent și corespunzător. În cazul în care, așa cum se discută mai târziu în raport, este necesar să se dezvolte surse de dovezi mai detaliate sau să se verifice aceste surse pe plan intern sau extern, există un cost asociat cu acest lucru. Proportionalitatea intervine și aici.

Un proces comun

8.9. Toate măsurătorile de impact social ar trebui să fie realizate în urma aceluiași proces comun. Etapele acestui proces ar trebui să fie evidente pentru orice cititor al măsurătorilor publicate în urma acestuia. Acest proces comun este descris la punctul 4.14 și este prezentat în diagrama din figura 6. Acesta cuprinde următoarele etape:

8.9.1. **Identificați obiectivele:** ale diferitelor părți care doresc să fie măsurate și ale serviciului măsurat.

8.9.2. **Identificați părțile interesate:** cine câștigă și cine dă ce și cum?

8.9.3. **Stabiliți măsurători relevante:** în urma stabilirii teoriei schimbării și a rezultatelor identificate, se elaborează o serie de măsuri care să reflecte în mod corect și util ceea ce se realizează și se stabilește modul în care acestea ar trebui să fie prezentate simplu și clar pentru a răspunde nevoilor părților interesate.

- 8.9.4. Măsurati, validați și valorificați:** evaluarea faptului că rezultatele vizate sunt efectiv obținute în practică, dacă acestea sunt evidente pentru părțile interesate care ar trebui să beneficieze de ele și dacă sunt valoroase pentru aceste părți interesate.
- 8.9.5. Raportați, învățați și îmbunătățiți:** pe măsură ce serviciile sunt furnizate și apar măsurători ale eficacității lor, aceste rezultate sunt raportate în mod regulat și semnificativ către publicul intern și extern.

8.10. Procesul comun descris mai sus este relevant atât la nivelul investitorilor/fondurilor, cât și la nivelul întreprinderilor sociale. La ambele niveluri, ar trebui să ia în considerare riscul, atât social, cât și financiar (a se vedea punctul 4.18).

Caracteristici comune: standarde pentru raportarea măsurătorilor

8.11. Toate rapoartele de măsurare trebuie să includă:

- 8.11.1.** o explicație a modului în care a fost aplicat procesul;
- 8.11.2.** o explicație clară a efectelor intervenției (rezultate și beneficiari identificați, explicând, de asemenea, efectul de inerție, deplasarea, atribuirea și reducerea);
- 8.11.3.** o explicație a modului în care s-a întâmplat acest lucru: ce activitate a dus la obținerea acelor rezultate și impactul acestora, precum și modelul logic al întreprinderii sociale (teoria schimbării sau ipoteza) care explică de ce activitatea a cauzat sau a contribuit la obținerea rezultatului;
- 8.11.4.** o identificare a oricăror părți terțe care au un rol în obținerea efectivă a acestor rezultate și impacturi, explicând modul în care acestea au contribuit (atribuire alternativă);
- 8.11.5.** fiecare dintre acestea având la bază dovezi adecvate și proporționale;
- 8.11.6.** o identificare a părților interesate ale căror interese sunt măsurate și a naturii câștigului pentru acestea, clasificându-le în mod corespunzător;
- 8.11.7.** o selecție bine explicată, proporțională, a indicatorilor pentru impacturile identificate pentru părțile interesate respective, identificând modul în care indicatorul este legat atât de impact, cât și de nevoile și interesele părților interesate;
- 8.11.8.** o explicație a riscurilor sociale și financiare cuantificate, atunci când este util și proporțional, cu o evaluare a probabilității și a impactului, precum și cu o analiză de sensibilitate care să arate efectul asupra rezultatelor vizate, a impactului și a rezultatelor financiare în cazul în care riscurile apar.

8.12. Chiar și în cazul în care anumite aspecte ale rezultatului și ale impactului nu vor fi cuantificate, contul ar trebui să identifice toate rezultatele și impacturile care sunt relevante pentru public (ținând cont de proporționalitate) și să explice de ce acestea nu sunt cuantificate.

Implicarea părților interesate

8.13. În timp ce identificarea părților interesate este implicită în a doua etapă a procesului, părțile interesate ar trebui să fie implicate într-o anumită măsură în toate etapele de măsurare a impactului. Această implicare trebuie să respecte orientările privind proporționalitatea de la punctul 8.14. Sub rezerva acestui lucru, se așteaptă să implice:

- 8.13.1.** Identificarea părților interesate.
- 8.13.2.** Înțelegerea naturii interesului lor și confirmarea acestui lucru cu aceștia, fie înainte de investiție, fie la o altă dată adecvată.
- 8.13.3.** Stabilirea cadrului și/sau a indicatorului adecvat acestor nevoi și notificarea acestora (individual sau ca o clasă) cu privire la modul în care va fi asigurată măsurarea. Acest lucru poate fi realizat prin intermediul informațiilor de pe un site web, printr-o prezentare în direct sau printr-o notificare scrisă sau prin alte mijloace adecvate.

8.13.4. Furnizarea unui mijloc adecvat pentru ca părțile interesate să formuleze întrebări sau observații și să le informeze cu privire la modul în care pot face acest lucru.

8.13.5. Rezumarea, cel puțin o dată pe an sau la intervale mai scurte, în funcție de nevoile părților interesate:

- care sunt principalele părți interesate sau principalele categorii de părți interesate;
- măsurarea realizată pentru acestea (care nu trebuie repetată dacă este comună mai multor grupuri);
- modul în care le-a fost comunicat acest lucru;
- feedback-ul primit din partea acestora;
- orice modificări planificate ale măsurătorilor în viitor.

Proportionalitate

8.14. Este fundamental pentru o măsurătoare bună ca aceasta să echilibreze:

- nevoile părților interesate cu
- obligația de a nu irosi resurse pentru măsurători care nu contează.

8.15. Deși este adevărat că raportarea privind impactul social nu trebuie să utilizeze indicatori financiari, aceasta reprezintă totuși o colectare și o comunicare de informații de măsurare pe care cititorul-parte interesată trebuie să le utilizeze în procesul de luare a deciziilor. În consecință, pot exista unele paralele utile cu proporționalitatea în raportarea financiară în conformitate cu IFRS sau cu „importanța relativă”, așa cum este cunoscută de obicei în acest context.

8.16. Două definiții sunt utile, deși în IFRS apar și alte explicații ale aceluiași concept:

8.16.1. Omisiunile sau inexactitățile elementelor sunt semnificative dacă acestea ar putea, individual sau colectiv, să influențeze deciziile economice pe care utilizatorii le iau pe baza situațiilor financiare. Pragul de semnificație depinde de mărimea și de natura omisiunii sau a inexactității evaluate în circumstanțele înconjurătoare. Mărimea sau natura obiectului, sau o combinație a celor două, ar putea fi factorul determinant. (IAS 1.7, IAS 8.5)

8.16.2. Informațiile sunt semnificative dacă omiterea lor sau prezentarea lor eronată ar putea influența deciziile pe care utilizatorii le iau pe baza informațiilor financiare despre o anumită entitate raportoare. Cu alte cuvinte, semnificația este un aspect de relevanță specific unei entități, bazat pe natura sau amploarea, sau ambele, a elementelor la care se referă informațiile în contextul raportului financiar al unei entități individuale. În consecință, Consiliul nu poate specifica un prag cantitativ uniform pentru pragul de semnificație și nici nu poate stabili ce ar putea fi semnificativ într-o anumită situație (QC11, Cadrul conceptual pentru raportarea financiară, septembrie 2010).

Comentarii și-au exprimat o anumită îngrijorare cu privire la această comparație cu IFRS. Aceștia sunt îngrijorați de faptul că aceasta ar putea încuraja dezvoltarea unui răspuns prescriptiv și codificat la nevoia de coerență și comparabilitate în măsurarea impactului. Acest lucru ar putea fi inutil dacă se pierde nuanța calitativă în dorința de a cuantifica. Această abordare prescriptivă nu este susținută de subgrup. Trimiterea la IFRS este doar pentru a ajuta la înțelegerea problemei importante a proporționalității prin referire la un alt domeniu în care aceasta este importantă.

8.17. Așadar, măsurarea contează dacă afectează în mod semnificativ opiniile și acțiunile părților interesate, în măsura în care acestea ar acționa diferit dacă ar ști. Acest principiu general se aplică părților interesate externe care primesc informații despre impactul social vizat sau realizat. De asemenea, se aplică și IS în sine, deoarece aceasta va lua decizii în funcție de impactul social pe care îl obține prin activitatea sa. În ambele sensuri, IS trebuie să ia în considerare dacă trebuie să măsoare un anumit aspect al activității sale, cadrul de măsurare și indicatorii care urmează să fie utilizați, precum și nivelul de detaliu necesar. Acesta ar trebui să se consulte în mod corespunzător cu părțile interesate relevante înainte de a face

decizia respectivă (a se vedea secțiunea 8.13). Nivelul acestei consultări face la rândul său obiectul aprecierii IS cu privire la proporționalitate. IS trebuie să ia în considerare:

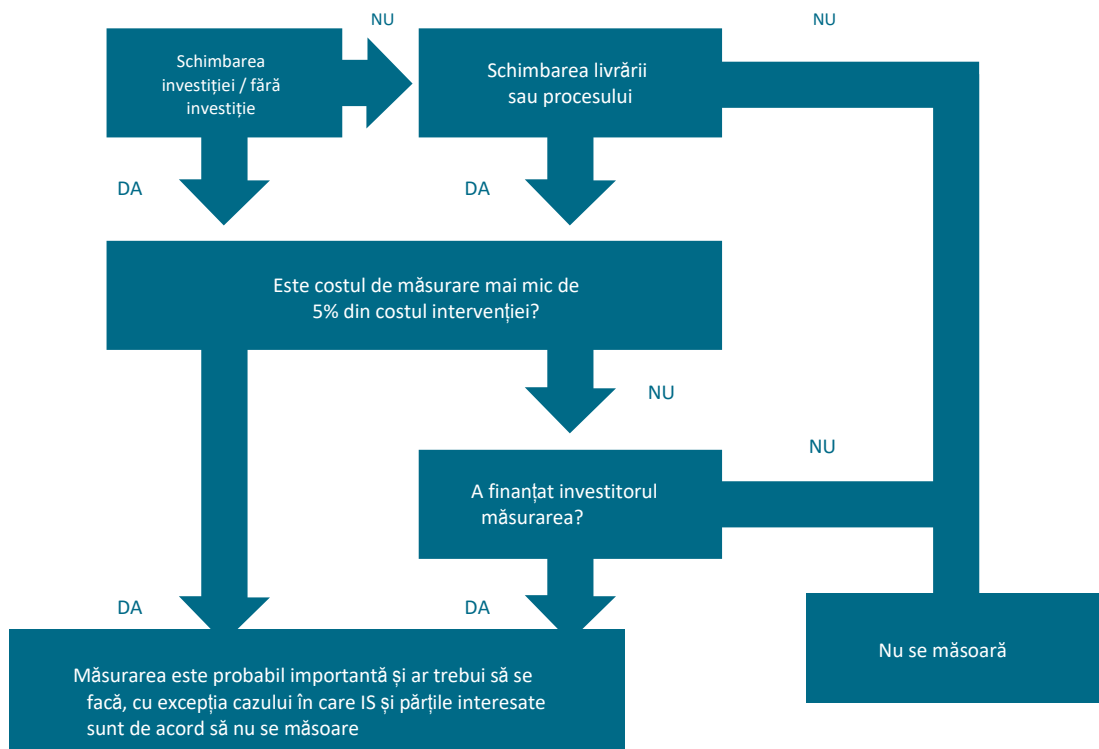
- 8.17.1. ceea ce trebuie măsurat, pe baza a ceea ce este posibil să se schimbe ca urmare a măsurării acestuia
- 8.17.2. ceea ce trebuie măsurat, pe baza faptului dacă se referă la un rezultat relevant pentru o parte interesată ale cărei interese și implicare contează
- 8.17.3. cât de strâns se leagă performanța măsurii de performanța rezultatului
- 8.17.4. dacă poate fi măsurată cu o certitudine rezonabilă și cât de multă certitudine este rezonabilă în ceea ce privește măsurile care trebuie luate ca urmare a acestuia
- 8.17.5. calendarele relevante pentru măsurare și pentru interesul susținut al părților interesate

8.18. Această hotărâre trebuie luată de IS, împreună cu părțile interesate. Este dificil să se ofere repere pentru momentul în care măsurarea sau adăugarea unui nivel suplimentar de detaliu la această măsurătoare va fi importantă. În cazul în care se oferă repere, acestea vor tinde să devină puncte de referință fixe. Fie că măsurarea se va face numai dacă îndeplinește criteriile, fie că se va insista asupra măsurării fără niciun beneficiu real dacă criteriile sunt îndeplinite. Ambele sunt rezultate greșite, primul tinzând să refuze informații importante părților interesate, iar al doilea fiind o risipă de resurse limitate.

8.19. Cu acest avertisment general (să nu lăsăm ca acestea să devină reguli fixe, mai degrabă decât principii directoare), se poate stabili un proces simplu în două etape pentru a ajuta IS și finanțatorii lor să decidă dacă:

- este important să se măsoare un anumit rezultat sau impact
- este important să ducem această măsurătoare la un nivel de detaliu mai mare.

Figura 7: Arborele decizional pentru proporționalitate



Acest proces de gândire în două etape este după cum urmează (și este prezentat în diagrama de flux din figura 7:

8.19.1. Dacă IS, finanțatorul sau investitorul ar ști acest lucru, s-ar schimba una sau ambele:

- Decizia sa de a investi/nu investi: valoarea investiției respective cu mai mult de 10 %,
- Procesul de livrare sau procesul operațional: modul în care este realizată activitatea sa

Dacă răspunsul la oricare dintre aceste întrebări este „da”, se pun două întrebări suplimentare:

8.19.2. Costul de măsurare este mai mic de 5 % din costurile finanțate ale intervenției sau

8.19.3. În cazul în care finanțatorul sau investitorul are nevoie de măsurători în scopul raportării proprii, a finanțat costurile de obținere a acestora fără a reduce finanțarea pentru intervenție?

În cazul în care unul dintre răspunsurile la oricare dintre aceste întrebări este „da”, atunci măsurarea este probabil importantă și ar trebui efectuată, cu excepția cazului în care IE și principalele părți interesate sunt de acord cu contrariul.

8.20. Legat de proporționalitate este nivelul de acuratețe, sau de detaliu, atins în măsurare, în raport cu timpul necesar pentru a o produce. Acest lucru se referă la momentul în care este util pentru părțile interesate, astfel încât măsurarea unui anumit aspect poate fi disproporționată deoarece durează atât de mult timp pentru a-l măsura încât deciziile care se bazează pe acesta (de exemplu, investiții suplimentare) ar fi trebuit să fie luate deja. Acest lucru este deosebit de relevant, având în vedere că raportarea anuală a investițiilor poate fi mult mai rapidă decât măsurarea rezultatelor pe termen lung relevante pentru impactul social vizat și realizat. Punctul 4.17 referitor la utilizarea rezultatelor informat pentru a oferi indicatori relevanți pe termen scurt pentru impactul pe termen lung este o soluție probabilă.

8.21. Este util să se ofere exemple de situații în care măsurarea (sau următorul nivel de detaliu) este importantă și o ilustrare a situațiilor în care nu este cazul să se treacă la un nivel de detaliu mai profund. Acestea sunt exemple de măsurare a impactului social și a procesului de măsurare a acestuia și nu se referă neapărat la măsurarea pentru investitori. În ambele cazuri, toate detaliile privind implicarea și nevoile părților interesate au fost prescurtate.

Exemplul 1

Sectorul întreprinderilor sociale de integrare în muncă (WISE): Multe dintre întreprinderile sociale se concentrează pe capacitatea de inserție profesională, adică pe capacitatea unei persoane de a progresa către un loc de muncă, de a rămâne pe piața muncii sau de a schimba locul de muncă. Întreprinderile sociale de integrare în muncă (WISE) care generează oportunități de angajare și de experiență profesională pentru grupurile vulnerabile (persoane fără adăpost, șomeri de lungă durată, persoane cu calificări scăzute și/sau fără certificate școlare, persoane cu probleme personale...) există într-o serie de țări europene. Conform unor studii de impact, s-a dovedit că investițiile în sectorul WISE oferă atât calificare și locuri de muncă pentru persoanele care suferă de excluziune (adică pentru a face parte din nou din societate), cât și un randament economic relevant pentru localitatea în care este implantată compania. În special, diferența dintre banii publici investiți + banii colectați (profituri) și costurile evitate pentru comunitate este în mare parte pozitivă. Câștigurile sunt numeroase pentru localitate: profituri reinjectate în economia locală prin salariile angajaților (adică puterea de cumpărare) și achiziții către companiile locale, impozite ale angajatorilor, costuri de inactivitate evitate (adică alocații de șomaj) și costuri sociale mai mici (de exemplu, cheltuieli de sănătate).

Problema proporționalității se referă aici la importanța câștigurilor specifice în localitate. Pentru unele zone, locurile de muncă create vor fi esențiale pentru a scoate oamenii din sistemul de ajutor de stat, astfel încât accentul va fi pus pe acest aspect, iar măsurarea altor aspecte nu este proporțională. În alte domenii, o analiză mai detaliată a calității și tipului de locuri de muncă create poate fi relevantă, deoarece aceste domenii încearcă să sprijine redresarea sau creșterea anumitor industrii sau competențe.

Exemplul 2

Alana House este o întreprindere socială cu sediul în Regatul Unit care oferă sprijin individual și practic pentru femeile aflate în pericol de a comite infracțiuni. Unele sunt femei care au fost deja în închisoare și se confruntă cu perspectiva de a ispăși o a doua pedeapsă. Altele sunt prinse într-un ciclu de relații abuzive, de infracțiuni legate de achiziții, de abuz de droguri sau sunt lucrătoare sexuale. În cele mai multe cazuri, acestea au nevoie de sprijin pentru a elimina haosul din viața lor, pentru a prelua controlul și pentru a lua decizii pozitive pentru ele. Costul anual de funcționare a proiectului pentru aproximativ două sute de femei este cuprins între 200 000 și 300 000 de euro.

Rezultatele se văd în viața femeilor, a copiilor lor, a familiilor lor, a comunităților și a potențialilor angajatori. Cartografierea și înțelegerea impactului amplu al programului arată aceste efecte. În cazul în care reușesc, femeile pot obține o locuință stabilă; pot evita să meargă la închisoare; își pot crește copiii și îi pot scoate din grija statului; pot obține un loc de muncă. Acest lucru prezintă un interes considerabil pentru părțile interesate, printre care se numără instanțele de judecată și sistemele penitenciare (în ceea ce privește recidiva), autoritățile din domeniul sănătății (în ceea ce privește rănilor neaccidentale și efectele neglijării de sine, ale comerțului sexual și ale drogurilor), autoritățile de îngrijire (în ceea ce privește îngrijirea copiilor), precum și agențiile de locuințe și alte agenții comunitare (în ceea ce privește stabilitatea locuințelor și a comunității).

O evaluare financiară a impactului asupra acestor părți interesate, deși nu este esențială pentru a le explica, subliniază cât de valoroasă este această activitate. Având în vedere câștigurile obținute de diferitele agenții în valoare de peste 40 de milioane de euro în urma unui an de activitate, din care aproximativ jumătate în instanțe și în sistemul penitenciar, este clar că IS justifică finanțarea continuă. Deși această evaluare de impact ia în considerare atribuirea alternativă, efectul de deadweight, scăderea și deplasarea (efecte negative și pozitive), o eroare foarte mare în valoarea impactului nu ar schimba opinia părților interesate de finanțare, care consideră că merită să fie finanțat cu până la 300 000 EUR pe an. Prin urmare, proporționalitatea spune că, deși este important să se înțeleagă care alte agenții contribuie la realizarea acestor efecte, nu merită să se cheltuiască timp și bani pentru a evalua contribuțiile relative în termeni financiari. Atribuirea alternativă este estimată la un nivel rezonabil, dar variația ar putea fi de ±30 % sau mai mult, iar concluzia privind finanțarea în curs de desfășurare ar rămâne neschimbată. Acest punct de vedere se aplică atât la măsurarea ex ante, cât și la cea ex post în acest caz.

Exemplul 3

În multe state membre ale UE există întreprinderi sociale care oferă sprijin pentru fostul personal militar invalid. Unele dintre acestea operează ateliere, cafenele, centre de grădinarit și alte întreprinderi comerciale în care personalul poate dobândi noi competențe în timp ce se reintegrează în societatea civilă. Multe dintre acestea implică lucrul alături de personalul civil, care este inevitabil afectat de experiențele foștilor lor colegi militari. Se obțin rezultate pozitive în viețile foștilor militari, dar și în viețile colegilor lor civili. Pentru ei, întâlnirea și lucrul cu trauma fostului militar în curs de recuperare poate aduce efecte emoționale negative de traumă secundară. Cu toate acestea, poate aduce, de asemenea, o cunoaștere mai profundă despre ei înșiși și despre ceilalți, dezvoltând astfel aptitudini care pot fi utile în altă parte.

Ce aspect al acestei rețele complexe și interactive de recuperare și dezvoltare este important depinde de partea interesată și de decizia pe care trebuie să o ia. O fundație de caritate sau un filantrop care sprijină dezvoltarea sau funcționarea unei astfel de facilități va dori să înțeleagă cine este afectat și cum. IS va dori, de asemenea, să înțeleagă acest lucru. Impactul, cu înțelegerea sa și a persoanelor care contribuie la obținerea rezultatelor, va fi probabil esențial de înțeles. Acestea vor dori să știe câți foști militari sunt ajutați, în ce perioadă și ce schimbări (rezultate) au avut loc în viața lor. Cât de durabil este acest efect (cât durează)? Pentru a permite managementului să sprijine emoțional personalul nemilitar și consilierii, aceștia trebuie să înțeleagă modul în care rolurile de lucru în comun și de consiliere îi afectează. Cu toate acestea, este posibil să nu fie prea util să se cunoască efectul financiar al neacordării de sprijin, deoarece aceștia îi vor sprijini oricum. Așadar, efectele financiare ale activității, fie asupra foștilor militari, fie asupra personalului de sprijin, pot să nu merite să fie cuantificate în termeni financiari.

Control

8.22. Standardele specifice de control sunt, de asemenea, importante. Aceste standarde prevăd că în fiecare IS trebuie să fie prezente patru elemente:

- 8.22.1.** O acceptare clară și declarată a responsabilității față de părțile interesate. Acest lucru trebuie să fie recunoscut atât la nivel extern, cât și intern.
- 8.22.2.** Este necesar să se producă informații semnificative, bazate pe date relevante, dar care să includă un comentariu exprimat într-un mod care să fie accesibil părților interesate și să le încurajeze să răspundă.
- 8.22.3.** IS trebuie să pună la dispoziția părților interesate o cale de răspuns (inclusiv un răspuns public adecvat).
- 8.22.4.** În termen rezonabil, IS trebuie să explice publicului său modul în care a răspuns sau intenționează să răspundă la acest feedback.

Toate acestea trebuie să fie **proporționale**. Nu este necesar să se risipească resurse excesive pentru aceasta. Cu toate acestea, o implicare concentrată și proporțională cu comunitatea sa poate aduce valoare în ceea ce privește sprijinul public, resurse suplimentare și vizitatori, ceea ce ar trebui să însemne venituri.

În ceea ce privește **standardele de raportare**, acest aspect ar trebui probabil să fie cel mai bine acoperit de standarde bune de transparență și claritate. Informațiile furnizate trebuie să fie proporționale și prezentate într-un mod care să ajute publicul să se implice cu ele și cu entitatea raportoare.

Principii de confidențialitate, intimitate și legalitate

8.23. Nicio dispoziție din aceste standarde nu obligă o IS, un finanțator sau un administrator de fonduri să:

- încalce legile privind protecția vieții private, inclusiv drepturile omului;
- încalce obligațiile contractuale de confidențialitate; sau
- încalce legislația la nivel de stat membru sau la nivelul UE

8.24. În cazul în care există obligații specifice de măsurare în temeiul legislației statelor membre sau în cazul în care se aplică obligații contractuale pentru IS, finanțator sau administratorii de fonduri, aceste standarde nu le înlocuiesc. IS sau administratorul de fonduri trebuie să respecte acest standard și să adauge toate aspectele suplimentare cerute de obligațiile specifice de măsurare și să explice ce au făcut. În cazul în care este mai oportun sau mai rentabil să se respecte cerința locală și să se prezinte aspecte suplimentare referitoare la acest standard, acest lucru se poate face, dar organizația raportoare trebuie să explice de ce.

Rezumat

8.25. Pe scurt, măsurarea impactului social ar trebui:

- să se bazeze pe un proces în cinci etape
 - identificarea obiectivelor
 - identificarea părților interesate
 - stabilirea măsurătorii relevante
 - măsurare, validare și evaluare
 - raportare, învățare și îmbunătățire
- să dezvăluie și să justifice modul în care a fost dezvoltată pe baza acestor etape
- să explice cum rezultatele informate sunt necesare ca indicatori cheie de performanță și să clarifice modul în care aceștia rezultă din procesul menționat
- să explice clar
 - obiectivele obținute sau vizate
 - impactul acestora
 - modul în care se iau în considerare factori precum impactul care ar fi avut loc în mod natural, schimbarea impactului către alte zone sau grupuri din cauza intervenției, identificarea altor factori sau intervenții care ar putea contribui la rezultatele observate în afară de proiectul și întreruperea impactului în timp.
- să implice părțile interesate, astfel cum se prevede la punctul 8.13.

Exemplu de măsurare 3

Potrivit studiului de impact realizat de firma de consultanță McKinsey, proiectul de integrare profesională Acta Vista din Bouches-du-Rhone a permis ca 65% dintre participanții săi să plece cu calificări și să se regăsească într-o situație „pozitivă” (de 4 ori mai mult decât rata națională), generând în același timp un profit global de 1,8-2,8 milioane de euro pentru singurul an 2010. Pe de o parte, recrutează 600 de persoane în fiecare an în 20 de locații diferite și a oferit aproximativ 500 de contracte de integrare profesională în 2010, oferind în medie 980 de ore de formare pe persoană și pe an. Pe de altă parte, fiecare contract Acta Vista înseamnă pentru autoritățile locale un profit net cuprins între 6 900 și 10 500 de euro.

La final, această investiție socială a generat economii economice de 8000 EUR per angajat, ceea ce reprezintă o rentabilitate de 60 % a investiției. Toate acestea înainte de a lua în considerare reducerea costurilor sociale asociate excluziunii (sănătate, criminalitate, educație, probleme familiale etc.) și utilizarea unor tehnici tradiționale de înaltă calitate, sensibile la mediu și tradiționale. În plus, potrivit studiului, o extindere a acestui dispozitiv la nivelul Franței ar oferi posibilitatea de a crea mai mult de 5 000 de contracte de reabilitare pe an și, prin urmare, ar genera profituri anuale pentru autoritățile locale de la 56 la 54 de milioane de euro.

Acest exemplu, ca și primul, aparține cazului WISEs (exemplul 1 din secțiunea 8.21). În acest caz, toate rezultatele pozitive asupra grupurilor vulnerabile și asupra comunităților în general și a economiilor locale sunt bine detaliate, inclusiv în termeni economici și financiari. Prin urmare, în acest exemplu, managerii WISE, investitorii și celelalte părți interesate au găsit un nivel bun de proporționalitate.

9

Specifice EuSEF



- 9.1.** Alte aspecte specifice suplimentare de măsurare relevante pentru cerințele EuSEF sunt în următoarele domenii.
- 9.1.1.** Evaluarea conformității cu legislația este efectuată la nivelul fondului, mai degrabă decât la nivelul întreprinderii sociale, dar se bazează pe parametri de evaluare proprii întreprinderii sociale.
 - 9.1.2.** Gama de părți interesate de evaluarea IS este extinsă prin adăugarea investitorilor în fondul de fonduri, a autorităților de reglementare a acestuia și a piețelor pe care sunt emise investițiile sale. De asemenea, ar putea aduce un nivel diferit de implicare din partea factorilor de decizie politică, deoarece există o concentrare mai evidentă asupra schimbării sistemice în atragerea de investiții suplimentare în domeniul investițiilor sociale și dezvoltarea pieței de la investitorii sociali consacrați la atragerea de capital de la investitorii privați și de la instituțiile care nu sunt axate pe investiții sociale.
 - 9.1.3.** EuSEF în sine oferă un element cheie de control pentru a verifica dacă se realizează o evaluare adecvată și dacă aceasta este încorporată în funcția de raportare către investitori și în orice guvernare specifică investitorilor.
- 9.2.** Orice EuSEF, atunci când stabilește și convine cu IS investite asupra cerințelor de evaluare, ar trebui să pună la dispoziție suficiente fonduri suplimentare pentru a sprijini procesul de evaluare și colectarea de informații care stau la baza acestuia.
- 9.3.** Mai multe detalii privind rolurile și responsabilitățile IS și ale administratorului de fonduri sunt prezentate la punctele 11.6 și 11.7.

10

Specifice EaSI

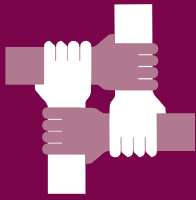
10.1. Alte aspecte specifice de măsurare relevante pentru cerințele EaSI sunt:

- 10.1.1.** Întreprinderea socială va trebui să demonstreze că se concentrează pe obținerea unui impact social în viitor și că nu va furniza neapărat (în special în cazul unor servicii sau produse noi) ceea ce a furnizat și măsurat în trecut. Prin urmare, planurile sale de perspectivă vor trebui să prezinte indicatori adecvați (proporționali) care să arate că serviciile sunt construite având la bază cele cinci elemente ale procesului de măsurare (a se vedea punctul 8.9).
- 10.1.2.** Că furnizează informații specifice pentru realizarea imperativelor de politică în cadrul programului „Microfinanțare și inovare socială” (al treilea) al EaSI. Acestea se regăsesc la articolul 22.
- 10.1.3.** Atunci când decid asupra alocării fondurilor, administratorii de fonduri EaSI trebuie să prevadă o finanțare suplimentară suficientă pentru a acoperi costurile procesului de măsurare și ale colectării de informații care stau la baza acestuia. Aceasta ar trebui să acopere costurile de stabilire sau de actualizare a sistemelor de măsurare și costurile de întreținere a acestora, după cum este relevant în domeniul finanțării EaSI. Costurile de măsurare nu ar trebui să fie prevăzute în buget pentru a se reduce pe parcursul unei perioade, cu excepția cazului în care activitatea efectivă de măsurare se reduce.

10.2. La punctul 11.7 sunt prezentate mai multe detalii privind rolurile și responsabilitățile părților operatoare cheie în cadrul programelor de granturi și de investiții EaSI.

11

Roluri și responsabilități ale diferitelor părți



- 11.1.** Responsabilitățile părților diferă în funcție de cele două programe (EuSEF și EaSI). În cazul EuSEF, responsabilitatea pentru măsurare revine parțial întreprinderii sociale și parțial administratorului de fonduri. În ambele cazuri, fiind specialiști, ei au atât datoria de a măsura, cât și mijloacele și cunoștințele cu care să o facă. Pentru EaSI, se preconizează că gestionarea subvențiilor va fi asigurată de o entitate încredințată, iar pentru investiții, de un intermediar financiar. Se așteaptă ca garanțiile să fie administrate direct de către Comisie. Responsabilitatea intermediarului financiar sau a entității încredințate de a raporta Comisiei este clară și se referă la contribuția investițiilor și a altor tipuri de sprijin acordat la realizarea obiectivelor generale ale EaSI în ceea ce privește schimbările de piață și de comportament („raportarea specifică EaSI”). În timp ce IS trebuie să raporteze, atât în cadrul EuSEF, cât și în cadrul EaSI, cu privire la obținerea rezultatelor sociale vizate și la impactul social, trebuie, de asemenea, să i se ceară să producă informațiile necesare pentru a sprijini raportarea către EaSI de către intermediarul financiar sau entitatea căreia i s-a încredințat activitatea.
- 11.2.** Înainte de a sublinia responsabilitățile relative de evaluare ale părților cheie în fiecare dintre EuSEF și EaSI, este util să se comenteze cerințele de evaluare impuse intermediarului financiar sau entității încredințate în cadrul EaSI și ce spune acest lucru despre cine ar putea prelua aceste contracte. În plus, ar trebui să recunoaștem că pot apărea cerințe de evaluare diferite în cazul în care sprijinul oferit este sub formă de garanție, față de cazurile în care acesta este oferit sub formă de investiție.
- 11.3.** Este probabil ca EaSI să fie livrată pe piață și să ajungă la IS beneficiare prin intermediari financiari generali sau specializați din statele membre. În centrul eficienței cu care aceste IF furnizează raportarea specifică EaSI se află eficiența lor:
- înțelegerea modului de raportare a rezultatelor și a impactului social;
 - înțelegerea modului în care se poate furniza acest lucru:
 - solicitarea de informații corecte de la IS,
 - colectarea și validarea informațiilor, după caz,
 - digerarea și analizarea acestora pentru a putea transmite EaSI răspunsuri finalizate cu privire la impactul programului, mai degrabă decât a transmite doar date brute.
- 11.4.** Este probabil ca băncile specializate în sectorul investițiilor sociale sau alți intermediari financiari din statele membre să aibă cunoștințele necesare pentru a putea îndeplini acest rol. Ar exista un cost pentru a face acest lucru, dar acesta este mai degrabă un cost de livrare decât un cost de construire a capacității. Este la fel de probabil ca băncile generale să nu fie capabile să facă acest lucru fără a investi în creșterea capacității de a face acest lucru: în principal, acest lucru presupune ca acestea să acumuleze cunoștințe și să creeze sistemele necesare pentru a realiza această măsurare. Se înțelege că EaSI ar putea încerca să mărească valoarea finanțării disponibile prin dezvoltarea de coinvestiții și subfonduri la nivelul statelor membre. Având în vedere că este puțin probabil ca alocarea totală a fondurilor EaSI pentru fiecare stat membru să depășească în medie 460 000 EUR pe an, este îndoielnic dacă ar fi rentabil să se finanțeze bănci nespecializate pentru a acumula expertiza necesară pentru a gestiona aceste fonduri în mod eficient. De asemenea, nu este clar dacă această învățare ar trebui să fie finanțată de EaSI, direct de către Comisie sau de către băncile însele. În cazul în care această învățare nu este finanțată la nivel central sau de către guvernele statelor membre, este posibil ca ea să nu aibă loc, ceea ce ar putea lăsa unele state membre fără intermediari financiari capabili să gestioneze sistemul EaSI. Cu toate acestea, pentru a obține o oportunitate egală pentru IS din întreaga UE, în timp ce oferirea unui sprijin similar băncilor, indiferent de statul membru în care acestea nu sediu, ridică probleme de sine stătătoare:

- este probabil ca unele state membre să nu aibă nicio bancă axată pe impactul social și pe investiții sociale și cu experiență în acest domeniu
- dacă se alocă fonduri pentru remedierea acestei situații din cadrul EaSI, acest lucru ridică dificultăți, deoarece fondurile publice sunt utilizate pentru a consolida capacitatea sectorului privat.

11.5. Se pare că există trei strategii din care factorii de decizie politică pot alege în această privință:

Opțiunea de angajare cu administratorii de fonduri intermediari financiari	Comentarii / Efecte
Un grup mai larg de IF - cunoștințe și investiții limitate în dezvoltarea acestora	Acest lucru va readuce o parte din sarcină în sarcina Comisiei: <ul style="list-style-type: none"> ■ să ghideze colectarea de informații de către IS, prin intermediul băncii (băncilor) ■ să colecteze informațiile și să le analizeze ea însăși
Un grup mai larg de IF - investiții în consolidarea cunoștințelor și a capacității de analiză și raportare a impactului social	Acest lucru va duce la o extindere a pieței furnizorilor informați, dar orice cunoștințe acumulate pot fi rapid uitate dacă nu sunt utilizate în mod regulat în cadrul altor programe de creditare. Prin urmare, este posibil să nu se ajungă la o schimbare durabilă. În plus, pentru ca dezvoltarea învățării să fie rentabilă pentru bănci, pentru a le încuraja să participe, aceasta ar trebui să fie finanțată: <ul style="list-style-type: none"> ■ din EaSI, limitând astfel fondurile disponibile pentru utilizarea IS, ceea ce contravine mai degrabă scopului finanțării ■ în plus față de finanțarea EaSI În ambele cazuri, există întrebări dificile cu privire la oportunitatea utilizării de fonduri publice pentru a consolida capacitatea de investiții sociale a entităților din sectorul privat, în special atunci când băncile din sectorul social nu au beneficiat de un sprijin similar pentru consolidarea capacității lor.
Un grup mai restrâns de IF din unele sau din toate statele membre - bazându-se și concentrându-se pe acele bănci care au deja cunoștințele necesare pentru a putea gestiona fondurile EaSI și pentru a întocmi rapoartele necesare	Deși nu dezvoltă o capacitate mai mare a pieței de a sprijini investițiile sociale, aceasta poate fi mai eficientă în ceea ce privește utilizarea fondurilor și măsura în care fondurile pot fi aplicate direct la furnizarea de servicii IS.

11.6. În ceea ce privește rolurile relative ale părților în măsurarea impactului social și, în primul rând, în ceea ce privește EuSEF, rolurile și responsabilitățile cheie sunt următoarele:

Partea cheie	Responsabilitate
Investitor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Evaluarea perspectivelor de investiții pe baza priorităților individuale. 2. Convenirea cu administratorul de fond a oricăror nevoi speciale în ceea ce privește raportarea impactului social.
Administratorul de fond	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stabilirea priorităților de investiții pentru fond în etapa de atragere a fondurilor și, ulterior, pentru continuarea investițiilor în IS. 2. Stabilirea politicii de raportare a cerințelor privind impactul social pentru întregul fond către investitori. 3. Stabilirea politicii privind cerințele de raportare a impactului social de către IS. 4. Asigurarea faptului că IS dispun de suficiente resurse și expertiză pentru a-și măsura impactul social și pentru a oferi ajutor acolo unde este necesar. 5. Examinarea și evaluarea propunerilor de finanțare din partea IS, inclusiv convenirea măsurătorilor propuse de IS pentru a fi aplicate în momentul investiției și în cadrul măsurătorilor continue. 6. Colectarea periodică a informațiilor de la IS pentru a permite monitorizarea și raportarea performanțelor în cadrul obligației fondului de a raporta investitorilor. 7. Pregătirea rapoartelor pentru investitori privind impactul social obținut.
Întreprindere socială	<ol style="list-style-type: none"> 1. Să prezinte, în cadrul propunerii de finanțare, o explicație a rezultatelor și a impactului vizat, pentru cine și cum vor fi obținute („teoria schimbării”). 2. În plus, IS va propune administratorului de fonduri modul în care va fi măsurată realizarea acestor rezultate și impactul (cadru și indicatori). IS și administratorul de fonduri vor conveni asupra modului de măsurare (cadru și indicatori) care urmează să fie utilizat, pentru a corespunde rezultatelor și impactului vizat, dar și pentru a reflecta nevoile administratorului de fonduri. 3. IS va furniza rapoarte periodice (cel puțin o dată pe an) privind rezultatele și impactul obținut, utilizând cadrele de măsurare și indicatorii conveniți. 4. IS va reexamina, cel puțin o dată pe an, dacă cadrul de măsurare și indicatorii sunt adecvați și dacă rezultatele și impactul vizat pot fi atinse sau trebuie actualizate. Orice modificare va fi discutată și convenită cu administratorul de fonduri.

11.7. Sub EaSI responsabilitățile pot fi variate în funcție de poziția politică adoptată cu privire la băncile care urmează să fie utilizate ca intermediari. Împărțirea probabilă, presupunând că intermediarii băncii reprezintă un grup mai restrâns de persoane deja calificate în domeniul măsurării impactului.

Partea cheie	Responsabilitate
Comisia Europeană / Administrația EaSI	<ol style="list-style-type: none"> Stabilirea criteriilor de raportare către CE în raport cu criteriile prevăzute la articolul 22, în principal: <ol style="list-style-type: none"> creșterea accesului la microfinanțare consolidarea capacității furnizorilor de microfinanțare sprijinirea dezvoltării pieței de investiții sociale. Acestea sunt stabilite în procesul de aprobare a planurilor de promovare a sistemului prin intermediul agenților locali (intermediarii financiari administratori din statele membre). IF vor stabili propuneri privind modul în care vor fi îndeplinite cele trei criterii, adaptate la nevoile proprii ale statului respectiv. Administrația EaSI va conveni asupra acestor planuri și asupra criteriilor de măsurare adecvate pentru a se potrivi acestora. EaSI va primi rapoarte trimestriale sau anuale din partea băncilor de management și le va analiza în raport cu obiectivele sistemului.
Intermediarul financiar	<ol style="list-style-type: none"> Stabilirea priorităților de investiții/gestionare pentru îndeplinirea criteriilor prevăzute la articolul 22, în colaborare cu factorii de decizie politică din statele membre relevante/direct cu administrația EaSI. Convine asupra cerințelor de măsurare care trebuie să fie solicitate IS în care investește fondul sau să fie compilate direct de către bancă. Stabilirea politicii privind cerințele de raportare a impactului social de către IS. Asigurarea faptului că IS dispun de suficiente resurse și expertiză pentru a-și măsura impactul social și pentru a oferi ajutor acolo unde este necesar. Examinarea și evaluarea propunerilor de finanțare din partea IS, inclusiv convenirea măsurătorilor propuse de IS pentru a fi aplicate în momentul investiției și în cadrul măsurătorilor continue. Colectarea periodică a informațiilor de la IS pentru a permite monitorizarea și raportarea performanțelor în cadrul obligației fondului de a raporta investitorilor. Pregătirea rapoartelor către EaSI cu privire la impactul social obținut în conformitate cu criteriile elaborate în temeiul articolului 22.
Întreprindere socială	<ol style="list-style-type: none"> Să prezinte, în cadrul propunerii de finanțare, o explicație a rezultatelor și a impactului vizat, pentru cine și cum vor fi obținute („teoria schimbării”). În plus, IS va propune IF modul în care va fi măsurată realizarea acestor rezultate și impactul (cadru și indicatori) IS și IF vor conveni asupra modului de măsurare (cadru și indicatori) care urmează să fie utilizat, pentru a corespunde rezultatelor și impactului vizat, dar și pentru a reflecta nevoile administratorului de fonduri. IS va furniza rapoarte periodice (cel puțin o dată pe an) privind rezultatele și impactul obținut, utilizând cadrele de măsurare și indicatorii conveniți. În plus, IS va furniza informațiile suplimentare necesare pentru a putea îndeplini cerințele de raportare EaSI. IS va reexamina, cel puțin o dată pe an, dacă cadrul de măsurare și indicatorii sunt adecvați și dacă rezultatele și impactul vizat pot fi atinse sau trebuie actualizate. Orice modificare va fi discutată și convenită cu administratorul de fonduri.
Notă de subsol	<p>Cerințele privind măsurarea generală a impactului social trebuie să fie proporționale cu nivelul general al investiției, al subvenției sau al garanției. Este probabil ca acest lucru să îndeplinească cerințele explicative din secțiunea C, dar este puțin probabil să fie necesar la același nivel de detaliere și de exactitate a măsurătorilor ca în cazul investițiilor EuSEF, deoarece nivelul de angajament financiar pentru fiecare IS sau investiție este mai mic în cazul EaSI.</p>

12

Definirea standardelor de raportare: principiile de angajament

12.1. Producția de informații este importantă pentru planificarea intervențiilor, a activităților și a investițiilor, pentru implicarea părților interesate, inclusiv a utilizatorilor de servicii și a piețelor mai largi, pentru controlul performanței, precum și pentru dezvoltarea și integrarea îmbunătățirii. Cu toate acestea, este, de asemenea, importantă pentru o responsabilitate mai largă și pentru implicarea unui public mai larg în relatarea intervenției și a eficienței acesteia.

12.2. Forma de raportare a informațiilor trebuie să fie astfel încât să transmită, simplu și precis, informațiile pe care publicul dorește și trebuie să le cunoască. Grupul consideră că acest lucru poate fi definit în conformitate cu anumite standarde de raportare de bază, cu titlu de cadru general, și explicat prin exemple de practică pentru a se adapta la diverse circumstanțe diferite.

12.3. Standardele de raportare de bază includ următoarele elemente-cheie:

12.3.1. Principiul relevanței: Ar trebui incluse toate informațiile necesare pentru ca părțile interesate să ia decizii. În cazul impactului social, acestea cuprind informații despre eficacitate (ce impact a fost obținut), eficiență (cu ce resurse a fost obținut acest impact), precum și despre capacitatea organizațională (dispune organizația de suficiente competențe pentru a obține acest impact în viitor).

12.3.2. Principiul fiabilității: Informațiile furnizate trebuie să fie exacte, adevărate și corecte, ceea ce înseamnă că trebuie să fie cât mai obiective posibil. Prin urmare, trebuie incluse numai informațiile care pot fi verificate cu dovezi obiective. Ar trebui specificate sursele de date și ipotezele care stau la baza acestora (prezentare fidelă). Relevanța și fiabilitatea sunt ambele importante pentru calitatea rapoartelor de impact social, dar ambele sunt legate în așa fel încât dacă se pune accent pe una dintre ele va dăuna celeilalte și viceversa. Prin urmare, va exista întotdeauna un compromis între ele.

12.3.3. Comparabilitate: Informațiile privind impactul social ar trebui să fie raportate folosind întotdeauna aceeași structură, să se refere la aceeași perioadă de bază ca și raportul din anul precedent, să acopere aceleași organizații și activități și aceleași mijloace de măsurare pentru a obține o anumită comparabilitate. Având în vedere dificultățile de evaluare (a se vedea capitolul 5.5), raportarea impactului social trebuie să se concentreze mai degrabă pe compararea procesului (a se vedea capitolul 5.2) decât pe calculul efectiv al indicatorului. Cu toate acestea, comparabilitatea este îmbunătățită prin utilizarea cadrului de rezultate și indicatori ca listă preferată. În domeniul social, comparabilitatea ar trebui să evite comparațiile sau chiar să implice comparabilitatea între activități și rezultate care sunt similare la prima vedere, dar care, în realitate, sunt foarte diferite una de cealaltă.

12.3.4. Respectați sau explicați: Având în vedere proporționalitatea, nu toate întreprinderile sociale sunt în măsură să obțină și să raporteze toate informațiile relevante. În practică, este posibil ca unele dintre informațiile sau datele solicitate să nu fie disponibile și, uneori, pot fi furnizate doar estimări aproximative. Cu toate acestea, aceste limitări trebuie menționate și comentate.

12.4. Exemplele de bune practici sunt numeroase, în multe state membre. Subgrupul recomandă, la punctul 15 referitor la punctele de dezvoltare ulterioară, ca o parte dintre acestea să fie colectate și puse la dispoziție online ca resurse de referință. Ar trebui să se aibă grijă să se includă o gamă de abordări și formate posibile de raportare, astfel încât să se mențină posibilitatea de alegere și diversitatea necesară.

12.5. În ceea ce privește **standardele de prezentare sau de raportare**, acestea se împart în trei mari tipuri:

- 12.5.1.* Stiluri de rapoarte de cercetare, care urmează modelele de cercetare, cu recenzii ale literaturii de specialitate care conduc la metodologie, rezultate, discuții și concluzii.
- 12.5.2.* Stiluri de raportare personalizate, schematică, de obicei concepute pentru anumiți factori de decizie, de exemplu, raportarea pentru Esmée Fairbairn, Bridges Ventures sau modelul gamma menționat mai târziu în această secțiune.
- 12.5.3.* Stiluri de rapoarte contabile, care tind spre tabele financiare sintetice cu note justificative.

12.6. Există multe exemple bune pentru prima și a doua variantă. Printre cele mai bune exemple în acest sens se numără Standardul de raportare socială elaborat de Universitatea din Hamburg. ⁽³¹⁾

(31) <http://www.social-reporting-standard.de/en>

13

Orientări mai largi

13.1. Aceasta acoperă două domenii:

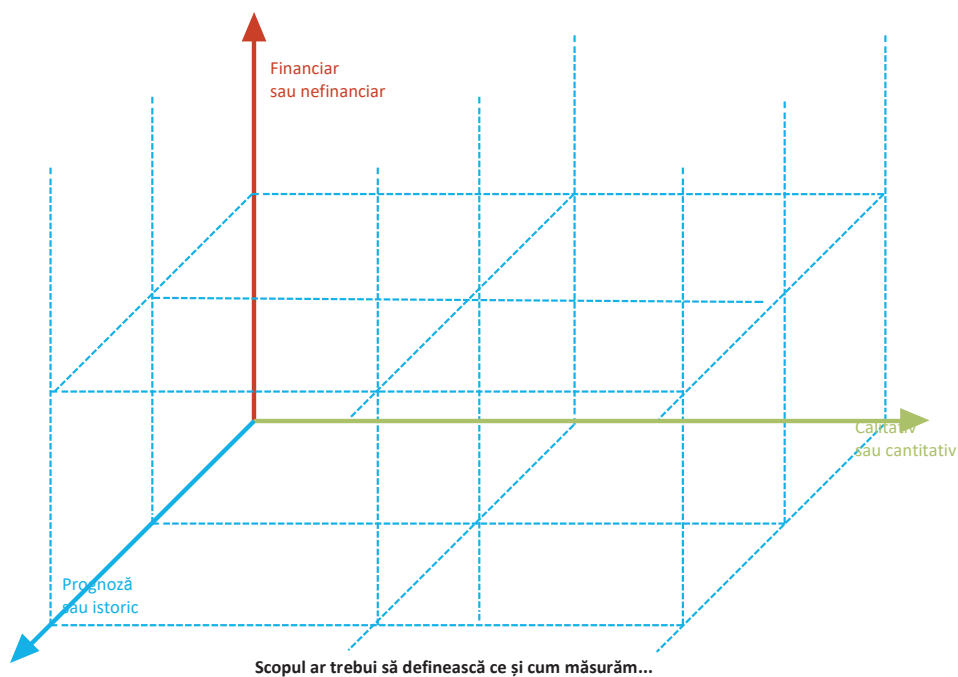
13.1.1. Indicators de măsurare

13.1.2. Cadre de măsurare

Indicatori de măsurare

13.2. Indicatorii de măsurare care pot fi luați în considerare pot fi clasificați într-o grilă cu trei categorii, după cum se arată în figura 8. Măsurarea poate fi dezvoltată pentru a se adapta nevoilor părților interesate relevante, odată ce povestea intervenției este clară, pentru:

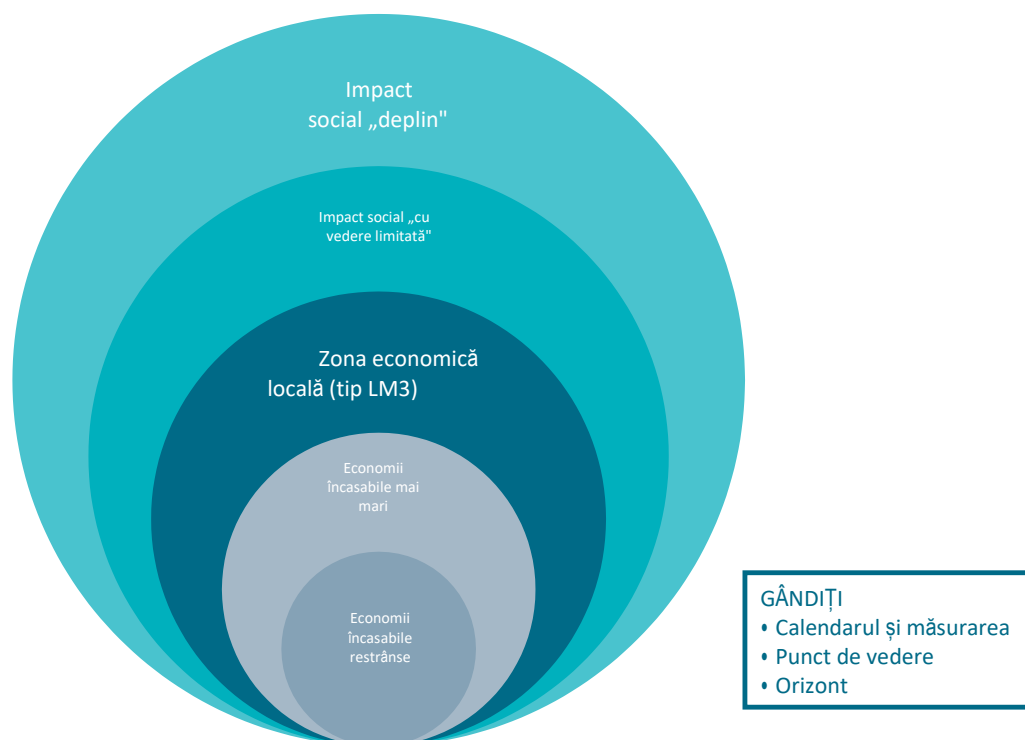
Figura 8: Clasificarea în trei direcții a indicatorilor
(Clifford, din programul Cass MSc 2013)



13.2.1. Luați în considerare măsurarea previziunilor (pentru planificare și stabilirea obiectivelor) sau măsurarea istorică (pentru evaluarea succesului unor programe date);

- 13.2.2. Luați în considerare măsurarea calitativă sau cantitativă, deși orice evaluare bazată pe dovezi este, fără îndoială, cantitativă la un anumit nivel. Acest lucru ar tinde să fie interpretat ca fiind mai mult axat pe nuanțele și poveștile intervențiilor și pe schimbările de stil de viață care decurg din acestea, spre deosebire de o tendință de a cuantifica câți utilizatori de servicii și alte persoane din comunitățile lor au fost afectați într-un anumit grad (de exemplu, găsirea unui loc de muncă la un anumit nivel de salariu);
- 13.2.3. Reflectați aceste conturi de intervenție, rezultate și impact în termeni financiari sau nu.

Figura 9: Nivelurile de măsurare a impactului social (Clifford 2013 din raportul E3M și programele Cass MSc)



13.3. În cadrul acestui cadru financiar, formele de măsurare se împart în cinci niveluri, după cum se arată în figura 9. Rezultatele efective pot da naștere la efecte la oricare sau la toate aceste niveluri, care se încadrează fiecare în următorul în ceea ce privește totalul evaluat. Cele cinci niveluri sunt:

- 13.3.1. Economii realizabile în numerar cu o gamă restrânsă: în cazul în care un finanțator public sau un organism similar realizează economii în ceea ce privește costurile de furnizare a serviciilor, de exemplu, într-o anumită secție a unui spital sau într-o singură zonă de management al infractorilor.
- 13.3.2. O gamă mai largă de economii încasabile: care începe să ia în considerare economiile transpartinice, de exemplu, economiile în domeniul educației care decurg din îmbunătățirea stabilității familiei prin furnizarea de locuințe.
- 13.3.3. Beneficii economice la nivel local: prin urmare, creșterea comerțului și a activității economice într-o zonă (de exemplu, mai multe locuri de muncă locale; programe pentru magazinele locale).
- 13.3.4. Impact social mai restrâns: luarea în considerare a câștigurilor sociale mai largi, dar care nu urmărește în totalitate beneficiile secundare sau nu include în mod necesar toate părțile interesate care au de câștigat de pe urma intervenției.
- 13.3.5. Impactul social complet: care ia în considerare atât câștigurile sociale, cât și cele economice, dar le analizează într-o gamă completă sau aproape completă de părți interesate și tipuri de câștiguri.

13.4. Pe lângă selectarea nivelului **măsurii** financiare, trebuie să se stabilească alți trei factori, pe baza nevoilor părților interesate:

- **punctul de vedere:** din perspectiva cui se face măsurarea, poate a unui finanțator, a unui investitor sau a unui utilizator de servicii
- **termene:** în ce perioadă se așteaptă ca efectele (rezultate și impacturi) să dureze și în ce perioadă sunt relevante pentru anumite părți interesate?
- **orizont:** ținând cont de punctul de vedere, cât de largă trebuie să fie privirea? Unde se află orizontul și ce domenii de măsurare trebuie excluse ca fiind irelevante pentru deciziile luate?

13.5. Indicatorii de măsurare acceptați în cadrul acestor formate sunt mulți, fiecare dintre ei fiind util în anumite contexte și pentru anumite părți interesate. Unele sunt mai utilizate și mai utile decât altele, iar acestea sunt discutate pe larg în rapoartele publicate privind impactul intervențiilor în fiecare domeniu de activitate în statele membre și în afara acestora. Factorii cheie care influențează alegerea indicatorului de măsurare sunt:

13.5.1. forma de măsurare trebuie să urmărească și să răspundă nevoilor utilizatorului acelei măsurători;

13.5.2. rareori este posibil să se măsoare totul (în mod rentabil), dar frecvent este posibil să se măsoare suficient pentru a satisface necesitățile deciziilor care urmează să fie luate pe baza acestei măsurători;

13.5.3. găsirea unor reflecții financiare ale rezultatelor și impactului social nu numai că este posibilă, dar nu este nici dificilă, odată ce povestea este cunoscută cu claritate

13.5.4. măsurarea avută în vedere aici se situează între raportarea financiară și cercetarea socială și are atribute care provin din ambele domenii

13.5.5. auditul sau validarea măsurării impactului social ar trebui să se concentreze asupra a patru întrebări-cheie:

- a fost respectat procesul de măsurare de la punctul 8.9?
- este răspunsul rezonabil în raport cu măsurători comparabile (în esență, revizuire analitică în sensul utilizat în auditul financiar)?
- sunt rezultatele prezentate în mod corect pentru a permite utilizatorilor să își satisfacă nevoile?
- include toate informațiile relevante pentru luarea deciziilor de către utilizator?

13.6. Nu ar trebui să existe o cerință absolută de revizuire externă independentă a tuturor evaluărilor de impact social. Acest lucru ar trece peste nevoia de proporționalitate și, de asemenea, ar ignora în mod nerezonabil revizuirea independentă în conformitate cu standardele de bună cercetare integrate în multe evaluări. Mai degrabă ar trebui să existe un test și o contestare adecvată, de către o persoană care este obiectivă într-un grad acceptabil (ținând cont de proporționalitate), pentru a stabili dacă măsurarea îndeplinește cele patru criterii de la 13.5.5 de mai sus, precum și o explicație a modului în care a fost realizat acest test și contestare și a rezultatelor acestuia.

13.7. Utilizatorii rezultatelor măsurării impactului social sunt adesea în măsură să solicite o anchetă suplimentară sau o validare, dacă este utilă, și, în general, fiecare dispune de mijloace adecvate pentru a se asigura că acest lucru se întâmplă. Finanțatorii (de exemplu, în cadrul contractelor de plată în funcție de rezultate) și investitorii (prin intermediul acordurilor de investiții) au puteri contractuale și economice. Furnizorii (IS) au puteri executive. Utilizatorii de servicii (care pot include clienții sau consumatorii ca indivizi sau organizații) pot avea puteri de piață, deși, în cazul în care nivelul puterii lor politice sau economice este slab, acestea trebuie susținute prin asigurarea existenței și aplicării unor sisteme de control adecvate. Orice proces de reglementare sau de revizuire publică ar trebui să se concentreze asupra acestui domeniu de control public, mai degrabă decât asupra consolidării controlului în domenii deja bine acoperite de competențele contractuale. Pentru a stabili acest lucru, trebuie să se țină seama dacă cei patru factori de la punctul 8.22 de mai sus sunt clari și prezenți.

Utilizarea cadrelor pentru măsurare

13.8. Au fost elaborate mai multe cadre care încearcă să ofere o structură de măsurare. Acestea sunt utile pentru a găsi puncte comune de măsurare, dar nu trebuie tratate ca fiind prescriptive. Două dintre acestea sunt deosebit de utile:

13.8.1. Aceasta a fost dezvoltată și sponsorizată de Big Society Capital din Marea Britanie ⁽³²⁾

Big Society Capital a însărcinat o echipă formată din NPC, SROI Network și Investing for Good să dezvolte o nouă suită de instrumente pentru a ajuta investitorii sociali și pe cei care caută investiții sociale să integreze o abordare solidă a impactului în activitatea lor.

Aceste instrumente oferă o imagine a rezultatelor pe care organizațiile cu scop social le urmăresc și a modului în care acestea pot fi măsurate.

Instrumentele descrise aici sunt:

- O matrice de rezultate, care segmentează rezultatele din domeniul asistenței sociale și al mediului în 13 domenii de rezultate.
- Hărți ale rezultatelor, care detaliază matricea rezultatelor, oferind o imagine de ansamblu a rezultatelor, indicatorilor și surselor de date cheie utilizate în mod obișnuit în fiecare dintre cele 13 domenii.
- Matricea rezultatelor și hărțile rezultatelor nu se doresc a fi exhaustive, ci reprezintă mai degrabă o primă încercare de a cartografia teritoriul în fiecare domeniu. De asemenea, acestea nu au scopul de a fi prescriptive, ci mai degrabă de a sprijini investitorii sociali și potențialii beneficiari de investiții în gândirea structurii abordării lor de impact.
 - Locuință și nevoi esențiale
 - Educație și învățare
 - Ocuparea forței de muncă și formare profesională
 - Sănătatea fizică
 - Consumul de substanțe și dependența
 - Sănătatea mintală
 - Bunăstarea personală și socială
 - Politică, influență și participare
 - Aspecte financiare și juridice
 - Artă și cultură
 - Criminalitatea și siguranța publică
 - Zona locală și deplasare
 - Conservarea mediului natural și schimbările climatice

Acest conținut este, de asemenea, disponibil în wikiVOIS, o bază de date care conține informații despre rezultate și indicatori.

(32) <http://www.thinknpc.org/publications/mapping-outcomes-for-social-investment/>

13.8.2. Măsura franceză de microfinanțare

Standardele universale pentru managementul performanțelor sociale pentru a ghida instituțiile de microfinanțare către un dublu rezultat final. Elaborate în urma unei consultări ample a industriei, Standardele universale pentru managementul performanței sociale ("Standardele universale") ale SPTF reprezintă un set de standarde și practici de management care se aplică tuturor instituțiilor de microfinanțare care urmăresc un dublu rezultat final. Îndeplinirea standardelor înseamnă că o instituție are practici "solide" de management al performanței sociale (SPM).

Pentru a realiza acest lucru, instituțiile trebuie:

- Definirea și monitorizarea obiectivelor sociale;
 - Asigurarea angajamentului consiliului de administrație, al conducerii și al angajaților față de obiectivele sociale;
 - Proiectarea de produse, servicii, modele și canale de livrare care să răspundă nevoilor și preferințelor clienților; tratarea responsabilă a angajaților; și
 - Echilibrul între performanța financiară și cea socială.

Scopul inițial al microfinanțării a fost acela de a îmbunătăți bunăstarea utilizatorilor, dar în ultimele două decenii multe instituții s-au concentrat mai mult pe sustenabilitatea financiară decât pe nevoile clienților. Înțelegem acum că instituțiile care își gestionează doar performanța financiară vor fi aproape sigur conduse doar de rezultatele financiare, astfel încât instituțiile care au și un scop social trebuie să își gestioneze și performanța socială. Prin definirea și promovarea unor SPM puternice, standardele universale contribuie la reorientarea instituțiilor către client.

13.9. Subgrupul recomandă să se lucreze în continuare pentru a le transforma într-un cadru orientativ, astfel cum se descrie la punctele 3.21 și 8.3.

Măsurarea impactului pentru administratorii de fonduri și investitori

13.10. În plus, există formate emergente pentru măsurarea de către finanțatori, sau modele de fonduri de fonduri. Printre acestea se numără:

13.10.1. Modelul γ (gamma) ⁽³³⁾ pentru combinarea măsurătorilor între fonduri de fonduri întregi aduce o abordare inovatoare a comparabilității. Aceasta se confruntă cu provocarea de a echilibra interesele unui număr mare de părți interesate diverse, o varietate de nevoi și intervențiile care le satisfac, precum și dorințele investitorilor și ale piețelor de investiții în care operează.

Recunoscând faptul că întreprinderile sociale trebuie să măsoare eficiența intervențiilor la nivelul utilizatorilor de servicii, modelul gamma încearcă să folosească acest lucru pentru a informa investitorii, care sunt interesați în schimb de cât de eficient este utilizat capitalul lor (precum și de durabilitatea și randamentul financiar). Autorii susțin că investitorii sunt mai interesați de acest aspect decât de măsurile absolute ale impactului obținut, amestecate în sectoare de furnizare de servicii care au puține lucruri în comun. Evaluarea performanțelor unui administrator de fond de către investitor, ca parte a procesului de due diligence, se încadrează în două domenii:

- evaluarea investiției într-o întreprindere socială, care se bazează pe ambiția managerului întreprinderii, pe intervenția pe care o alege și pe eficacitatea cu care utilizează capitalul furnizat și alte resurse pentru a o realiza.
- succesul cu care întreprinderea respectivă își atinge apoi obiectivele stabilite atunci când a fost aprobată ca investiție.

Ca o măsurătoare continuă a impactului, cea de-a doua dintre acestea poate fi exprimată ca procent de realizare față de obiectivele de impact convenite (și specifice intervenției) pe baza cărora s-a luat decizia de a investi. Aceste procente pot fi apoi luate ca atare sau amestecate

(33) U. Grabenwarter/H. Liechtenstein : "In search of gamma – an unconventional perspective on impact investing" (IESE Publishing 2011)

prin ponderarea acestora în funcție de capitalul investit. Așadar, profilul fondului poate fi următorul: €xm are o eficacitate de 80 %, iar €ym de 110 %, ceea ce înseamnă un amestec pentru întregul fond de z%.

13.10.2. Engaged Investment, în cadrul proiectului Engaged X, ⁽³⁴⁾ a dezvoltat cercetarea privind **impactul implicit** (i). Acesta se bazează pe premisa că toate activitățile de investiții prezintă atât randamente sociale, cât și financiare și că investitorul ține cont de ambele într-o măsură mai mare sau mai mică atunci când decide să investească. Suma celor două (social și financiar) reprezintă rentabilitatea totală combinată. La fel cum piețele financiare convenționale iau în considerare un echilibru între rentabilitatea dorită și riscul acceptabil, oferind o curbă a investițiilor acceptabile pentru orice investitor sau grup de investitori, tot așa putem suprapune rentabilitatea și riscul social și le putem pune în relație (financiar și social). Impactul implicit este definit ca fiind diferența dintre valoarea implicită a capitalului și valoarea standard a capitalului bazată pe randamentul financiar ajustat la risc. Acesta adaugă un factor de ajustare la modelele mai cunoscute pentru piețele financiare, reflectând în mod eficient caracterul dezirabil al impactului social perceput. Avantajul cercetării și al cunoașterii acestor aspecte constă în capacitatea de a prezice mai eficient disponibilitatea capitalului pentru întreprinderea socială care caută investiții, iar pentru investitor, de a structura mai bine deciziile sale și de a compara oportunitățile de investiții.

Indicele Engaged X ar sprijini, de asemenea, dezvoltarea unei piețe informate pentru o nouă clasă de active de investiții sociale (investiții de impact):

- date financiare agregate care arată, pentru o clasă completă de active, modul în care se comportă piața (un element fundamental pentru o piață eficientă de investiții alternative)
- o structură care să permită obținerea unui grad de comparabilitate pe o piață populată de instrumente de investiții aproape imposibil de diversificat
- o analiză solidă a portofoliilor de investiții existente în rândul investitorilor de impact
- o bază pentru o coerență a prețurilor pe o piață nouă și în creștere

În esență, îi permite transpunerea cunoștințelor instituțiilor de vârf și ale altora de pe piața investițiilor sociale într-o structură în care să se poată implica un număr mai mare de participanți la piață.

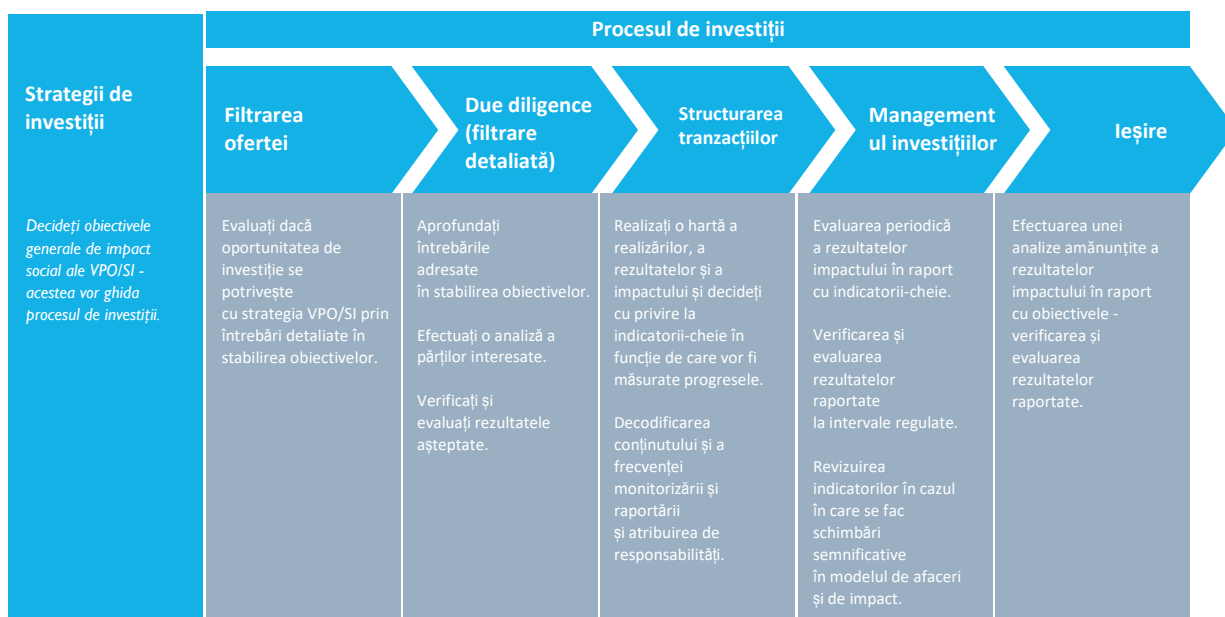
13.10.3. The Social Stock Exchange ⁽³⁵⁾ este o întreprindere cu sediul în Regatul Unit, concepută pentru a crea o bază de informații solidă și posibilitatea de tranzacționare a investițiilor sociale pentru investitorii sociali. Nu trebuie confundat cu piețele financiare reglementate, deoarece nu constituie o listare oficială a acțiunilor sau a valorilor mobiliare, ci o sursă suplimentară de informații pentru valorile mobiliare cotate la o bursă recunoscută. În timp ce membrii săi nu constituie, prin urmare, organisme eligibile pentru EuSEF, aceasta este înființată pentru a deveni o parte esențială a domeniului de măsurare a impactului social și un factor cheie în spatele nevoii de informații coerente. Aceasta abordează preocupările legate de inconsecvența sau inadecvarea informațiilor disponibile pentru investitorii sociali cu privire la potențialele lor investiții, abordând în mod specific cinci aspecte cheie:

- Scopul social sau de mediu al întreprinderii și impactul pe care îl va avea asupra mediului înconjurător
- Cine beneficiază ca urmare a impactului social al companiei
- Modul în care produsele, serviciile și operațiunile unei companii generează acest impact social
- Modul în care o întreprindere implică și consultă toate părțile interesate
- Ce dovezi are o companie cu privire la impactul său social și cum sunt colectate, măsurate și raportate acestea

(34) <http://www.engagedinvestment.com/engagedx.html> și <http://impliedimpact.org/>

(35) www.socialstockexchange.com

Figura 10: Gestionarea impactului în procesul de investiții (din EVPA 2013)



La fel ca o bursă convențională, aceasta dispune de un comitet de admitere care examinează aceste dovezi sub forma unui raport de impact și impune obligația de a actualiza anual acest raport pentru a-și menține calitatea de membru.

Forma și abordarea raportării de impact sunt de așa natură încât să corespundă abordării și standardelor prezentate în propunerile acestui grup.

13.10.4. Modele de aprobare a perspectivelor de investiții.

Finanțatorii, cum ar fi administratorii de fonduri EuSEF, care investesc în întreprinderi sociale au un interes puternic în generarea unui impact social. Prin urmare, investitorii sociali integrează din ce în ce mai mult impactul în procesul lor general de investiții, după cum se arată în figura 10 ⁽³⁶⁾

13.10.5. 'The Good Investor: A Book of Best Impact Practice' ⁽³⁷⁾ se axează pe integrarea măsurării impactului în procesul de investiții. Ghidul recomandă investitorilor să includă următoarele funcții pentru a face din măsurarea impactului o parte integrantă a procesului de investiții:

- O echipă de investiții care înțelege elementele esențiale ale măsurării impactului
- O anumită expertiză internă în ceea ce privește analiza de impact (fie în cadrul echipei de investiții, fie în sprijinul activ al acesteia)
- O persoană cu rol de șef de impact (dacă nu este un post cu normă întreagă, această responsabilitate este atribuită în mod clar unei persoane și este inclusă în fișa postului acesteia)
- Un comitet de investiții cu o componentă diversă, inclusiv expertiză socială și în domeniul investițiilor, cu membri capabili să citească rapoartele de impact, să înțeleagă parametrii cheie în joc și să integreze impactul în luarea unor decizii de investiții raționale.

(36) Hehenberger, L., Harling, A.-M. & Scholten, P. (2013). 'A Practical Guide to Measuring and Managing Impact'. Raportul Centrului de cunoștințe EVPA. <http://evpa.eu.com/knowledge-centre/publications/evpa-publications/>

(37) Hornsby, A. & Blumberg, G. (2013). 'The Good Investor: A Book of Best Impact Practice'. Investing for Good. <http://cdn.goodinvestor.co.uk/wp-content/uploads/2013/01/thegoodinvestor.pdf>

Există o încurajare generală de a fi un investitor răbdător: de a aștepta impactul social și termenele de realizare a acestuia, și nu doar randamentele și termenele dorite de investitor.

13.10.6. Ghidul EVPA identifică părțile procesului de investiții care sunt deosebit de relevante pentru aprobarea perspectivelor de investiții, după cum urmează:

- Strategia de investiții: Finanțatorul trebuie să aibă o strategie de investiții clară, care să includă o definiție a problemei sau a problemei sociale generale pe care încearcă să o rezolve prin investiții în întreprinderi sociale. Un răspuns clar articulat este necesar pentru a putea alege investiții care pot contribui la rezolvarea problemei sociale pe care o abordează finanțatorul. Întrebările detaliate includ:
 - Ce schimbări dorește finanțatorul să realizeze față de problema socială de bază identificată anterior?
 - Cum poate finanțatorul să realizeze aceste schimbări investind în întreprinderi sociale a căror activitate este în concordanță cu obiectivele finanțatorului?
- Examinarea ofertei: Odată ce finanțatorul a stabilit clar tipul de întreprinderi sociale în care trebuie să investească pentru a-și atinge propriile obiective de impact, pot fi stabilite criterii mai specifice pentru a ajuta la selectarea tranzacțiilor. Investitorii sociali utilizează diverse canale pentru a identifica în mod proactiv întreprinderile sociale relevante, inclusiv (în ordinea importanței) ⁽³⁸⁾:
 - Rețele profesionale și intermediari
 - Recomandări din partea organizațiilor existente în portofoliu
 - Cercetare documentară
 - Conferințe și evenimente organizate
 - Concursuri de planuri de afaceri sau premii sociale

Acestea identifică, de asemenea, întreprinderile sociale prin intermediul unor procese de aplicare (deschise sau sincronizate).

În unele cazuri, este posibil ca întreprinderea socială să aibă o misiune clar definită, care să se alinieze cu obiectivele de impact ale finanțatorului. Cu toate acestea, având în vedere că multe întreprinderi sociale sunt tinere și fără experiență, poate fi necesar ca finanțatorul să pună unele întrebări pentru a înțelege mai bine obiectivele întreprinderii sociale.

Următoarele întrebări pot fi utilizate pentru a determina obiectivele întreprinderii sociale și, prin urmare, pentru a decide dacă acestea sunt aliniate cu strategia de investiții a finanțatorului:

- Care este problema sau provocarea socială pe care întreprinderea socială încearcă să o rezolve?
- Ce activități desfășoară întreprinderea socială pentru a rezolva problema sau provocarea socială?
- Ce resurse sau intrări, conform lanțului valoric de impact, are și de ce are nevoie organizația cu scop social (SPO) pentru a-și desfășura activitățile?
- Care sunt rezultatele așteptate?

În plus față de obiectivele de impact, finanțatorii pot folosi criterii suplimentare pentru a selecta potențialele investiții, inclusiv următoarele din The Good Investor:

- Utilizarea capitalului de investiții: sprijină investiția organizația și generarea de impact?

(38) Hehenberger, L. & Harling, A.-M. (2013). 'European Venture Philanthropy and Social Investment – The EVPA Survey'. Raportul Centrului de cunoștințe EVPA. <http://evpa.eu.com/knowledge-centre/publications/evpa-publications/>

- Guvernanță: are organizația o structură de guvernanță care îi sprijină misiunea și generarea de impact?
- Profit și active: există o garanție că profiturile și activele vor fi în concordanță cu misiunea?
- Dovezi de impact și transparență: este misiunea îndeplinită în mod demonstrabil și există un raport regulat și transparent privind performanța impactului?

De exemplu, Bridges Ventures din Regatul Unit selectează oportunitățile de investiții în funcție de contribuția potențială la obiectivele de impact (impact tematic), de aditivitate (dacă investiția poate genera schimbări pozitive dincolo de ceea ce s-ar fi întâmplat oricum) și de factorii de mediu, sociali și de guvernanță (ESG), semnalând atât riscurile, cât și oportunitățile care pot reduce sau crește impactul potențial global.

- Due diligence (filtrare detaliată): Odată ce perspectivele de investiții au trecut de selecția inițială, finanțatorii vor efectua o analiză mai detaliată pentru a decide dacă vor continua cu investiția. Finanțatorul va aprofunda întrebările adresate la nivel de screening. În special, este esențial să se obțină o înțelegere detaliată a impactului social actual și preconizat al întreprinderii sociale. Aceasta nu numai că reduce riscul de a face o investiție greșită, dar creează și o înțelegere comună a impactului unei organizații în rândul tuturor părților interesate.

Analiza părților interesate ar trebui să facă parte integrantă din faza de due diligence. Pentru a evita risipa de resurse, este recomandabil ca finanțatorii să crească intensitatea analizei [adică mai multe părți interesate, mai multă implicare din partea acelorași părți interesate și un număr mai mare de participanți din fiecare grup (până la numărul necesar pentru un eșantion imparțial și aleatoriu)] pe măsură ce devine mai probabil ca investiția să fie realizată.

Dacă un prospect de investiții pretinde un anumit rezultat, atunci acesta trebuie verificat. În cazul în care întreprinderea socială nu poate furniza datele, atunci finanțatorul trebuie să se gândească dacă va aduce expertiza și va oferi sprijinul necesar sau dacă va pune la îndoială faptul că investiția nu este deloc adecvată. În cadrul etapei de due diligence, este util să se verifice dacă sistemul de monitorizare a impactului cu care lucrează deja întreprinderea socială este suficient pentru a îndeplini cerințele finanțatorului. În caz contrar, este posibil ca finanțatorul să fie nevoit să contribuie la îmbunătățirea acestuia prin intermediul unor parteneri pro-bono sau al altor resurse, iar aceste costuri trebuie luate în considerare înainte de a lua o decizie de investiție.

14

Legătura cu ESMA



- 14.1.** Pe parcursul lucrărilor subgrupului, președinții CE și științifici, sprijiniți de secretariatul CE, s-au întâlnit în mod informal cu un reprezentant al ESMA. Scopul a fost:
- 14.1.1.* să prezinte direcția de urmat și concluziile probabile ale activității subgrupului; și
 - 14.1.2.* să ofere AEVMP posibilitatea de a formula în mod informal observații în acest sens.
- 14.2.** Întâlnirea a avut loc în luna octombrie 2013. AEVMP nu a ridicat niciun motiv de îngrijorare și, pe o bază informală, a indicat că sprijină interzicerea procesului și a caracteristicilor și nu a cadrului și a indicatorilor.
- 14.3.** Subgrupul este de părere că, în această etapă, este posibil să nu fie necesare reglementări. Mai degrabă, recomandările subgrupului ar trebui să fie publicate ca standarde acceptate, iar EUSEF-urile care urmează să fie înregistrate, precum și IF și entitățile însărcinate în cadrul EaSI ar trebui să fie încurajate să le utilizeze. Publicarea unor ghiduri pentru a ajuta IS în aplicarea standardelor va contribui, de asemenea, la adoptarea voluntară ca un cod la nivelul UE.

15

Alte puncte de dezvoltare

Acest raport stabilește standardele de măsurare a impactului social care vor sta la baza cerințelor EuSEF și EaSI. Șapte domenii necesită o dezvoltare ulterioară:

15.1. Note de orientare din acest raport pentru GECES și Comisia Europeană, care să elaboreze o serie de scurte documente de orientare sau broșuri pentru a ajuta întreprinderile sociale, finanțatorii, managerii de fonduri și investitorii să respecte aceste standarde. Aceste documente de orientare sau broșuri vor fi mai utile dacă vor fi elaborate cu secțiuni sau adaptări specifice pentru diferite sectoare sau state membre.

15.2. Un centru de cunoștințe, consultanță accesibilă, dar nu doar o facilitate bazată pe internet pentru a pune la dispoziție în mod pasiv cunoștințe. Aceasta trebuie să fie o unitate cu personal permanent care să ofere:

- o sursă de orientări actualizate în permanență în formă scrisă
- un depozit central pentru rapoartele copiate de la întreprinderile și fondurile sociale din statele membre. Depunerea ar trebui să fie încurajată, dar să rămână opțională (nu obligatorie). Aici ar putea fi incluse și exemple de indicatori utili.
- o linie de consiliere (telefonică și prin e-mail) pentru a sprijini întreprinderile și fondurile sociale în aplicarea standardelor

15.3. Dezvoltarea și consolidarea cadrelor de măsurare pentru a forma un cadru care să ofere un set adecvat de rubrici și subrubrici pentru a forma un set preferat de măsurători la nivel european. Orice măsurătoare va trebui să se încadreze în acest cadru sau să includă o explicație a motivelor pentru care o altă rubrică se potrivește mai bine cu intervenția și rezultatele vizate în cazul respectiv.

15.4. Formatele de raportare ar trebui să fie elaborate în funcție de standardele propuse în prezentul raport. Acestea ar trebui să includă:

- o serie de modele alternative (construite pe baza exemplurilor existente de bune practici) care oferă o gamă de formate de prezentare pentru principalele informații
- o serie de rubrici orientative pentru explicațiile de susținere a principalelor prezentări de informații
- orientări privind raportarea integrată, în cazul în care întreprinderea socială alege să facă acest lucru.

Acestea vor fi diferite în cazul rapoartelor destinate diferitelor părți interesate.

15.5. EuSEF (și, probabil, EaSI) va urmări, prin asistarea acestor agenții ale Comisiei și a altora care solicită acest lucru, să integreze în mod eficient măsurarea impactului social în mod corespunzător în orice proces dezvoltat, dacă și când acest lucru va fi necesar.



15.6. Continuarea acestui subgrup. După ce am reunit grupul pentru a produce această analiză și aceste propuneri, avem nucleul unei rețele de sprijin care să ne ajute la implementarea standardelor la nivel european. Acesta poate sprijini cu:

- Gândire și dezvoltare ulterioară
- Diseminarea constatărilor și a politicilor
- Îndrumarea, în calitate de grup director, a celorlalte activități propuse menționate mai sus
- Să fie un punct de referință pentru Comisie și agențiile sale, în timp ce răspund la standardele propuse.

15.7. În cele din urmă, **poziția prezentată în acest document** trebuie revizuită și actualizată în mod regulat, și chiar actualizată pe măsură ce organizațiile, investitorii și fondurile încep să o aplice. Aceasta ar trebui să se dezvolte iterativ, permițând ca feedback-ul primilor utilizatori să ducă la îmbunătățiri. O abordare alternativă de elaborare a unor studii pilot și apoi de reconsiderare a abordării unui standard nu este adecvată, având în vedere nevoia imediată de orientări în cadrul EUSEF și EaSI. În general, acesta este un domeniu care se dezvoltă rapid, atât din punct de vedere științific, cât și din punct de vedere al scopurilor în care este aplicat. Având în vedere accentul pus la nivel mondial pe investițiile sociale, care trebuie să se bazeze pe măsurarea impactului social (în etapele de planificare, de investiție, de monitorizare intermediară, de raportare și de învățare), este probabil ca eforturile de dezvoltare a măsurătorilor să continue sau să se accelereze. Este oportună o revizuire anuală de către subgrup sau ceva similar. Această dezvoltare și îmbunătățire continuă ar trebui, de asemenea, să abordeze în continuare problema modului în care trebuie să difere în practică măsurarea în cadrul EaSI și cea utilizată de EUSEFS.

ANEXE

1. Membrii subgrupului GECES și alți participanți

Președinte științific și tehnic: Jim Clifford OBE
Președintele Comisiei Europene: Marco Fantini Raportor
Raportor pentru GECES: Dr. Lisa Hehenberger
Secretariatul Comisiei Europene: Ciprian Alionescu și Laura Catana

Membrii subgrupului (membri GECES și experți invitați):

NUMELE	PRENUME	NAȚIONALITATE	ANGAJATOR
Augustinsson	Erika	SE	Editor și consilier politic în domeniul inovării sociale la Forumul suedez pentru inovare socială (Universitatea din Malmö)
Barna	Cristina	RO	Profesor la Universitatea din București
Bussi	Patrizia	IT	Coordonator al ENSIE (Rețeaua europeană a întreprinderilor de integrare socială)
Clifford	Jim	Regatul Unit	Șef național al serviciilor de consultanță pentru organizații non-profit la Baker Tilly (Marea Britanie), ulterior BWB Impact și Lector invitat la Cass Business School's Centre for Charity Effectiveness
de Ras	Evelien	BE	SPPDD (guvernul flamand)
Demireva	Teodora	BG	Ministerul Muncii (Bulgaria)
Duclos	Hélène	FR	Evaluator de utilitate socială la TransFormation, Franța
Grabenwarter	Uli	AT	Șef al departamentului de dezvoltare strategică - participării la Fondul European de Investiții
Hehenberger	Lisa	SE	Director de cercetare al European Venture Philanthropy Association
Lapenu	Cécile	FR	CERISE (Comité d'échanges, de réflexion et d'information sur les systèmes d'épargne-crédit), Franța
Lumley	Tris	Regatul Unit	New Philanthropy Capital, Regatul Unit
Millner	Reinhard	AT	Universitatea de Economie și Afaceri din Viena
Nasioulas	Ioannis	EL	Cercetător independent, membru al GECES
Ratti	Marco	IT	Coordonator al Centrului de cunoștințe, Banca Prossima (Italia)
Roelants	Bruno	BE	Secretarul general al CECOP - CICOPA Confederația Europeană a Cooperativelor Industriale și de Servicii
Scheck	Barbara	DE	Universitatea din Hamburg / Facultatea de Științe Economice și Sociale
Sibieude	Thierry	FR	Profesor la ESSEC și director al "Institut de l'Innovation et de l'Entrepreneuriat Social", Franța
Sibille	Hugues	FR	Vicepreședinte CREDIT COOPERATIF
Valcarcel	Mercedes	ES	Director de audit intern la Enusa Șef al Fundacion Tomillo Șeful Fundacion Isis

Următoarele persoane, selectate de secretariat pe baza recomandărilor membrilor subgrupului, au răspuns la invitația specifică de a comenta proiectul acestui document:

Nicole Alix	Administratrice déléguée chez Confrontations Europe
Jonathan Bland	CEO, Social Business International; membru GECES
Reprezentanți din:	CIRIEC Spania: Centrul Internațional de Cercetare și Informare privind Economia Publică, Socială și Cooperativă
Alain Coheur	Mutualité Socialiste
Raúl Contreras	Co-fondator și director, Nitúa (ES)
Maria Nieves Ramos	Președintele FAEDEI și președinția ENSIE
Jessica Crowe	CEO, Centrul pentru control public (Regatul Unit)
Catherine Friedrich	Confédération générale des SCOP (FR)
Monika Gepp	Cancelaria Federală Austriacă și membru al Grupului de utilizatori de impact social, Universitatea din Hamburg
Hinnerk Hansen	Director general al Impact HUB Global, cu sediul la Viena, http://www.impacthub.net/
Rainer Hoell	Ashoka
Massimo Iacono	Massimo Iacono Partners
Dr. Tobias Jung	Cercetător principal, Cass Business School, Centrul pentru donații caritabile și filantropie, City University, Londra
Jan Luebbering	Streetfootballworld Germania (întreprindere socială)
Natasha Malpani	Șef de măsurarea impactului, Bog Society Capital
Kate Markey	MD, CAN Invest - Consilier pentru întreprinderi sociale și SE cu sediul în Marea Britanie
Dario Marmo	Agenția de Dezvoltare și Cooperare LAMA
Luigi Martignetti	Secretar general REVES
Michel Mercadié	Platforma socială, membru GECES
Caroline Mason	COO, Big Society Capital; viitor CEO, Fundația Esmée Fairbairn
Marco Morganti și alții	Banca Prossima
Jean-Daniel Muller	Co-fondator și director general al grupului, Associatif Siel Bleu
Floriana Nappini	Expert în impact social pentru întreprinderile sociale de integrare în muncă (WISE)
Jeremy Nicholls	CEO, Rețeaua SROI
Claudia Petrescu	Cercetător, Institutul pentru Calitatea Vieții, Academia Română
Stephanie Pinoy și alții	SPP Integration Sociale
Cinzia Pollio	Confcooperative Brescia
Ariane Rodert	Vicepreședinte al Grupului III Comitetul Economic și Social European (CESE/CESE)
Annika Tverin	Director, Social Finance Ltd (Marea Britanie)
Eva Varga	Director, Performanță de portofoliu, NESS T Europe
Prof. Peter Wells	Director, Centrul pentru cercetare regională, socială și economică, Universitatea Sheffield Hallam
Laura Winn	Conseillère stratégique, L'Atelier – Centre de ressources régional de l'économie sociale et solidaire
Lena Maria Wörrein	Asistent de cercetare și coordonator de proiect pentru "Social Reporting Standard" Departamentul de Științe Economice și Sociale, Universitatea din Hamburg

Alți participanți:

- Comentatori ai rapoartelor și documentelor de lucru: James Hopegood (DG MARKT), Timothy Shakesby și Esther Wandel (anterior la DG MARKT).
- Contribuții la fluxul de control: Jessica Crowe, director executiv, Centrul pentru control public (cooptat); Emma Tomkinson, analist de impact social, fostă membră a Cabinetului britanic și a Trezoreriei NSW (cooptată); Erika Augustinsson; Patrizia Bussi; Jim Clifford OBE; Prof. Dr. Barbara Scheck.

O contribuție valoroasă suplimentară a venit din programul de cercetare realizat în ianuarie și februarie 2013 de un grup reunit în Marea Britanie și condus de E3M, CAN Invest, Big Society Capital și Baker Tilly. Acesta a elaborat un raport ⁽³⁹⁾ care a analizat elementele comune și diferențele în ceea ce privește măsurarea impactului între diferitele tipuri de intervenții, precum și modul în care acestea au fost afectate de nevoile diferite ale finanțatorilor (comisari din sectorul public), ale factorilor de decizie politică, ale investitorilor, ale furnizorilor și ale beneficiarilor. Acesta a ridicat și clarificat o serie de opinii și concluzii care au fost în acord cu experiența altor membri ai subgrupului.

În plus, raportul reflectă comentariile și discuțiile care au apărut în cadrul conferinței Comisiei Europene 'Social Entrepreneurs: Have Your Say', care a avut loc la Strasbourg în perioada 16-17 ianuarie 2014. Proiectul de raport a fost prezentat și discutat în cadrul Atelierului 11, prezidat de James Hopegood de la Comisia Europeană și la care au participat Jim Clifford, Lisa Hehenberger și Hélène Duclos din partea subgrupului.

În cele din urmă, proiectul de concluzii a fost prezentat de către Jim Clifford Grupului operativ G8 pentru investiții de impact social, în cadrul reuniunii acestuia de la Londra din decembrie 2013. Comentariile formulate în cadrul acestei reuniuni, prezidată de Sir Ronald Cohen, au fost, de asemenea, încorporate în această revizuire finală. Grupul G8 a subliniat necesitatea ca această activitate să fie inclusă în propriul său flux de lucru privind măsurarea impactului social, co-prezidat de Tris Lumley, membră a subgrupului, și din care fac parte mai mulți membri ai subgrupului, inclusiv președintele Jim Clifford și raportarea Lisa Hehenberger.

2. Materiale suplimentare de studii de caz care ilustrează măsurarea în practică

Aceasta nu este o listă exhaustivă a modurilor în care se poate realiza măsurarea impactului. Mai degrabă, este vorba de o selecție limitată de studii de caz mai lungi, care să le completeze pe cele din corpul principal al textului raportului.

1. Ashoka - Inovatori pentru public

Ashoka este o platformă globală pentru antreprenoriul social. Înființată în 1981, organizația sprijină în prezent peste 3 000 de antreprenori sociali din aproape 80 de țări din întreaga lume, oferindu-le finanțare pentru înființare, precum și servicii de sprijin profesional semnificative. Viziunea sa este aceea de a promova o „lume în care toată lumea este un schimbător”, în care oamenii pot aplica competențele și resursele de care au nevoie pentru a colabora la rezolvarea unor probleme sociale complexe. În Germania, Ashoka a fost lansată în 2006. Cele trei domenii principale de activitate ale organizației sunt: (1) programul venture, care vizează identificarea de noi membri pentru rețeaua Ashoka de antreprenori sociali remarcabili, (2) programul de burse, care se ocupă de bursierii aleși și oferă sprijin financiar și strategic, (3) inițiative de consolidare a pieței care sprijină dezvoltarea sectorului antreprenoriului social în Germania în general.

Ashoka a fost un co-dezvoltator al standardului de raportare socială încă de la început, încurajând și permițând celor peste 50 de bursieri germani să aplice standardul ca strategie internă și instrument de învățare organizațională, precum și ca instrument de marketing pentru părțile interesate externe. În plus, în 2012, Ashoka și-a redactat pentru prima dată propriul raport anual, în conformitate cu SRS. În scopul de a reflecta asupra modului în care viziunea sa de a crea o lume în care „fiecare să fie un schimbător” poate fi îmbunătățită mai eficient, Ashoka intenționează să utilizeze raportul pentru procesele interne de învățare, precum și pentru a aborda noi susținători.

În afară de informațiile comune despre structura organizațională, echipă și finanțele acesteia, nucleul rapoartelor este reprezentat de prezentarea rezultatelor și a impactului, în conformitate cu partea B din orientările SRS. În primul rând, sunt explicate problema societală, amploarea acesteia și abordările anterioare pentru rezolvarea ei. În al doilea rând, mecanismele de rezolvare a problemelor proprii Ashoka sunt elaborate în detaliu pentru cele trei activități principale (risc, bursă, consolidarea sectorului), concentrându-se pe o descriere amănunțită a proceselor și subliniind cauzalitățile intervențiilor în ceea ce privește problemele descrise anterior. În al treilea rând, realizările și rezultatele sunt ilustrate pentru fiecare domeniu prin intermediul descrierii lanțurilor valorice de impact. Toate acestea sunt structurate în mod consecvent pentru programele respective, astfel încât să permită un anumit grad de comparabilitate. În primul rând, sunt prezentate toate intrările, urmate de ieșiri și de rezultatele rezultate. În cazul în care au fost disponibile informații cantitative, acestea au fost folosite pentru a specifica rezultatele; în caz contrar, au fost folosite descrieri calitative ale schimbărilor sociale realizate.

(39) Clifford J., Markey K., și N. Malpani. (2013). Measuring Social Impact in Social Enterprise: The state of thought and practice in the UK. Londra. E3M. <http://socialbusinessint.com/wp-content/uploads/Measuring-Social-Impact-in-Social-Enterprise.pdf>

Graficul de mai jos oferă o imagine de ansamblu a lanțului valoric de impact pentru inițiativele Ashoka Germania de consolidare a sectorului. Mai exact, sunt prezentate rezultatele pentru trei programe actuale:

- Talents4Good își propune să găsească personalul potrivit pentru întreprinderile sociale;
- Agenția de Finanțare pentru Antreprenoriat Social (FASE) concepe soluții de finanțare personalizate pentru antreprenorii sociali;
- Standardul de raportare socială (SRS) promovează raportarea orientată spre impact pentru organizațiile sociale.

Intrări	Aproximativ 23% din timpul de lucru al echipei germane Ashoka
	Aproximativ 40 000 EUR cheltuieli
	Sprrijin în timp util pentru difuzarea Standardului de raportare socială (SRS)
	Parteneriate formale și informale
Ieșiri	Studiu pro-bono realizat de consultanții de la MyKinsey & Company (valoare: 650 000 EUR) cu privire la opțiunile de carieră pentru a promova un sector social antreprenorial; în plus, diverse întâlniri cu factori de decizie din politică, afaceri și societatea civilă
	Numeroase discursuri și evenimente organizate pe tema finanțelor sociale
	Co-fondator al companiei de muncă temporară "Talents4Good" pentru un sector social antreprenorial
	Sprrijin pentru comitetul director al SRS, un standard utilizat de 75 % din toți bursierii Ashoka
Rezultate	4 buletine informative către aproximativ 7 500 de destinatari
	Crearea unui nou program de investiții de către banca germană de dezvoltare KfW
	Publicitate sporită pentru dezbaterile privind finanțarea antreprenorilor sociali
	Din 2011, numărul bursierilor Ashoka care au un model de afaceri viabil din punct de vedere financiar (de la 14 % la 32 %) și care își pot diferenția sursele de finanțare a crescut (de la 14 % la 29 %)
	19% din totalul bursierilor sunt acum, pentru prima dată, pregătiți să accepte o finanțare rambursabilă, ceea ce reprezintă o creștere de la 11% din 2011
	Recrutarea de co-fondatori pentru înființarea Agenției de Finanțare pentru Antreprenoriat Social (FASE)
	Primele plasări de personal calificat din sectorul de afaceri în întreprinderi sociale de către agenția de muncă temporară nou înființată Talents4Good
	Până în prezent, aproximativ 80 de organizații care raportează în conformitate cu Standardul de raportare socială din Germania
	Profilul ridicat și recunoașterea antreprenorilor sociali de către finanțatori, precum și de către factorii de decizie din politică, mediul de afaceri și organizațiile de asistență socială statutare
	Creșterea percepției publice a antreprenorilor sociali: aproximativ 250 de articole de presă Ashoka și publicații proprii, aproximativ 1 900 de urmăritori pe Facebook și 850 pe Twitter

Sursa: Ashoka (2012): Ashoka Jahresbericht 2012.

<http://germany.ashoka.org> | <https://www.ashoka.org> | www.fa-se.eu | www.talents4good.org

Ashoka (2012) Demonstrarea rezultatelor pentru programele Ashoka Germania de consolidare a sectorului

2. Children for a better world

CHILDREN for a better World E.V. este o organizație non-profit înființată în 1994 de mai multe persoane din diverse domenii profesionale. Fondatorii au ales să își dedice timpul, banii și rețelele pentru a crea o organizație de ajutorare a copiilor care să fie cu adevărat diferită. Prin urmare, CHILDREN for a better World E.V. nu urmărește doar să abordeze și să îmbunătățească condițiile de trai ale copiilor nevoiași prin acțiuni caritabile; copiii sunt, de asemenea, implicați activ în diferite activități care le permit să își asume responsabilitatea pentru viețile lor, pentru viitorul lor și pentru societatea în care trăiesc. Organizația este implicată în trei domenii: (1) Voluntariatul pentru tineri, (2) sărăcia în rândul copiilor în Germania și (3) diferite proiecte la nivel mondial, de exemplu, în India, Vietnam sau Guineea. Până în prezent, NPO a reușit să sprijine cu succes proiecte pentru copii din întreaga lume cu donații de peste 25 de milioane de euro.

CHILDREN for a better World a publicat primele sale rapoarte de impact („sărăcia în rândul copiilor în Germania”, „ajutor pentru tineri” și "CHILDREN-India") în conformitate cu Standardul de raportare socială în 2012 pentru sezonul de raportare 2011. Impulsul acestei dezvoltări a fost dat de directorul general de atunci, Felix Dreowski, care a considerat că raportarea impactului este un instrument esențial pentru gestionarea creșterii iminente a organizației, precum și pentru atragerea de noi donații.

Rapoartele urmăresc să ofere o imagine de ansamblu transparentă și holistică a diferitelor programe pentru susținători și finanțatori, o retrospectivă a obiectivelor stabilite, a rezultatelor, precum și a planurilor de optimizare. Ca atare, organizația și-a adaptat, de exemplu, planificarea viitoare după ce a redactat și analizat primele rapoarte. Feedback-ul și experiențele cu acest instrument au fost foarte promițătoare pentru organizație: este folosit de conducere ca punct de plecare pentru discuții mai aprofundate despre strategii cu consiliul de administrație și servește drept semnal pozitiv față de potențialii finanțatori, care apreciază în special ilustrațiile și infografiile care oferă o bună imagine de ansamblu a domeniului de activitate al organizației. Exemplar pentru succesul acestor eforturi de transparență sporită, CHILDREN for a better world a fost recompensat în 2012 cu Premiul pentru transparență pentru ONG-urile mici de către firma de audit și consultanță PricewaterhouseCoopers.

CHILDREN nu a întocmit un singur raport pentru întreaga organizație, ci rapoarte de impact pentru diferitele domenii de program, în funcție de problema specifică abordată. De exemplu, programul „sărăcia copiilor în Germania” are ca scop reducerea dezavantajelor copiilor afectați de sărăcie în ceea ce privește oportunitățile lor de dezvoltare personală și de participare în societate. În special, programul se concentrează pe centrele de recreere pentru copii și tineri din zonele urbane defavorizate, oferind sprijin financiar pentru trei tipuri de oferte:

- Specialități de prânz CHILDREN care oferă mese sănătoase în combinație cu o varietate de oferte de îngrijire de zi, cum ar fi asistență la teme, sport sau excursii;
- Fonduri de descoperire CHILDREN care promovează mobilitatea și, astfel, înțelegerea de către copii a lumii din jurul lor, inclusiv burse pentru schimburi de experiență în străinătate;
- Consolidarea structurilor partenerie CHILDREN pentru a crește efectul de părghie prin crearea unor organizații puternice.

Raportul începe prin a descrie situația actuală a copiilor săraci din Germania, inclusiv amploarea problemei și măsurile existente pentru a aborda această problemă (a se vedea partea B, capitolul 2.2. din SRS). În continuare, se detaliază strategia programului, precum și grupurile țintă (a se vedea partea B, capitolul 2.3. din SRS) înainte de a ilustra intrările, ieșirile și rezultatele pentru fiecare grup țintă (a se vedea partea B, capitolul 3 din SRS). Aceste diferite părți ale lanțului valoric al impactului sunt menționate separat și nu într-o singură ilustrație, oferind informații suplimentare cu privire la subiectul respectiv. O prezentare generală a rezultatelor, de exemplu, este după cum urmează:

	2010	2011	2012
Specialități de prânz CHILDREN			
Nr. de instituții partenerie finanțate	35	53	52
Nr. de copii care participă la mesele speciale de prânz	3 023	3 555	3 556
Nr. de mandate de consultanță cu privire la meniurile speciale pentru prânzuri sănătoase	9	11	11
Fonduri de descoperire CHILDREN			
Nr. de unități partenerie care utilizează fondurile de descoperire	19	25	44
Nr. de copii participanți la activități de descoperire	641	718	2 619
Burse de descoperire		1	2
Consolidarea facilităților partenerilor CHILDREN			
Procentul de unități partenerie care participă la reuniunile CHILDREN	60%	63%	69%
Nr. de unități care primesc finanțare instituțională de 500 EUR	11	52	51
Nr. de unități care beneficiază de subvenții de audit			4
Nr. de ediții ale buletinului informativ		8	9

Sursa: CHILDREN for a better World e.v. (2013): Wirkungsorientierter Bericht des CHILDREN-Programmbereichs Hunger in Deutschland
<http://www.children.de/english/>

Children for a better World E.V. (2012)

**Demonstrație de rezultate pentru CHILDREN for a better World -
Alegerea programului privind sărăcia în rândul copiilor în Germania**

Deoarece organizația nu s-a simțit confortabil și nu s-a simțit în măsură, la momentul redactării raportului, să furnizeze informații cantitative privind impactul, sunt afișate doar rezultatele cu indicatori cantitativi. Schimbarea socială obținută în termeni de rezultate este descrisă prin intermediul descrierilor calitative. Prin urmare, partenerilor locali li s-a cerut

să evalueze succesul celor trei oferte. De exemplu, pentru specialitățile de prânz CHILDREN, acestea au inclus, printre altele, întrebări referitoare la:

- Fonduri suficiente pentru a oferi mese pentru toți copiii (60 % aprobare);
- Cunoștințe sporite despre o alimentație sănătoasă în rândul copiilor (85% dintre copii);
- Abilitatea de a pregăti mese simple și sănătoase (45 % dintre copii);
- Scăderea ratei de îmbolnăvire (30 % dintre copii).

Aceste cifre sunt completate de dovezi anecdotice și de citate ale copiilor care participă la program.

Pentru capitolele descriptive despre organizația și finanțele mamei, raportul se referă în mare parte la raportul anual al organizației CHILDREN for a better world, beneficiind de sinergii în ceea ce privește recuperarea și documentarea informațiilor, deoarece acestea trebuie furnizate oricum pentru autoritățile germane.

3. Discovering hands

Discovering hands este o întreprindere socială fondată oficial în 2012 de către medicul ginecolog Dr. Frank Hoffmann. Acesta și-a propus să lupte împotriva cancerului de sân, care este cea mai frecventă cauză de deces la femeile cu vârsta cuprinsă între 40 și 44 de ani din Germania. Depistarea și tratamentul precoce cresc semnificativ șansele de supraviețuire ale femeilor și calitatea vieții pentru cele care urmează un tratament. Descoperirea mâinilor abordează unele dintre aceste deficiențe prin formarea și utilizarea femeilor cu deficiențe de vedere, cu abilitățile lor senzoriale foarte dezvoltate, pentru a detecta semnele timpurii ale cancerului de sân. Acești așa-numiți „examinatori medicali tactili” (MTE) sunt instruiți în centre de formare profesională pentru persoanele cu handicap și efectuează examinări ale sânilor în cabinetele medicale. Astfel, discovering hands oferă mai multe beneficii: Prin utilizarea capacităților senzoriale extraordinare ale femeilor cu deficiențe de vedere, un handicap perceput este transformat într-o capacitate. Handicapul perceput este valorificat ca un talent, folosind o metodă de examinare standardizată și dovedită, ceea ce permite mai mult timp pentru prevenire și detectare timpurie. Rezultatele calitative preliminare arată că MTE-urile detectează cu ~30 % mai multe și ~50 % mai puține modificări tisulare în sân decât medicii (5-8 mm față de 10-15 mm).

Discovering hands a introdus pentru prima dată SRS pentru raportul pe anul 2012. Organizația se afla în mijlocul unei perioade de expansiune, ceea ce a dus la schimbări semnificative ale modelului organizațional. După ce au început cu o inițiativă locală, fondatorul și directorul general au primit finanțare pentru extinderea modelului în alte 3-4 țări în viitorul apropiat, stabilind în același timp un model de afaceri viabil. Prin urmare, raportul a fost utilizat în principal pentru a structura lanțul valoric al impactului preconizat și, astfel, a oferit baza pentru analiza viitoarelor grupuri-țintă, a rezultatelor și a fluxurilor de venituri preconizate.

Raportul descrie mai întâi contextul prevenirii și depistării cancerului de sân în Germania, consecințele, precum și amploarea problemei (a se vedea capitolul 2.2. din SRS) înainte de a explica abordarea unică a organizației și modul de funcționare (a se vedea capitolele 2.3.1 și 2.3.2 din SRS). În etapa următoare, câteva pagini din raport sunt dedicate descrierii grupurilor țintă, a potențialului acestora, a interacțiunii lor și a posibilelor contribuții la venituri. Deoarece proiectul este pe cale să fie lansat, raționamentul este de natură generală și teoretică, făcând distincția între grupurile țintă directe pentru care discovering hands oferă activități dedicate și grupurile țintă indirecte care beneficiază de această ofertă. Graficul 3 ilustrează prezentarea acestor considerente într-un raport de impact:

Grupul țintă	activitate / produs / serviciu	venituri posibile	rezultatele așteptate
Grupuri țintă directe, cu capacitatea de a plăti pentru servicii			
Femei nevăzătoare și cu deficiențe de vedere	Ucenicie ca examinator medical tactil (MTE): 9 luni de calificare teoretică și practică în cadrul unei instituții specializate pentru nevăzători și cu deficiențe de vedere	Costurile (aproximativ 17 000 EUR) sunt suportate de instituțiile de reintegrare	(a) Femeile nevăzătoare și cu deficiențe de vedere calificate sunt instalate ca MTE în cabinetele medicale (b) Scăderea ratei șomajului pentru femeile nevăzătoare (c) Schimbarea percepției - un handicap perceput este transformat într-un talent
Medici în propriul cabinet	(a) Achiziționarea de MTE (b) Aparținerea la rețeaua Discovering hands care oferă asigurarea calității metodei de examinare (c) Vânzarea benzilor de orientare utilizate de MTE în scopul examinării	(c) Costurile pentru benzile de orientare se ridică la 10 EUR per examen și sunt rambursate de către pacient sau de către asigurarea de sănătate a acestuia	(a) Medicii participanți care angajează MTE-uri și obțin benzile de orientare necesare de Discovering hands (b) Creșterea satisfacției pacienților față de medicul lor (c) Alocarea mai eficientă și mai eficace a resurselor, deoarece medicul dispune de mai mult timp pentru alte examinări
Grupuri țintă indirecte cu capacitate de plată pentru servicii			
Pacienți de sex feminin		Asigurarea de sănătate a pacientului sau pacientul acoperă 36,50 EUR onorariul medicului și 10 EUR cheltuieli pentru benzile de orientare	(a) O mai bună depistare precoce a cancerului de sân și, astfel, șanse mai mari de supraviețuire atunci când este afectat (b) Scăderea tulpinilor de diagnosticare (c) Experiență pozitivă de diagnosticare „umană”
Fonduri de asigurări de sănătate			(a) Creșterea în continuare a ratelor de depistare timpurie, ceea ce duce la o scădere a ratei mortalității (b) Diminuarea costurilor economice (de exemplu, invaliditate, plata pensiilor)
Instituția de pensii de vârstă			Scăderea fondurilor de pensii ca urmare a reintegrării nevăzătorilor și a persoanelor cu deficiențe de vedere pe piața muncii

Sursa: Discovering hands (2013): Raport anual 2012 <http://www.discovering-hands.de/start/english-version.html>

Discovering hands (2013) Grupuri țintă, activități și rezultate așteptate - Discovering hands

În etapa următoare, Discovering hands își propune să îmbunătățească și să modifice în continuare formatul de raportare în funcție de dezvoltarea reală a activității sociale. Aceasta ar putea include, printre altele, definirea unor indicatori tangibili pentru rezultatele așteptate, pentru a dovedi cauzalitatea așteptată (până în prezent, sunt disponibile doar dovezi selective), pentru a urmări evoluția reală și pentru a introduce comparații între planificare și costuri și performanțe. În plus, a fost demarat un studiu clinic pe scară largă pentru a confirma primele rezultate medicale promițătoare.

4. Investiția Oltre în PerMicro (rezumat din ghidul EVPA, cu acordul autorilor)

Oltre Venture și-a început activitatea în 2006 și de atunci investește în întreprinderi sociale, aducând capital, competențe manageriale și cunoștințe în sectorul social. Aceasta a investit în PerMicro, o instituție de microcredite înființată în 2007. Misiunea sa este de a oferi posibilitatea incluziunii sociale și financiare populațiilor „nebankabile” prin intermediul microcreditelor, oferind împrumuturi direct întreprinderilor și persoanelor fizice. Operând inițial în cartierele multietnice din Torino, PerMicro a crescut la nivel național prin deschiderea a 12 sucursale în toată Italia. Activitatea PerMicro se bazează pe conceptul de creditare în rețea: rețeaua socială de referință este intermediarul dintre PerMicro și clienți, oferind o garanție morală și sprijinindu-i înainte și după acordarea împrumutului. PerMicro este primul furnizor italian de microcredite. Modelul său de afaceri a fost recunoscut și recompensat și la nivel european și a câștigat premiul *Fondazione Giordano dell'amore*. De la înființarea sa, PerMicro a examinat aproximativ 10 700 de candidați și a distribuit peste 2 000 de microcredite, pentru o valoare totală de finanțare de 11,4 milioane de euro.

Durata medie a unui împrumut este de 36 de luni; valoarea medie a unui împrumut este de 4 000 EUR pentru împrumuturile familiale și de 7 300 EUR pentru împrumuturile pentru întreprinderi.

Abordarea actuală de măsurare a rezultatelor

PerMicro a dezvoltat diferite tipuri de rapoarte și instrumente de analiză a performanțelor, care vizează obiective diferite și sunt destinate unor destinatari diferiți.

- **Urmărirea și gestionarea continuă a performanțelor:** PerMicro întocmește rapoarte lunare, trimestriale și anuale care rezumă activitățile sale și care sunt comunicate în cadrul reuniunilor lunare ale comitetului. Indicatorii din raport includ măsurători ale gradului de informare, ale satisfacției clienților și ale performanței financiare. Acestea sunt elaborate pentru uz intern, ca instrument de monitorizare de către conducere a progresului continuu în vederea (i) îndeplinirii misiunii și atingerii populației țintă și (ii) atingerii obiectivelor economice/financiare prevăzute în planul de afaceri (pragul de rentabilitate).

Tipul de raport	Informații acoperite	Scop
Rapoarte lunare	<ul style="list-style-type: none"> Informații despre client: naționalitatea, sexul, starea civilă, activitatea comercială a clienților și scopul împrumutului. Informații privind creditele: portofoliul de credite plătite și restante, numărul de contracte, numărul de dosare deschise, numărul de dosare închise. 	<ul style="list-style-type: none"> Monitorizarea datelor privind rata de pierdere a clienților noi și a clienților existenți Furnizarea de informații detaliate privind activitatea lunară a PerMicro
Rapoarte de risc	<ul style="list-style-type: none"> Creanțe neperformante Rambursare Alte măsuri de performanță 	<ul style="list-style-type: none"> Evaluarea costului riscului Evaluarea calității portofoliului Stabilirea unor criterii de referință între sucursale, evaluarea altor riscuri
Tabloul de bord	<ul style="list-style-type: none"> Acesta este un instrument în curs de dezvoltare. Acesta va fi un raport lunar și va furniza informații în următoarele domenii: <ul style="list-style-type: none"> administrare producție și dezvoltare risc și recuperare 	<ul style="list-style-type: none"> Furnizarea unei viziuni cuprinzătoare asupra performanței sociale și economice a PerMicro

Forma, conținutul și frecvența rapoartelor au fost convenite între Oltre și PerMicro la începutul investiției și se concentrează asupra operațiunilor PerMicro, mai degrabă decât asupra performanței investiției.

- **Raportare externă:** PerMicro produce o serie de rapoarte diferite pentru diferite părți interesate. Investitorii de capitaluri proprii sunt cei mai interesați de evaluarea proiectelor și au nevoie de informații în legătură cu așteptările lor (atingerea pragului de rentabilitate și valoarea creată prin investiția lor). În afară de clienții și investitorii PerMicro, alte părți interesate sunt în principal municipalitățile locale și, în general, instituțiile publice care lucrează în mediul apropiat, care pot beneficia de o actualizare constantă a evoluției activităților PerMicro, precum și alte asociații locale sau organizații non-profit.

Publicul țintă	Informații	
Clienți potențiali ai PerMicro	<ul style="list-style-type: none"> Rapoarte sociale 	<ul style="list-style-type: none"> Instrumente de comunicare
Investitori (de exemplu, Oltre Venture)	<ul style="list-style-type: none"> Rapoarte calitative privind activitățile de informare (lunar) și satisfacția clienților Rapoarte care monitorizează riscul de portofoliu Bilanțul și contul de profit și pierdere 	<ul style="list-style-type: none"> Planul de afaceri Rapoarte sociale Cercetare de piață
Alte părți interesate (rețele, guvern)	<ul style="list-style-type: none"> Rapoarte sociale Rapoarte privind profilul de risc al clienților 	<ul style="list-style-type: none"> Cercetare de piață Rapoarte privind clienții

Indicatori

PerMicro a identificat un set de obiective și indicatori de performanță corespunzători, care sunt rezumate în tabelul de mai jos:

	Latura financiară	Latura socială
Obiective	Obiective financiare: punctul de echilibru	Obiective sociale: acordarea de împrumuturi persoanelor care nu pot fi creditate
Indicatori	Date financiare: bilanțuri, contul de profit și pierdere, modelare financiară	Datele demografice ale clienților: sex, naționalitate, educație, vârstă Angajamentul clienților: tipuri de conturi, credite în curs de rambursare, credite neperformante

Indicatorii standardizați din alte părți (de exemplu IRIS sau Wikivois) nu au fost utilizați deoarece nu se potrivesc bine organizațiilor sau intervențiilor în cauză și deoarece nu sunt bine exprimați în limba italiană.

Măsurarea impactului

În urma contextualizării sociale și economice a activității instituției de microcreditare, PerMicro face un pas înainte în evaluarea impactului, concentrându-se pe analiza schimbărilor survenite în calitatea vieții clienților săi (sau a familiilor și comunităților locale) și determinând dacă au existat efecte pozitive, negative sau neutre.

Definiția impactului utilizată de PerMicro se bazează pe două elemente principale:

- Schimbări care au loc în viața unui individ, în familia sa, în afacerea sa sau în comunitatea sa;
- Măsura în care aceste schimbări sunt legate de angajamentul de împrumut al persoanei.

Pentru a identifica și măsura impactul, trebuie să se demonstreze în mod credibil că schimbările observabile la clienți, cu referire la diferitele niveluri de analiză, sunt direct legate de relația clienților cu instituția.

În ultimii ani, PerMicro a participat la două grupuri de lucru științifice și a identificat câteva metodologii potențiale de evaluare a impactului activității sale. Cu toate acestea, aceste metodologii au prezentat unele obstacole în ceea ce privește costurile de punere în aplicare și așa-numita problemă de atribuire, care este mai accentuată în lumea occidentală, unde existența unui sistem public de asistență socială mai structurat face dificilă izolarea efectului microcreditelor de alte tipuri de intervenție.

Decizia finală luată de PerMicro a fost aceea de a efectua o evaluare retrospectivă a impactului, concentrându-se pe un indicator de impact: schimbarea în ceea ce privește incluziunea financiară. Mai jos este prezentat un rezumat al metodei de evaluare care arată cum va fi implementată în timp. Conform definiției elaborate în cadrul PerMicro, impactul are loc și este pozitiv dacă un client devine bancabil după ce a primit un microcredit.

Calendar	Fază	Ațiuni
Iunie-septembrie 2012	Eșantion de nebankabile	1. Stabiliți criteriile pentru a defini un eșantion de persoane care nu pot beneficia de servicii bancare: <ul style="list-style-type: none"> ■ Absența (sau prezența pe o perioadă mai mică de 6 luni) a unui cont bancar ■ Împrumuturi la instituții de credit ■ Împrumuturi la bănci 2. Selectarea unui eșantion compus din persoanele nebankabile din portofoliul PerMicro care au primit un credit în 2010
Septembrie-Decembrie 2012	Interviu	3. Interviu telefonic cu clientul sau cu banca pentru a înțelege dacă, după plata unui microcredit, clientul a devenit bancabil, adică dacă a început o relație stabilă cu o bancă, dacă a deschis un cont bancar și/sau dacă a obținut un alt împrumut.
Ianuarie 2013	Elaborarea datelor	4. Analiza datelor. Evaluarea impactului.

Sfârșitul perioadei de evaluare este stabilit la sfârșitul anului 2014, moment în care se așteaptă ca PerMicro să atingă și pragul de rentabilitate financiară.

Oltre a comentat: „În calitate de investitor, suntem norocoși că PerMicro a fost dispusă să aloce resursele necesare pentru aceste studii mai aprofundate privind impactul lor și ne oferă informații suplimentare pe care să le comunicăm propriilor părți interesate. Cu toate acestea, în cazul în care PerMicro nu ar dori să efectueze aceste studii de impact, nu i-am cere să facă acest lucru, deoarece considerăm că măsurile de realizare pot demonstra suficient de mult că o întreprindere este pe calea cea bună (sau nu) spre sustenabilitate financiară și, prin urmare, spre obținerea unui impact social.

Raționamentul de a construi companii sustenabile din punct de vedere financiar influențează abordarea Oltre în ceea ce privește măsurarea impactului. Pentru noi, sustenabilitatea financiară este cheia pentru a obține un impact social, așa că folosim cu precădere măsurarea impactului ca instrument de management, concentrându-ne pe indicatorii de realizare pentru a înțelege cum progresa afacerea în raport cu planul său de afaceri. Acest lucru este întărit de dificultățile care există în măsurarea impactului într-o țară dezvoltată precum Italia. Datorită statutului social puternic și a altor plase de siguranță, este foarte dificil (și costisitor) să izolezi efectele pe termen lung ale oricărei organizații pe care o sprijinim pentru a oferi o măsură exactă a impactului. De exemplu, în cazul uneia dintre investițiile noastre în microfinanțare, putem măsura cu exactitate numărul de împrumuturi acordate și numărul de noi afaceri create, dar ar fi foarte dificil să mergem mai departe și să analizăm modul în care acest lucru se referă la bunăstarea fizică a familiei care are acum o afacere. Probabil că ar fi necesar un studiu pe termen lung care să utilizeze grupuri de control randomizate, iar apoi avem și problema morală de a exclude grupurile de persoane care ar fi putut beneficia de un împrumut, dar care, în scopul studiului, au fost selectate să nu beneficieze, pentru a avea un grup de control adecvat

5. Auridis în Papilio (rezumat din ghidul EVPA, cu acordul autorilor)

Acest studiu de caz analizează monitorizarea și raportarea prin prisma investiției Auridis (o societate germană cu răspundere limitată de caritate) în organizația germană non-profit Papilio e.v. („Papilio”).

Auridis GmbH investește în organizații și programe care îmbunătățesc în mod durabil oportunitățile pentru familiile dezavantajate din punct de vedere social și pentru copiii lor mici. Din 2010, Auridis sprijină Papilio. Papilio a dezvoltat și promovează un program de grădiniță pentru prevenirea dependenței și a violenței în copilăria timpurie. Dependența de substanțe și violența sunt larg răspândite, în special în rândul populației juvenile, cu efecte negative extrem de mari asupra societății și economiei naționale. Probabilitatea ca tinerii să dezvolte o dependență de substanțe sau un comportament violent este determinată într-o măsură relevantă de capacitatea individului de a face față stresului și adversității, așa-numitele competențe socio-emoționale (reziliență). Copiii dezvoltă aceste competențe în copilăria timpurie, adică între 3 și 6 ani. Programul Papilio își propune să îmbunătățească abilitățile educatorilor de copii de a sprijini copiii mici în dezvoltarea competențelor sociale și emoționale pozitive.

Papilio se integrează ca parte a conceptului pedagogic în grădiniță, cu elemente precum „Jucăriile merg în vacanță” sau „Paula și spiridușii din portbagaj”, o piesă de teatru de păpuși cu spiriduși care reprezintă cele patru emoții principale (bucurie, furie, tristețe și frică). În afară de alte programe oferite în grădinițele germane, Papilio îi însoțește pe copii pe toată durata grădiniței (spre deosebire de o intervenție sau un program obișnuit pe termen scurt). Programul Papilio este diseminat prin intermediul unui model de formare a formatorilor, cu sediul în Augsburg, Germania. Începând cu 2002, aproape 5000 de lucrători din 11 state federale din Germania au fost instruiți cu ajutorul programului Papilio și aproximativ 100000 de copii (extrapolat) ar putea fi contactați. Am însoțit Papilio prin finanțarea unei etape de planificare a afacerii în perioada 2010-2011 și susținem în prezent etapa de creștere din 2012 până în 2017 (estimată).

Abordarea Papilio în ceea ce privește monitorizarea și raportarea

Papilio a comandat un studiu științific privind rezultatele programului în perioada 2002-2005, cu 700 de copii și familiile acestora. Rezultatele au arătat rezultate pozitive pentru copii, grădiniță și părinți, cum ar fi reducerea primului comportament deviant al copiilor și îmbunătățirea abilităților de învățare la școală, efecte pozitive asupra cooperării în cadrul echipei grădiniței și o bază mai bună pentru parteneriatele educaționale cu părinții.

Deoarece rezultatele nu sunt întotdeauna ușor de măsurat pe termen scurt, am decis să folosim indicatori de realizare la scară largă pentru a servi drept indicatori de substituție pentru rezultate. De exemplu: numărul de lucrători de îngrijire a copiilor Papilio care practică activ și sunt certificați; numărul de părinți care comandă cărți și DVD-uri Papilio pentru copiii lor etc. Presupunerea de bază este că acești indicatori sunt buni indicatori pentru rezultatele așteptate pe termen lung.

Agregarea datelor de impact

Papilio a introdus un sistem de baze de date online, bazat pe internet, pentru ca formatorii Papilio să raporteze activitățile lor către sediul central. Informațiile precum numele și datele de contact ale formatorilor, ale lucrătorilor din domeniul îngrijirii copiilor și ale grădiniței, precum și numărul, data, locul și participanții la cursuri și la supervizări și progresul procesului de certificare sunt înregistrate de către formatori. În plus, Papilio urmărește cantitățile de materiale comandate (cărți, DVD-uri, materiale educaționale etc.). Echipa Papilio primește rapoarte lunare cu toate datele agregate. Condiția prealabilă pentru ca Papilio să introducă un astfel de instrument a fost un sistem de logare pe internet foarte simplu și în limba germană.

Prezentarea datelor către părțile interesate

Datele colectate sunt prezentate diferitelor părți interesate în diferite formate: un raport lunar de tip tablou de bord este elaborat pentru conducerea organizației, rezumând principalii indicatori financiari și de producție. Aceasta reprezintă baza pentru gestionarea zilnică a organizației. Rapoarte mai detaliate sunt întocmite pentru o varietate de finanțatori, în conformitate cu cerințele acestora.

Pentru a raționaliza raportarea și pentru a crește eficiența procesului de raportare, Papilio a început să elaboreze rapoarte anuale în conformitate cu standardul german de raportare socială (SrS). SrS a fost dezvoltat de un consorțiu de finanțatori germani cu impact ridicat, cum ar fi Auridis, Bonventure și Ashoka, în cooperare cu experți și cercetători. SrS oferă o structură de raportare a problemei care trebuie rezolvată, a contribuției organizației la soluție și a impactului social obținut, împreună cu date organizaționale și financiare.

Papilio a început să folosească acest lucru în faza de planificare a activității. Multe dintre elementele dezvoltate în această fază sunt reutilizate în scopul raportării, cum ar fi descrierea concisă a teoriei schimbării lui Papilio.

Ce a învățat Papilio din procesul de dezvoltare?

- Utilitatea este factorul cheie de succes pentru utilizarea sistemului. Prin urmare, simplitatea este cea mai importantă cerință pentru sistemul de gestionare a informațiilor.
- Procesele de bază sunt mai importante decât tehnologia.
- Procesul ar trebui să fie condus de un dezvoltator IT cu experiență care poate solicita echipei informații privind conținutul și formatele de raportare necesare și le transpune într-o soluție tehnică.
- Întreaga echipă și unii dintre ceilalți utilizatori (externi) trebuie să fie integrați în procesul de dezvoltare, deoarece aceștia vor fi principalii beneficiari ai sistemului.
- Dezvoltarea unui sistem de management al informației necesită un proces iterativ și multe teste și inversări ale consumatorului final.

Recomandări de la Auridis

Credem că entitățile în care se investește ar trebui încurajate să aloce sume importante pentru gestionarea informațiilor, deoarece este un element cheie pentru creșterea durabilă și pentru raportarea părților interesate. Excel este potrivit doar pentru etapa inițială de dezvoltare. În cele mai multe cazuri, necesitatea de a introduce sisteme de monitorizare și evaluare mai mult sau mai puțin sofisticate devine evidentă doar după ce extinderea sau diseminarea începe să se accelereze în urma investiției în vpo/SI.

Din experiența noastră, sistemele de monitorizare și evaluare utilizate de o organizație pot doar să inspire dezvoltarea de soluții personalizate pentru alte organizații cu un model de afaceri diferit, dar nu pot fi transferate „ca atare”.

Este important de menționat că entitățile investite au nevoie de ajutor extern pentru a implementa aceste sisteme, care poate fi facilitat de către vpo/SI. Într-o serie de cazuri, organizațiile din portofoliul Auridis au fost sprijinite pro bono de consultanți ai OC&C Strategy Consulting. Aceștia au pus accentul pe formularea de întrebări strategice pentru a defini produsul final așteptat înainte de a începe cu întrebările „cum se face”.

În ceea ce privește măsurarea impactului, studiile de impact științific substanțial sunt, de obicei, foarte costisitoare (>0,5 milioane de euro), iar o astfel de finanțare este dificil de obținut (dacă nu este asigurată de către vpo/SI). În cele mai multe cazuri, în special în activitatea de prevenire, trebuie să se folosească intuiția, proximele și presupunerile științifice bazate pe alte studii. Dar fiți atenți să nu numărați doar ceea ce se poate număra - faptele ușoare contează mai mult. Cu toate acestea, este important să fie transparente în ceea ce privește ipotezele și baza acestora. Nu este suficient un sentiment de instinct.

Finanțarea unui sistem de management al informațiilor

Dezvoltarea unui sistem de management al informațiilor va necesita o muncă semnificativă din partea unui dezvoltator IT cu experiență. În cazul în care serviciul ar fi achiziționat de pe piața cu scop lucrativ, s-ar acumula costuri semnificative. vpo/SI ar trebui să furnizeze numerar și să încurajeze entitățile în care investesc să investească în infrastructura IT pentru a raționaliza procesele și a consolida capacitățile operaționale ale entității în care investesc.

Cu toate acestea, având în vedere lipsa obișnuită de bani în cadrul Spos, acest subiect oferă posibilitatea de a obține o subvenție pentru servicii de la un furnizor de servicii cu scop lucrativ. În combinație cu un consultant pro bono, procesul de dezvoltare și de implementare poate fi realizat cu cheltuieli minime de numerar. Vpo/SIs pot juca un rol activ în conectarea beneficiarilor lor de investiții cu furnizorii de servicii și cu resursele pro bono. Investițiile într-un sistem solid de management al informației ar trebui amortizate în mulți ani și, eventual, partajate cu alte organizații pentru a face ca investiția să merite.

CUM PUTEȚI OBȚINE PUBLICAȚIILE UE

Publicații gratuite:

- un exemplar:
prin intermediul EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- mai multe exemplare sau postere/ hărți:
din partea reprezentanțelor Uniunii Europene (http://ec.europa.eu/represent_en.htm); de la delegațiile din țările din afara UE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_en.htm); prin contactarea serviciului Europe Direct (http://europa.eu/eurodirect/index_en.htm) sau sunând la 00 800 6 7 7 8 8 9 10 11 (număr de telefon gratuit de oriunde din UE) (*).

(* Informațiile oferite sunt gratuite, la fel ca majoritatea apelurilor (deși unii operatori, cabine telefonice sau hoteluri vă pot percepe taxe).

Publicații contra-cost:

- prin intermediul EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Abonamente plătite:

- prin intermediul unuia dintre agenții de vânzări ai Oficiului Public de Informații al Uniunii Europene (http://publications.europa.eu/others/agents/index_en.htm).

Măsurarea impactului social

Banii investiți într-o întreprindere socială ar trebui să fie folosiți în mod eficient pentru îndeplinirea misiunii sale sociale. De asemenea, în cazul în care se utilizează fonduri publice, trebuie să se demonstreze că se obțin rezultate eficiente sau că se fac economii la cheltuielile publice. Prin urmare, este necesară o modalitate coerentă de măsurare a impactului social. În octombrie 2012, GECES ("Groupe d'Experts de la Commission sur l'Entrepreneuriat Social") a înființat un subgrup de experți pentru măsurarea impactului social, cu scopul de a oferi consultanță cu privire la o metodologie care ar putea fi aplicată în întregul sector european al antreprenoriatului social. Acest lucru îi ajută pe administratorii fondurilor sociale să decidă dacă vor investi într-o anumită întreprindere și îi va ajuta pe investitori și pe cei care acordă granturi să vadă dacă întreprinderile pe care le-au sprijinit și-au atins obiectivele sociale declarate, dar are, de asemenea, o aplicare mai largă, atât pe plan intern, cât și extern. Această publicație stabilește abordările propuse pentru măsurarea utilizată pentru evaluare și monitorizare.

Puteți descărca publicațiile noastre sau vă puteți abona gratuit la adresa

<http://ec.europa.eu/social/publications>

Dacă doriți să primiți periodic informații actualizate despre Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune, înscrieți-vă pentru a primi gratuit buletinul electronic Europa Socială



<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>



<https://www.facebook.com/socialeurope> https://twitter.com/EU_Social



****Traducerea în limba română a fost realizată în luna decembrie 2023 prin grija Punctului de Contact Național EaSI din România.
Versiunea oficială este disponibilă pe site-ul www.fonduri-easi.ro***